

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Ελαφρύνσεις 5,2 δισ. και επενδύσεις

Ελαφρύνσεις και παροχές ύψους 4,2 δισ., που ανάλογα με την πορεία του κόστους ενέργειας και της ακρίβειας μπορεί να φθάσουν τα 5,2 δισ., προβλέπει ο προϋπολογισμός του 2023 στην Ελλάδα. Κομβικό ρόλο στην ανάπτυξη της οικονομίας θα διαδραματίσουν οι επενδύσεις, που αναμένεται να αυξηθούν κατά 15,5%. Σημαντική και η συνεισφορά του τουρισμού. Σελ. 16

ΤΡΑΠΕΖΕΣ ΕΥΡΩΖΩΝΗΣ

Επιστρέφουν 300 δισ. στην ΕΚΤ

Σε μία ακόμη κίνηση για τη μείωση της ρευστότητας για να αναχαιτίσει τον πληθωρισμό προχωράει η ΕΚΤ. Συγκεκριμένα οι τράπεζες της Ευρωζώνης θα επιστρέψουν στην ΕΚΤ 296,3 δισ. ευρώ ως αποπληρωμή των δανείων που τους χορήγησε με ευνοϊκούς όρους για να στηρίξουν νοικοκυριά και επιχειρήσεις εν μέσω της ύφεσης της πανδημίας. Σελ. 10

ΓΚΑΜΠΡΙΑΛ ΜΑΚΚΛΑΟΥΦ

Θα αυξήσουμε τα επιτόκια όσο χρειαστεί

Με ό,τι κι αν σημαίνει για την πορεία των επιτοκίων, η τιθάση του πληθωρισμού είναι απαράγματο στόχος στη διετία που θα ακολουθήσει, ξεκαθαρίζει ο διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας της Ιρλανδίας και μέλος του Δ.Σ. της ΕΚΤ, Γκάμπριαελ Μακλάουφ. Τονίζει ότι πάνω από το 60% των βασικών ειδών κοστίζει τουλάχιστον 5% ακριβότερα. Σελ. 14

Δείκτης & Όγκος του ΧΑΚ

ΤΡΑΠΕΖΕΣ

Στην τελική ευθεία τα σχέδια για εθελούσια

Προχωρούν με επιτυχία τα Σχέδια Εθελούσιας Αποχώρησης που εφαρμόζουν οι τράπεζες. Η επόμενη μέρα των Σχεδίων θα είναι μια μεγάλη πρόκληση για τις τράπεζες, καθώς θα κληθούν να λειτουργήσουν με λιγότερα άτομα, αλλά και για να βελτιστοποιήσουν τη λειτουργία τους. Ταυτόχρονα, θα προχωρήσουν και σε εσωτερικές μετακινήσεις προσωπικού. Σελ. 4

ΓΕΡΜΑΝΙΑ

Σενάρια για μπλακ άουτ και...capital controls

Η Γερμανία ετοιμάζεται για να αντιμετωπίσει ενδεχόμενες γενικές διακοπές στην ηλεκτροδότηση, καθώς πλασιάζει ο χειμώνας. Μεταξύ άλλων, εξετάζει την προοπτική να αντιδράσει σε ένα μπλακ άουτ επιβάλλοντας capital controls, με περιορισμούς στις αναλήψεις. Σελ. 12

ΣΤΟΝ ΚΛΑΔΟ ΜΕΤΑΛΛΟΥ

Αυξήσεις και μπόνους

Το μεγαλύτερο εργατικό συνδικάτο της Γερμανίας IG Metall, συμφώνησε με τους εργοδότες αυξήσεις μισθών 8,5% για τους εργαζόμενους στον κλάδο μετάλλου για το επόμενο και το μεθεπόμενο έτος. Εξασφάλισε, επίσης μπόνους 3.000 ευρώ για τους εργαζόμενους. Σελ. 10

Οι νέες πτήσεις δίνουν φτερά στον τουρισμό

Οι ανακοινώσεις της Ryanair και της Wizz Air για αύξηση στόλου στα κυπριακά αεροδρόμια και προσθήκη νέων δρομολογίων, έφεραν σαφώς ικανοποίηση τόσο στην Hermes Airports όσο και στην τουριστική βιομηχανία γενικότερα, αφού συνδέεται με την προοπτική καλύτερων αφίξεων στον τουρισμό. Εκτιμάται ότι φέτος η συνεισφορά του χειμερινού τουρισμού ως προς τις συνολικές αφίξεις, θα είναι βελτιωμένη σε σχέση με το 2019. Ταυτόχρονα, ανοίγουν νέες αγορές με πτήσεις σε αρκετές πόλεις. Σελ. 6

Στον πάγο δάνεια 14 δισ. από αναστολή των εκποιήσεων

Μεγαλύτερο το πρόβλημα στις εταιρείες εξαγοράς πιστώσεων και στην ΚΕΔΙΠΕΣ

Μη εξυπηρετούμενα δάνεια συνολικής αξίας 12 - 14 δισ. ευρώ, επηρεάζει η αναστολή των εκποιήσεων. Εκτιμάται ότι η αναστολή των εκποιήσεων θα έχει περισσότερες συνέπειες σε εταιρείες εξαγοράς πιστώσεων και στην ΚΕΔΙΠΕΣ και λιγότερες στα τραπεζικά ιδρύματα της Κύπρου. Σύμφωνα με τα στοιχεία που συνέλεξε η «Κ», δάνεια ύψους 8 - 10 δισ. ευρώ είναι των εταιρειών εξαγοράς πιστώσεων, δάνεια ύψους περίπου 600 - 1.000 εκατ. των τραπεζών και δάνεια συνολικής αξίας 2,9 δισ. ευρώ της ΚΕΔΙΠΕΣ. Οι εταιρείες εξαγοράς πιστώσεων διαχειρίζονται πάνω από 80.000 δάνεια στην Κύπρο συνολικού ύψους 20 δισεκατομμυρίων ευρώ. Η νομοθετική τροποποίηση του πλαισίου των εκποιήσεων ευνοεί τους στρατηγικούς κακοπληρωτές, οι οποίοι εκμεταλλεύονται τις καλύτερες τιμές των δικαστηρίων. Σελ. 4

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ

Ιερές συμμαχίες και συσπειρώσεις

Διαμορφώθηκε το σκηνικό των υποψηφίων, οι οποίοι θα διεκδικήσουν μια θέση στο τριπρόσωπο στις αρχιεπισκοπικές εκλογές. Η μη εκδήλωση ενδιαφέροντος από πλευράς του Επισκόπου Καρπασίας ενισχύει την αρχιεπισκοπική πλευρά των υποψηφίων στην προσπάθεια να πετύχουν εκλογή στο τριπρόσωπο που θα οδηγηθεί ενδιάμεσο από πλευράς του Επισκόπου. Σελ. 5

Αναμένουν τζίρο 120 εκατ. ευρώ από την Black Friday στην Ελλάδα

Στον πληθωρισμό ως κίνητρο για περισσότερες αγορές τοντάει ο εμπορικός κόσμος στην Ελλάδα, εκτιμώντας ότι αρκετοί καταναλωτές θα επιλέξουν τις προσφορές που γίνονται αυτές τις ημέρες στο πλαίσιο της Black Friday υπό τον φόβο ότι αργότερα οι τιμές θα είναι αρκετά υψηλότερες. Από τη φετινή Black Friday ο εμπορικός κόσμος αναμένει τζίρο άνω των 120 εκατ. ευρώ. Σελ. 18

ΠΟΛΥΤΕΛΗ ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΑ

Σε γκουρμέ κουζίνα επενδύει το Harrods

Το Harrods επενδύει πολλά χρήματα σε εστιατόρια, που καλύπτουν μεγάλο εύρος επιλογών, με το σκεπτικό πως κι αυτά θα τροφοδοτήσουν τις πωλήσεις του. Τον τελευταίο ενάμισιο χρόνο, το Harrods άνοιξε το εστιατόριο Harrods Social του Τζέισον Άθερτον, καθώς και ένα ζαχαροπλασείο με λικουδιές από τον διάσημο Γάλλο ζαχαροπλάστη Ανζελό Μιζά. Σελ. 13

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Δεν βρίσκουν στέγη για ενοίκια στο Δουβλίνο

Το Δουβλίνο κινδυνεύει να χάσει το δέλεαρ που προσέφερε παλιότερα, αν δεν μπορεί πλέον να προσφέρει στέγη σε όσες επιχειρήσεις θέλουν να επαναφέρουν τους υπαλλήλους τους στους χώρους των γραφείων τους. Σε όλη την Ιρλανδία μόλις 1.200 κατοικίες είναι διαθέσιμες προς ενοίκιαση. Σελ. 8

ΛΙΓΕΣ ΟΙ ΠΟΣΟΤΗΤΕΣ

Έντονος και ακριβός ο ανταγωνισμός για LNG

Ιδιαίτερα έντονος θα είναι ο ανταγωνισμός για LNG τα επόμενα χρόνια, καθώς σχεδόν το σύνολο της παραγωγής μέχρι το 2026 έχει πουληθεί μέσω προθεσμιακών συμβολαίων. Διαθέσιμες ποσότητες του καυσίμου είναι μόνο αυτές που διατίθενται στην ανοικτή διεθνή αγορά (spot), όπου ο ανταγωνισμός είναι επιθετικός και είναι η πιο ακριβή. Σελ. 11

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Οικονομικός μετασχηματισμός

Η παγκόσμια οικονομία μαστιγείται αυτήν την περίοδο από τέσσερις παράγοντες οι οποίοι συντρέχουν και αφορούν στην πανδημία, στην εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία, στην ενεργειακή κρίση και στον ψηλό πληθωρισμό. Πολλά έχουν αλλάξει και στο επίπεδο του παγκόσμιου εμπορίου όπου σημαντικά προβλήματα στις εφοδιαστικές αλυσίδες έχουν ανακυψήσει περιορίζοντας την προσφορά προϊόντων τουλάχιστον στις ποσότητες που την είχαμε συνηθίσει τα προηγούμενα χρόνια, όταν η παγκοσμιοποίηση είχε αναδείξει την Κίνα ως το παγκόσμιο εργοστάσιο του πλανήτη. Αυτό όμως που σήμερα χαρακτηρίζεται ως κρίση στην αγοραστική δύναμη των πολιτών δεν αφήνει πολλά περιθώρια αισιοδοξίας ότι η ζήτηση σύντομα θα ανακάμψει στα προηγούμενα επίπεδα επιτρέποντας συ-

νέχιση της οικονομικής μεγέθυνσης. Η παγκόσμια οικονομία βρίσκεται σε διαδικασία μετασχηματισμού που θα γίνει πλήρως κατανοητή μόλις ο «θόρυβος» από την συνύπαρξη των πιο πάνω επιβαρυντικών στοιχείων εκλείψει και η προσοχή στραφεί στην συζήτηση για την επόμενη μέρα. Η κατάσταση που σύμφωνα με τις προσδοκίες θα επικρατήσει θα σημάνει και το τέλος των χαμηλών τιμών καθώς εισερχόμαστε σε μια νέα φάση της παγκόσμιας προσφοράς και ζήτησης αυτού δηλαδή που έγινε ευρέως γνωστή ως παγκοσμιοποίηση. Ένα εύκολο παράδειγμα για κατανόηση των αλλαγών που έρχονται έχει να κάνει με την επαναφορά της ανάγκης διατήρησης αποθεμάτων όταν για πολλά χρόνια τα παγκόσμια εργοστάσια εξασφάλιζαν την τροφοδοσία σε «πραγματικό χρόνο» κάνοντας την

έννοια δημιουργίας αποθεμάτων μια ξεπερασμένη πρακτική. Η επανεμφάνιση αυτού και μόνου του συστατικού επιβαρύνει το τελικό προϊόν με σημαντικές μονάδες κόστους. Για πολλές χώρες η πλήρης αποβιομηχανοποίηση των προηγούμενων δεκαετιών θα αποδειχθεί μια επίπονη πραγματικότητα που θα αναγκάσει πολλές αναπτυγμένες χώρες να προσαποθούν να ανακτήσουν την παραγωγική τους ικανότητα, παράγοντας μέρος αυτών που στο παρελθόν είχαν χαρακτηρίσει ως προϊόντα εισαγωγής. Αυτό θα οδηγήσει στην ανάγκη σημαντικών επενδύσεων σε υποδομές προκειμένου να εξυπηρετηθούν οι νέοι στόχοι παραγωγής και να επιτευχθεί ο μειζών στόχος της ενεργειακής αυτονομίας ως κρίσιμος παράγοντας επιτυχίας. Με βάση τα σημερινά ενεργειακά δεδομένα, η με-

τάβαση στην πράσινη οικονομία παύει να συνιστά πολυτέλεια όπως χαρακτηριστικά τα προηγούμενα χρόνια, και καθίσταται αναγκαία για την δημιουργία ανταγωνιστικών οικονομιών. Η επόμενη περίοδος αναμένεται γεμάτη ανακατατάξεις και σκαμπανεβάσματα στον δρόμο για την πρόωση σημαντικών μεταρρυθμιστικών προγραμμάτων και δράσεων. Προσωρινά εκτιμάται πως θα υπάρξουν αναταράξεις τόσο στις τιμές των πρώτων υλών, κυρίως ορυκτών καυσίμων, όσο και στην επάρκεια τελικών προϊόντων πλάνττας κυρίως μικρότερους προορισμούς εξαγωγών όπως είναι η περίπτωση της Κύπρου που απορροφά περιορισμένες ποσότητες. Η προσφορά και η ζήτηση θα είναι κάτι που στο επόμενο διάστημα θα μας απασχολήσει επαναφέροντας

την συζήτηση σε πιο παραδοσιακές οικονομικές θεωρίες οι οποίες για χρόνια είχαν εγκαταλειφθεί. Η ανάγκη για επενδύσεις που θα προκύψουν το επόμενο διάστημα θα είναι αναπτυξιακού χαρακτήρα ωθώντας περαιτέρω την μεγέθυνση της οικονομίας. Οι αναγκαίες πόροι θα πρέπει να αναζητηθούν τόσο σε ευρωπαϊκό όσο και σε παγκόσμιο επίπεδο. Πολλά αναμένονται από τον ιδιωτικό τομέα ο οποίος θα μπορεί να συμπράξει με επενδυτές του εξωτερικού. Σε αυτή την προσπάθεια δεν πρέπει να αγνοηθεί και η χρηματοδότηση που μπορεί να προέλθει από τον τραπεζικό τομέα. Μετά από πολλά χρόνια στήριξης, οι τράπεζες θα έχουν την ευκαιρία να αποτελέσουν μέρος της λύσης και όχι του προβλήματος οικοδομώντας την νέα προοπτική για τη χώρα.

Έχεις κάρτα της Ελληνικής Τράπεζας; Έχεις άμεση επιστροφή χρημάτων!
Κατέβασε το Mple Rewards app τώρα!
Available on the App Store
Ισχύουν όροι και προϋποθέσεις
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Logicom

Partners in your success

Δάνεια 12 - 14 δις. επηρεάζει η αναστολή των εκποιήσεων

Μεγαλύτερο πρόβλημα στις εταιρείες εξαγοράς

πιστώσεων και στην ΚΕΔΙΠΕΣ, λιγότερο στις τράπεζες

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Η τρίμηνη αναστολή των εκποιήσεων μέχρι και το τέλος του Ιανουαρίου του 2023 επηρεάζει μη εξυπηρετούμενα δάνεια συνολικής αξίας 12 - 14 δισεκατομμυρίων ευρώ. Η απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων για αναστολή των εκποιήσεων σε μη εξυπηρετούμενα δάνεια με εξασφάλιση κύριας κατοικίας αξίας μέχρι 350 χιλιάδων ευρώ, δάνεια που αφορούν επαγγελματική στέγη με κύκλο εργασιών μέχρι 750 χιλιάδων ευρώ και αγροτεμάχια αξίας μέχρι 100 χιλιάδων ευρώ, εκτιμάται ότι θα έχει περισσότερες συνέπειες σε εταιρείες εξαγοράς πιστώσεων και στην ΚΕΔΙΠΕΣ και λιγότερες στα τραπεζικά ιδρύματα της Κύπρου. Σύμφωνα με τα στοιχεία που συνέλεξε η «Κ» για το πόσο θα επηρεαστεί κάθε τύπος οργανισμού, εκτιμάται ότι θα επηρεαστεί το 40 - 50% του δανειακού χαρτοφυλακίου των εταιρειών εξαγοράς πιστώσεων. Ακολούθως, η ΚΕΔΙΠΕΣ θα επηρεαστεί επίσης για το 40 - 50% του δανειακού της χαρτοφυλακίου αφού τα ποσοστά της αναστολής των δανείων των εταιρειών εξαγοράς πιστώσεων και της ΚΕΔΙΠΕΣ είναι παρόμοια, ενώ των κυπριακών τραπεζικών ιδρυμάτων τα δανειακά χαρτοφυλάκια θα επηρεαστούν γύρω στο 20 - 30%. Μιλώντας με αριθμούς και συγκεκριμένα για την αξία των προβληματικών δανείων που βρίσκονται στην περίπτωση της αναστολής με όλες τις παραπάνω προνοιές που ψήφισε η Βουλή, εκτιμάται πως δάνεια ύψους 8 - 10 δις. ευρώ είναι των εταιρειών εξαγοράς πιστώσεων, δάνεια ύψους περίπου 600 - 1.000 εκατ. των τραπεζών και δάνεια συνολικής αξίας 2,9 δις. ευρώ της ΚΕΔΙΠΕΣ. Για τα 2,9 δις. ευρώ, επιβεβαιώθηκε το νότιο μέρος του Προέδρου της Διοικήσεως

Συμβουλίου της ΚΕΔΙΠΕΣ Λάμπρος Παπαδόπουλος, στο πλαίσιο παρουσιάσεων των οικονομικών της αποτελεσμάτων.

Η απόφαση της Βουλής για την επέκταση της αναστολής των εκποιήσεων όπως συνεπάγεται δημιουργεί τεράστιο πρόβλημα στις εταιρείες εξαγοράς πιστώσεων. Όπως είναι σε θέση να γνωρίζει η «Κ», υπάρχει μεγάλη δυσφορία στις εταιρείες που αγόρασαν τα προβληματικά χαρτοφυλάκια από τις τράπεζες, αφού επί της ουσίας δεν μπορούν να ασκήσουν

Η νομοθετική τροποποίηση του πλαισίου των εκποιήσεων ευνοεί τους στρατηγικούς κακοπληρωτές, οι οποίοι εκμεταλλεύονται τις καθυστερήσεις των Δικαστηρίων.

για περίπου στο 50% του χαρτοφυλακίου τους το σκοπό για τον οποίο «γεννήθηκαν». Η πίεση στις κυπριακές θυγατρικές εταιρείες (διότι οι μητρικές τους εταιρείες είναι κολλοσοί) είναι μεγάλη, αφού βλέπουν τους στόχους τους να καθυστερούν να επιτευχθούν με τέτοιες αποφάσεις. Οι τράπεζες από την άλλη έχουν μεγαλύτερη άνεση, ίσως για πρώτη φορά για κάτι που σχετίζεται με δάνεια. Και τούτο γιατί μετά τις μεγάλες πωλήσεις προβληματικών δανείων και μετά τις διαγραφές που έχουν προχωρήσει, τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια που έχουν απομείνει φτάνουν μόλις στα 2,85 δις. ευρώ από τα 28 δις. που ήταν το 2014. Χαρακτηριστική η δήλωση του CEO της Τράπεζας Κύπρου, Πανίκου Νικολάου, την περασμένη Παρασκευή, στο πλαίσιο της πα-

ρουσίασης των οικονομικών αποτελεσμάτων εννεαμήνου 2022 της τράπεζας, λέγοντας πως να μην είναι τραγική η απόφαση για τη συνέχιση της αναστολής των εκποιήσεων για την κυπριακή οικονομία στην ολόκληρη της, ωστόσο για την Τράπεζα Κύπρου συγκεκριμένα, είπε πως δεν έχει σημαντικές επιπτώσεις. Τέλος, στην περίπτωση της ΚΕΔΙΠΕΣ και δεν υπάρχει κάποια εποπτική πίεση, ή πίεση για θετικά αποτελέσματα όπως προσβλέπει ένας οργανισμός που έχει προχωρήσει σε επένδυση, ωστόσο θα έχει μειωμένες ταμειακές ροές. Για την ΚΕΔΙΠΕΣ, όπως είπε ο κ. Παπαδόπουλος στην παρουσίαση των οικονομικών αποτελεσμάτων του Οργανισμού, λόγω τέτοιων παρεμβάσεων, οι ταμειακές εισροές θα είναι μειωμένες και θα επηρεαστεί αρνητικά η ικανότητα πλήρους αποπληρωμής της κρατικής βοήθειας.

80.000 και πλέον δάνεια

Σύμφωνα με στοιχεία που προκύπτουν από την Έκθεση Χρηματοοικονομικής Σταθερότητας της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, στα τέλη του 2021, οι Εταιρείες Εξαγοράς Πιστώσεων διαχειρίζονταν 80.192 δάνεια μέγιστου συνολικού συμβατικού υπολοίπου ύψους 19,2 δισεκατομμυρίων ευρώ. Εντός του 2022 προχώρησε και η Ελληνική Τράπεζα σε πώληση 0,7 δισεκατομμυρίων ευρώ, πώληση γνωστή και ως «project starlight», άρα οι εταιρείες εξαγοράς πιστώσεων διαχειρίζονται δάνεια στην Κύπρο συνολικού ύψους 20 δισεκατομμυρίων ευρώ. Οι τρεις μεγαλύτερες εταιρείες κατέχουν πλέον το 80 - 90% των συνολικών προβληματικών χορηγήσεων. Σύμφωνα με τα δεδομένα που είχε παρουσιάσει η Κεντρική, τα οποία όμως δεν περιλαμβάνουν τα δάνεια του «project Starlight» και εστιάζουν στην κατανομή του δανειακού χαρτοφυλακίου που κατείχαν οι εν λόγω εταιρείες αρχές του 2022, το 50% του συνολικού συμβατικού υπολοίπου των χορηγήσεων αφορούσε φυσικά πρόσωπα, 47% αφορούσε χορηγήσεις προς μη χρηματοοικονομικές επιχειρήσεις και 3% αφορούσε λοιπές χορηγήσεις. Το 50% της αξίας των εξασφαλίσεων αφορούσε χορηγήσεις προς φυσικά πρόσωπα, 47% αφορούσε χορηγήσεις προς μη χρηματοοικονομικές επιχειρήσεις και 3% αφορούσε λοιπές χορηγήσεις. Το 50% της αξίας των εξασφαλίσεων αφορούσε χορηγήσεις προς φυσικά πρόσωπα, 47% αφορούσε χορηγήσεις προς μη χρηματοοικονομικές επιχειρήσεις και 3% αφορούσε λοιπές χορηγήσεις. Το 50% της αξίας των εξασφαλίσεων αφορούσε χορηγήσεις προς φυσικά πρόσωπα, 47% αφορούσε χορηγήσεις προς μη χρηματοοικονομικές επιχειρήσεις και 3% αφορούσε λοιπές χορηγήσεις.

Οι εταιρείες εξαγοράς πιστώσεων διαχειρίζονται πάνω από 80.000 δάνεια στην Κύπρο συνολικού ύψους 20 δισεκατομμυρίων ευρώ.

ζουν στην κατανομή του δανειακού χαρτοφυλακίου που κατείχαν οι εν λόγω εταιρείες αρχές του 2022, το 50% του συνολικού συμβατικού υπολοίπου των χορηγήσεων αφορούσε φυσικά πρόσωπα, 47% αφορούσε χορηγήσεις προς μη χρηματοοικονομικές επιχειρήσεις και 3% αφορούσε λοιπές χορηγήσεις. Το 50% της αξίας των εξασφαλίσεων αφορούσε χορηγήσεις προς φυσικά πρόσωπα, 47% αφορούσε χορηγήσεις προς μη χρηματοοικονομικές επιχειρήσεις και 3% αφορούσε λοιπές χορηγήσεις. Το 50% της αξίας των εξασφαλίσεων αφορούσε χορηγήσεις προς φυσικά πρόσωπα, 47% αφορούσε χορηγήσεις προς μη χρηματοοικονομικές επιχειρήσεις και 3% αφορούσε λοιπές χορηγήσεις. Το 50% της αξίας των εξασφαλίσεων αφορούσε χορηγήσεις προς φυσικά πρόσωπα, 47% αφορούσε χορηγήσεις προς μη χρηματοοικονομικές επιχειρήσεις και 3% αφορούσε λοιπές χορηγήσεις.

Λάθος επιχειρηματολογία
Σε περιόδους που η Βουλή συζητά να προχωρήσει σε αναστολή των εκποιήσεων καθότι δεν γίνεται πρώτη φορά η αναστολή- οι τράπεζες διατυπώνουν επιχειρήματα, ένα μέρος των οποίων έχει καταρριφθεί. Το να μην εφαρμόζεται ένα νομικό πλαίσιο και να μην υπάρχει σταθερότητα, όπως για τη διαδικασία των εκποιήσεων, δημιουργεί πράγματι προβλήματα. Ωστόσο οι τράπεζες και άλλοι φορείς, που επηρεάζονται από τέτοιες αποφάσεις αναφέρουν πως δικαιούβεται από τέτοιες αποφάσεις η πιστοληπτική διαβάθμιση της κυπριακής οικονομίας. Η ιστορία έχει δείξει πως, από το 2018, η Κύπρος μόνο αναβαθμίζεται από τους Οίκους Αξιολόγησης και δεν έχει ούτε υποβιβαστεί, ούτε έχει αλλάξει το «Outlook» των αξιολογήσεων. Είτε θα αναβαθμίζεται το κυπριακό αξίόχρεο, είτε θα κρατείται σταθερό και θετικό το «Outlook». Άρα, επειδή δεν είναι η πρώτη φορά που έχει σταματήσει η διαδικασία των εκποιήσεων και έχει γίνει αρκετές φορές, το χρονολόγιο έχει δείξει ότι δεν επηρεάζεται από τρίμηνα «παγώματα» του νόμου για τις εκποιήσεις.

Οι στρατηγικοί κακοπληρωτές

Η διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων δανείων πράγματι αποτελεί μία από τις μεγαλύτερες προκλήσεις και προτεραιότητες για την κυπριακή οικονομία, αφού ο όγκος όπως αποδεικνύεται -αν και εκτός των τραπεζών- παραμένει μεγάλος. Εκεί που οι τράπεζες και οι φορείς έχουν δίκιο και ίσως εκεί πρέπει να εστιάζουν περισσότερα και όχι στις αξιολογήσεις του αξιόχρεου της κυπριακής οικονομίας, είναι η κουλτούρα της μη αποπληρωμής δανείων. Όπως υπήρχε σε παλαιότερο «μέσο» που είχε φτάσει στη Βουλή, η νομοθετική τροποποίηση του πλαισίου των εκποιήσεων ευνοεί τους στρατηγικούς κακοπληρωτές οι οποίοι εκμεταλλεύονται τις καθυστερήσεις των Δικαστηρίων, δημιουργία μιας κουλτούρα μη αποπληρωμής δανείων και υποχρεώσεων και θα αυξάνει τον κίνδυνο διάχυσης της κουλτούρας αυτής και στους συνεπείς δανειολήπτες οι οποίοι εξυπηρετούν τα δάνεια τους.

Πετυχαίνουν τους στόχους των VRS οι τράπεζες

Τα δεδομένα έως τώρα είναι ιδιαίτερα ενθαρρυντικά για Ελληνική Τράπεζα και Alpha Bank Κύπρου

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Δύο τα Σχέδια Εθελουσίας Εξόδου που «τρέχουν» τη δεδομένη στιγμή στις κυπριακές τράπεζες. Ελληνική Τράπεζα και Alpha Bank Κύπρου προχώρησαν στην ανακοίνωση των Σχεδίων Εθελουσίας εξόδου με σκοπό να αποχωρήσουν από τις δύο τράπεζες συνδυαστικά από 500 - 600 άτομα προσωπικού. Τα δεδομένα έως τώρα, όπως πληροφορείται η «Κ», είναι ιδιαίτερα ενθαρρυντικά, καθώς έχουν πετύχει τους στόχους που έχουν εσωτερικά τεθεί. Για την Ελληνική Τράπεζα η προθεσμία του Σχεδίου λήγει την προσεχή Παρασκευή 25 Νοεμβρίου, ενώ η Alpha Bank προχώρησε σε μία μικρή παράταση. Η Ελληνική Τράπεζα, όπως είναι σε θέση να γνωρίζει η εφημερίδα, δεν προτίθεται να προχωρήσει σε παράταση του Σχεδίου Εθελουσίας

Οι πλείστοι λογαριασμοί κοινής ωφελείας πληρώνονται πλέον στις τράπεζες διαδικτυακά σε ποσοστό πέραν του 90%.

Αποχώρησης. Το ζήτημα πλέον στις τράπεζες -όχι μόνο σε αυτές τις δύο αλλά σε όλες όσες προχώρησαν σε Σχέδια Αποχώρησης- δεν είναι ο αριθμός των υπαλλήλων. Αυτών των πετυχημένων. Οι τράπεζες είναι σε μια διαδικασία επαναξιολόγησης των αναγκών τους, πώς και με ποιο τρόπο στελεχώνονται τα τμήματά τους στο παρόν και σε μελλοντικό στάδιο, και όλα τα παραπάνω στη βάση ενός γενικότερου πλάνου με-

τασοχηματισμού. Οι υποχρεωτικές μετακινήσεις εντός της κάθε τράπεζας θα πρέπει να θεωρούνται δεδομένες, αφού μπορεί να δημιουργηθούν κενά που θα πρέπει να καλυφθούν για να συνεχιστεί η λειτουργία της. Για παράδειγμα στην Alpha Bank, αφού πώλησε τα μη εξυπηρετούμενα δάνειά της δεν είχε αντικείμενο η ομάδα που είχε για να διαχειρίζεται τα συγκεκριμένα δάνεια. Βλέποντας την τεχνολογία να προχωρά και τις κυπριακές τράπεζες να «μπαίνουν για τα καλά» στην ψηφιακή εποχή, αρκεί οι ρόλοι αναμένεται να καταργηθούν. Ολόένα και περισσότερο της βλέπουμε καταστάματα δίκων τους παραδοσιακούς μας ταμίες και θα υπάρχουν «εξυπηρετητές» υπάλληλοι που θα κατευθύνουν τους πελάτες για να ολοκληρώσουν μια πράξη μέσω μηχανημάτων των τραπεζών.

Τελευταία δίκω φορολογία

Με δεδομένο ότι είναι το τελευταίο που προσφέρει η κάθε μία (έτσι έγινε και το κολοκαίρι με την Τράπεζα Κύπρου), οι τράπεζες έχουν «κόψει το περιττό λίπος» και το Υπουργείο Οικονομικών το αντιλαμβάνεται. Το Υπουργείο Οικονομικών για να βοηθήσει τις τράπεζες να μειώσουν το κόστος τους, έδινε την άδεια να είναι αφορολόγητα. Εντός του 2023 αναμένεται να έρθει νομοσχέδιο που θα επαναφέρει τη φορολόγηση των ατομικών μελών των τραπεζών Κύπρου, ο αριθμός του προσωπικού των τραπεζών ανέρχεται περίπου στους 7.500. Μετά και την μείωση από Ελληνική Τράπεζα και Alpha Bank Κύπρου θα περιοριστούν στους 7.000. Αρχές του 2019 ήταν στους

9.460, αρχές του 2020 στους 9.041 και αρχές του 2021 στους 8.110. Όσον αφορά στο δίκω των καταστημάτων, το 2018 ήταν 431, το 2019 ήταν 339, το 2020 ήταν 277, το 2021 ήταν 238 και το 2022 έμειναν 216. Μέχρι αρχές του 2023 θα έχουν μείνει περίπου 200 - 210 καταστήματα από όλα τα τραπεζικά ιδρύματα της Κύπρου.

Αγκαλιάζουν την τεχνολογία

Οι πλείστοι λογαριασμοί κοινής ωφελείας πληρώνονται πλέον στις τράπεζες διαδικτυακά σε ποσοστό πέραν του 90%. Συγχρόνως, πέραν του 80% των συναλλαγών γίνεται μέσω εναλλακτικών καναλιών εξυπηρέτησης (ΑΤΜ, διαδικτυο, τηλεφωνο). Πρόσθετα, οι αναλήψεις μετρητών μέσω ΑΤΜ ξεπερνούν το 95%. Τέλος, Η κατάθεση μετρητών μέσω ΑΤΜ είναι πέραν του 60%.

ΑΝΑΛΥΣΗ / Του ΜΑΡΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ

Η Ευρώπη επιχειρεί να ρυθμίσει την αγορά των κρυπτοστοιχείων

Τα κρυπτοστοιχεία (cryptoassets), που συμπεριλαμβάνονται και τα ευρέως γνωστά κρυπτονομίσματα, είναι ψηφιακά περιουσιακά στοιχεία τα οποία μπορούν να χρησιμοποιηθούν είτε για σκοπούς ηλεκτρονικών πληρωμών είτε ως μέσο για σκοπούς επένδυσης. Εξαρτώνται κυρίως από τεχνολογία κρυπτογράφησης, η οποία επιτρέπει την ασφαλή καταγραφή των συναλλαγών μέσω ενός δικτύου υπολογιστών (εξού και το συνθετικό «κρυπτό»). Σε αντίθεση με το παραδοσιακό τραπεζικό σύστημα, δεν εκδίδονται από κάποια κεντρική τράπεζα ή δημόσια αρχή.

Τα πρώτα κρυπτονομίσματα ήταν τα bitcoins, τα οποία κυκλοφόρησαν για πρώτη φορά το 2008 παρέχοντας μια εναλλακτική μέθοδο πληρωμών και συναλλαγών. Μέχρι το 2021 κυκλοφόρησαν στην αγορά περίπου 5.600 διαφορετικά κρυπτονομίσματα των οποίων η συνολική αγοραία αξία στα τέλη του 2021 ανερχόταν στα 3 τρισεκατομμύρια δολάρια.

Η ανωνυμία και η δυνατότητα πραγματοποίησης απλών και εύκολων συναλλαγών χωρίς μεσάζοντες, είναι ορι-

σμένοι από τους βασικούς λόγους για τους οποίους τα κρυπτονομίσματα κέρδισαν όλο και περισσότερο έδαφος.

Παρά το γεγονός ότι η χρήση τους έχει αποδειχθεί πολύ υποσκόμνη, παράλληλα ενέχει διάφορους κινδύνους, μερικοί από τους οποίους αναφέρονται πιο κάτω:

Οι ιδιόκτητες κρυπτονομισμάτων δεν καλύπτονται από Ευρωπαϊκούς Κανονισμούς προστασίας του καταναλωτή, με αποτέλεσμα να δημιουργείται κίνδυνος απώλειας χρημάτων. Η ευρεία και άναρχη χρήση τους μπορεί να οδηγήσει σε οικονομική αστάθεια, χειραγώγηση της αγοράς και οικονομικό έγκλημα. Δεδομένης της ανωνυμίας των περισσότερων συναλλαγών, τα κρυπτονομίσματα ενδέχεται να χρησιμοποιούνται και για εγκληματικές δραστηριότητες.

Πολλά κρυπτονομίσματα χαρακτηρίζονται από απότομες και ακραίες μεταβολές τιμών και έχουν κερδοσκοπικό χαρακτήρα, διότι η τιμή τους συχνά βασίζεται αποκλειστικά και μόνο στην καταναλωτική ζήτηση. Σημειώνεται επίσης, ότι ο τρόπος με τον οποίο καθορίζονται

Η ανωνυμία και η δυνατότητα πραγματοποίησης απλών και εύκολων συναλλαγών χωρίς μεσάζοντες, είναι ορισμένοι από τους βασικούς λόγους για τους οποίους τα κρυπτονομίσματα κέρδισαν όλο και περισσότερα έδαφος.

τιμές τους και η εκτέλεση συναλλαγών σε κρυπτονομίσματα συχνά δεν είναι διαφανής. Η κατοχή ορισμένων κρυπτονομισμάτων είναι επίσης συγκεντρωμένη σε ιδιαίτερα χαμηλό αριθμό προσώπων, γεγονός που μπορεί να επηρεάσει τις τιμές τους.

Λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποφάσισε να συμβάλει στην ανάπτυξη και τη χρήση των κρυπτοστοιχείων εντός της Κοι-

νότητας, διασφαλίζοντας παράλληλα τον μετριασμό των κινδύνων και την προστασία των χρηστών τους, μέσω της θέσπισης ενός Νομοθετικού Πλαισίου, με τίτλο «Πρόταση Κανονισμού για τη ρύθμιση των αγορών των κρυπτοστοιχείων». Ο προτεινόμενος Κανονισμός με την ονομασία MiCA (EU Regulation Proposal of Markets in Crypto Assets), στοχεύει στην ενίσχυση της καινοτομίας και της ανάπτυξης μέσω νέων τεχνολογιών, την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της ενιαίας αγοράς, τη μείωση της φοροδιαφυγής και το κυριότερο, στη λήψη των κατάλληλων μέτρων προστασίας του καταναλωτικού και επενδυτικού κοινού από τους πιο πάνω κινδύνους.

Μεταξύ άλλων, ο Κανονισμός συμπεριλαμβάνει απαιτήσεις διαφάνειας, γνωστοποίησης και επίβλεψης των συναλλαγών που συνδέονται με κρυπτοστοιχεία. Ως παράδειγμα, αναφέρεται η απαίτηση για επικρισιμότητα που χρησιμοποιούν καλύτερα τους καταναλωτές σχετικά με τους κινδύνους, το κόστος και τις χρεώσεις των συναλλαγών τους.

Επιπρόσθετα, ο Κανονισμός απαιτεί από τις τοπικές εποπτικές αρχές να διαδραματίσουν πιο ενεργό ρόλο στην επίβλεψη και εξουσιοδότηση κρυπτοστοιχείων. Συγκεκριμένα, οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων (cryptoasset service providers), θα χρειάζονται άδεια λειτουργίας και θα υπόκεινται σε εποπτεία. Ταυτόχρονα, θα υπόκεινται στη νομοθεσία κατά της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες (Anti-Money Laundering, AML), ένα ρίσκο που συνήθως συνδέεται με την ανωνυμία που παρέχουν οι κρυπτοαγορές.

Ευρωπαϊκός Κανονισμός

Τον περασμένο Μάρτιο οι Ευρωπαϊκοί κανονιστές αναθεώρησαν και τροποποίησαν την Πρόταση MiCA, αποφασίζοντας να ξεκινήσουν διαπραγματεύσεις με τα κράτη μέλη στο Συμβούλιο ως προς την τελική μορφή των Κανόνων που εμπεριέχονται στην Πρόταση. Αφού ολοκληρωθούν οι διαπραγματεύσεις μεταξύ των Ευρωπαϊκών και των Ευρωπαϊκών Επιτροπών, οι τελικοί Κανόνες θα χρειαστεί να εγκριθούν από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Η τελική

έγκριση και δημοσίευσή τους στην επίσημη εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης αναμένεται πριν από το τέλος του χρόνου. Στη συνέχεια, οι Κανόνες θα πρέπει να τεθούν σε εφαρμογή εντός 18 μηνών. Κατά τη διάρκεια της χρονικής αυτής περιόδου η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών και το European Securities and Markets Authority, αναμένεται να δημοσιεύσουν επιπρόσθετα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα (Regulatory Technical Standards) τα οποία θα προσδιορίζουν συγκεκριμένες προνοιές των Κανόνων, με διαφορετικές ημερομηνίες εφαρμογής.

Συνοψίζοντας τα πιο πάνω, συμπεραίνεται ότι είναι εμφανές η δυσκολία του εγχειρήματος που καλείται να φέρει εις πέρας ο Κανονισμός MiCA. Αποτελεί, ωστόσο, μια εξαιρετικά σημαντική αρχή, έναν πρώτο θεμέλιο λίθο βάσει του οποίου καθίσταται εφικτή η ρυθμιστική προσέγγιση ενός εξαιρετικά καινοτόμου τεχνολογικού προϊόντος στην ενιαία αγορά.

* Ο Μάριος Νικολάου είναι Ανώτερος Λειτουργός στον Σύνδεσμο Τραπεζών Κύπρου.

Συσπειρώσεις και συμμαχίες Ιεραρχών πριν από τις εκλογές

Διαμορφώθηκε το σκηνικό των υποψηφίων οι οποίοι θα διεκδικήσουν μια θέση στο τριπρόσωπο στις εκλογές

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ

Με την απόσυρση του ενδιαφέροντος συμμετοχής του Επισκόπου Καρπασίας Χριστοφόρου στην αναπλήρωση του αρχιεπισκοπικού Θρόνου, με την διαδικασία που αποφάσισε η πλειοψηφία της Ιεράς Συνόδου, σημαδεύτηκε η υποβολή υποψηφιοτήτων από πλευράς Ιεραρχών. Η κίνηση του Ιεράρχη να αποτραβηχθεί ουσιαστικά μπορεί να ερμηνευθεί και ως μια έκφραση διαφώνιας με τα χαρακτηριστικά που έχει προσλάβει το όλο θέμα το οποίο εκφεύγει από το εκκλησιαστικό γεγονός. Ζήτημα που είχε θίξει ο Καρπασίας όταν γνωστοποίησε την απόφασή του να είναι ανάμεσα στους ενδιαφερόμενους και στο τέλος φαίνεται να έπαιξε καταλυτικό ρόλο ώστε να την αναθεωρήσει. Όπως και να έχει η όλη εξέλιξη, η μείωση κατά έναν των υ-

ποψηφίων του τονίζοντας με νόημα: «Δεδομένου του εκφρασθέντος ενδιαφέροντος αρκετών αξίων Αδελφών Συνοδικών να διακονήσουν από τη θέση του Αρχιεπισκόπου την Εκκλησία και γενικότερα τον τόπο μας και σε έμπρακτη και όχι απλά φραστική προσπάθεια να συμβάλω στην αναγκαία ενότητα δεν θα συμμετάσχω στην πρώτη φάση της διαδικασίας πλήρωσης του Αρχιεπισκοπικού Θρόνου».

Οι έξι

Το υπόλοιπο κομμάτι της υποβολής υποψηφιοτήτων εξελίχθηκε ως είχε διαμορφωθεί από τις δημόσιες τοποθετήσεις των άλλων υποψηφίων.

Η μη εκδήλωση ενδιαφέροντος από πλευράς του Επισκόπου Καρπασίας ενισχύει την αρχιεπισκοπική πλευρά των υποψηφίων στην προσπάθεια να πετύχουν εκλογή στο τριπρόσωπο που θα οδηγήσει ενώπιον της Ιεράς Συνόδου.

Ο διευθυντής του Ελεγκτικού Τμήματος της Εκκλησίας Πάννης Χαριλάου παρέλαβε έξι επιστολές εκδήλωσης ενδιαφέροντος για τον Αρχιεπισκοπικό Θρόνο: Από τον Μητροπολίτη Πάφου Γεώργιο, Μητροπολίτη Κυρηνείας Χρυσόστομο, Μητρο-

πολίτη Λεμεσού Αθανάσιο, Μητροπολίτη Μόρφου Νεόφυτο, Μητροπολίτη Κωνσταντίας και Αμμοχώστου Βασίλειο και Μητροπολίτη Ταμασού και Ορεινής Ησαΐα. Όπως ανέφερε ο κ. Χαριλάου στην ενημερωτική εκπομπή του ΣΠΟΡ FM 95

«Διασπορά Ειδώσεων», το επόμενο βήμα είναι η δημιουργία του ψηφοδέλιου το οποίο θα τυπωθεί στο κυβερνητικό τυπογραφείο. Μέχρι τότε, όπως απάντησε σε σχετική ερώτηση, θα υπάρχει η δυνατότητα κάποιος υποψήφιος να αποσύρει το ενδιαφέρον του.

Οι έξι υποψήφιοι για τον Αρχιεπισκοπικό Θρόνο είναι οι Μητροπολίτες: Πάφου Γεώργιος, Κυρηνείας Χρυσόστομος, Λεμεσού Αθανάσιος, Μόρφου Νεόφυτος, Κωνσταντίας και Αμμοχώστου Βασίλειος και Ταμασού και Ορεινής Ησαΐα.

ποψηφίων της λεγόμενης αρχιεπισκοπικής πλευράς της Ιεράς Συνόδου, μπορεί να θεωρηθεί ότι ενισχύει την ενότητα της πλειοψηφίας των Συνοδικών η οποία φαίνεται ότι έχει το πάνω χέρι στην εκλογή νέου Αρχιεπισκόπου. Μοναδική προϋπόθεση ένας από τους τρεις εναπομείναντες υποψηφίους, της πλειοψηφίας, να πετύχει εκλογή στο τριπρόσωπο που θα προκύψει από την ψηφο κλήρου και λαού στις 18 Δεκεμβρίου.

Οι νοουθεσίες

Στην ανακοίνωση με την οποία γνωστοποίησε πως αποσύρει το αρχικό ενδιαφέρον του, ο Επισκόπος Καρπασίας θέτει σημαντικά εκκλησιαστικά ζητήματα τα οποία ήδη έχουν κάνει την εμφάνισή τους, από τη κοσμική διαδικασία που έχει δοθεί στην αναπλήρωση του αρχιεπισκοπικού Θρόνου. «Η διαδοχή για τον Αρχιεπισκοπικό θρόνο πρωτίτως αποτελεί ένα καθαρά εκκλησιαστικό γεγονός, παρά μία εκλογική διαδικασία. Ένα γεγονός το οποίο έχει την αναφορά του στην ουσία της Εκκλησίας, η οποία είναι το Σώμα Χριστού. Συνεπώς, δεν μπορεί να αποτελεί μία συνήθη κοσμική διαδικασία, η οποία θα βγάξει προς τα έξω διεκδίκηση, αντιπαράθεση, συγκρούσεις και ανθρωπια πάθη και αδυναμίες».

Ενότητα

Ένα μεγάλο κομμάτι της δημόσιας τοποθέτησης του Ιεράρχη επικεντρώνεται στο κεφάλαιο ενότητα κάτι που μπορεί να εκληφθεί και ως ανησυχία από μια ενδεχόμενη όδυνση των πνευμάτων το επόμενο διάστημα. Υπενθυμίζοντας αυτό το οποίο είναι γνωστό στην Εκκλησία ότι δηλαδή ο Αρχιεπίσκοπος είναι πρώτος μεταξύ ίσων και πως στην ουσία προεδρεύει της Ιεράς Συνόδου χωρίς να ασκεί δικαιοσύνη από μόνος του, δηλώνει πως αποσύρει

Η κάρτα που σε ταξιδεύει.

Κάνε τις καθημερινές σου αγορές με την **AEGEAN Mastercard** από την Τράπεζα Κύπρου, **συγκέντρωσε μίλια** για ταξίδια και απόλαυσε μοναδικά προνόμια.

Τράπεζα Κύπρου

Σε κάθε επόμενη κίνηση

Οι συσχετισμοί

Με βάση το επίσημο πλέον ενδιαφέρον για τον Αρχιεπισκοπικό Θρόνο, η διαδικασία κατάρτισης του τριπρόσωπου αποκτά ιδιαίτερο ενδιαφέρον. Λαμβάνοντας υπόψη τη δυναμική του κάθε υποψηφίου Ιεράρχη το πρώτο ζητούμενο είναι το αποτέλεσμα της εκλογικής διαδικασίας στις 18 Δεκεμβρίου. Στην πρώτη φάση εκτιμάται πως τις δυο από τις τρεις θέσεις θα καταλάβουν οι Μητροπολίτες Λεμεσού και Ταμασού οι οποίοι φέρονται να είχαν ξεκινήσει την οργανωτική προετοιμασία ζώντος του Αρχιεπισκόπου Χρυσόστομου Β'. Η προσοχή όσον παρακολουθούν με ενδιαφέρον τα εκκλησιαστικά τεκταινόμενα στρέφεται στην τρίτη θέση, η οποία διεκδικείται από τους Μητροπολίτες Πάφου, Κωνσταντίας και Αμμοχώστου, Μόρφου και Κυρηνείας. Η απόσυρση του Επισκόπου Καρπασίας αναμφίβολα ενισχύει τους Μητροπολίτες Γεώργιο και Βασίλειο, ωστόσο δεν εξαλείφει τον κίνδυνο να μην πετύχουν είσοδο στο τριπρόσωπο εάν οι Μητροπολίτες Λεμεσού και Ταμασού κινηθούν με στρατηγική στις εκλογές της 18ης Δεκεμβρίου. Επί του προκειμένου δεν μπορεί να θεωρηθεί άσχετο το καταλυτικό σημείο της ανακοίνωσης του Επισκόπου Καρπασίας. «As γίνει η διαδικασία αυτή με πολλά προσευχικά και σύνεση, αρχοντιά και φιλότιμο για να δικαιούμαστε και τη βοήθεια του Θεού».

Παρασκηνιακές κινήσεις

Παρά τα όσα υποστηρίζονται, η φύση της διαδικασίας αναπλήρωσης από μόνη της εκκολάπτει συμπεριφορές που προσμοιάζουν με κοσμικές διαδικασίες. Πέρα από τις ορατές, όπως οι ανοιχτές συγκεντρώσεις εξαγγελίας ενδιαφέροντος από κάποιους υποψηφίους, είναι βέβαιο ότι θα δρομολογηθούν και παρασκηνιακές κινήσεις. Οι πληροφορίες που υπάρχουν θέλουν δυο επιτελεία να κινήθηκαν προς την πλευρά του Επισκόπου Καρπασίας. Στη μια περίπτωση μάλιστα φέρεται να έγινε και συνάντηση την περασμένη εβδομάδα. Πηγές από το περιβάλλον του Επισκόπου επιβεβαίωσαν πως έγινε κρούση πλην όμως η συνάντηση, όπως υποστηρίζεται, δεν πραγματοποιήθηκε ποτέ με επιθυμία του Χριστοφόρου. Επίσης οι ίδιες πηγές έλεγαν ότι ουδέποτε ο Επισκόπος μίλησε σε μια διαδικασία πάρε δώσε με ανταλλάγματα προκειμένου να αποσύρει το ενδιαφέρον του.

ΑΝΑΛΥΣΗ / Τον ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ΧΟΛΓΚΕΡ ΣΜΙΕΝΤΙΝΓΚ*

Εξασθενούν οι απειλές για ΗΠΑ και Ευρωζώνη

Πόλεμος στην Ευρώπη, ακαλίωτος πληθωρισμός και στις δύο πλευρές του Ατλαντικού, λάθη πολιτικής στην Κίνα, χειμερινή ύφεση στην Ευρώπη και επιθετικές αυξήσεις επιτοκίων πολύ πέραν των ουδετέρων επιπέδων στις ΗΠΑ. Η κατάσταση παγκοσμίως είναι ασυνήθιστα δυσχερής. Ωστόσο, τίποτε απ' όλα αυτά δεν αποτελεί έκπληξη πλέον. Σε γενικές γραμμές η ροή ειδήσεων έχει γίνει λιγότερο αρνητική τις τελευταίες τέσσερις εβδομάδες για τις τρεις μεγάλες οικονομίες του κόσμου, τις ΗΠΑ, την Κίνα και την Ευρωζώνη. Το ισοζύγιο των κινδύνων σε ορισμένες από τις βασικές προβλέψεις μας έχει μετατοπιστεί προς τη θετική πλευρά. Το σημαντικότερο όλων είναι πως ο κίνδυνος να αυξηθεί η Fed τα επιτόκια πάνω από το 5% έχει υποχωρήσει. Ολοένα και πιο ισχυρά είναι τα στοιχεία που δείχνουν ότι ο πληθωρισμός και οι μισθολογικές πιέσεις στις ΗΠΑ έχουν κορυφωθεί. Φυσικά, τα μηνιαία δεδομένα είναι ασαφή. Ωστόσο, ένα ευρύ φάσμα στοιχείων, συμπεριλαμβανομένων των μέσων ωριαίων αποδοχών (αύξηση 5,5% σε ετήσια βάση τον Οκτώβριο έπειτα από κορύφωση 6,7%

Ο κίνδυνος να αυξηθεί η Fed τα επιτόκια πάνω από το 5% έχει υποχωρήσει.

το πρώτο τρίμηνο του 2022), υποδηλώνει ότι οι πληθωριστικές πιέσεις έχουν αρχίσει να υποχωρούν κάπως σε εναρμόνιση με την επιβράδυνση των κερδών της τελικής εγχώριας ζήτησης. Η μικρή έκρηξη του 2021, που τροφοδοτείται από μια υπερβολικά δημοσιονομική τόνωση, δίνει σταδιακά τη θέση της σε μια διόρθωση. Λαμβάνοντας υπόψη ότι η αυστηρότερη νομισματική πολιτική θα αποκαλύψει την πλήρη επίδρασή της μόνο με καθυστέρηση, η εγχώρια ζήτηση πιθανότατα θα αμβλυνθεί περαιτέρω. Αλλά συνολικά τα πρόσφατα δεδομένα ήταν λίγο πιο ανθεκτικά από το αναμενόμενο. Ως αποτέλεσμα, βελτιώσαμε τις προβλέψεις μας για τη μεταβολή του πραγματικού ΑΕΠ των ΗΠΑ το επόμενο έτος από -0,3% σε -0,2%. Στην περίπτωση της Ευρωζώνης τώρα, οι υψηλές τιμές της

ενέργειας λειτουργούν βλαπτικά. Από τον Ιούνιο η δραστική εξασθένιση της καταναλωτικής εμπιστοσύνης σε χαμηλά επίπεδα-ρεκόρ προανήγγειλε μια σοβαρή ύφεση, η οποία διαμορφώθηκε από τη μείωση των καταναλωτικών δαπανών σε πραγματικούς όρους. Όσο οι καταναλωτές καθυστερούν να αγοράσουν τόσο οι εταιρείες αναφέρουν ελλείψεις νέων παραγγελιών. Ωστόσο, η πρόσφατη πτώση των τιμών αγοράζουν τόσο οι εταιρείες αναφέρουν ελλείψεις νέων παραγγελιών. Ωστόσο, η πρόσφατη πτώση των τιμών αγοράζουν τόσο οι εταιρείες αναφέρουν ελλείψεις νέων παραγγελιών.

Εξάλλου, ορισμένα εθνικά στοιχεία (οι προοπτικές της γερμανικής οικονομίας βάσει του ινστιτούτου GfK για τον Νοέμβριο έως -41,9 μονάδες από τις -42,8 μονάδες τον Οκτώβριο, καθώς και ο δείκτης εμπιστοσύνης της Γαλλίας βάσει της στατιστικής υπηρεσίας στις 81,9 μονάδες από τις 79,5 μονάδες) δείχνουν ότι η κατάσταση ενδέχεται να σταθεροποιηθεί μέσα σε λίγους μήνες.

* Ο κ. Χόλγκερ Σμιεντινγκ είναι οικονομολόγος της Berenberg Bank.

ΑΝΑΛΥΣΗ / Τον ΓΚΕΡΓΕΛΙ ΣΖΑΚΑΣ και ΑΝΑ ΒΛΟΝΤΑΡΖΑΚ-ΣΕΜΖΟΥΚ / REUTERS

Δέσμη του πληθωρισμού η Ανατολική Ευρώπη

Ενώ ο πληθωρισμός στη Δυτική Ευρώπη αναμένεται σε μεγάλο βαθμό να τηθεί υπό έλεγχο εντός ενός έτους, υπάρχει μια εντεινόμενη αίσθηση ότι στην Κεντρική Ευρώπη οι καλπάζουσες τιμές θα είναι παρούσες για πολύ περισσότερο. Η Κεντρική και η Ανατολική Ευρώπη βρίσκονται εδώ και μήνες στην πρώτη γραμμή της μάχης ενάντια στον πληθωρισμό, τόσο όσον αφορά την επιτάχυνση των πιέσεων στις τιμές όσο και τις μερικές φορές άνοιες προσπάθειες των κεντρικών τραπεζών τους να τις περιορίσουν. Οι πιο πρόσφατες μετρήσεις του πληθωρισμού στην περιοχή κυμαίνονταν από σχεδόν 16% στη Ρουμανία έως λίγο πάνω από 20% στην Ουγγαρία, πολύ πάνω από τους ετήσιους στόχους από 1% έως 4%. Οι τιμές του ψωμιού και του τυριού στην Ουγγαρία αυξήθηκαν κατά περίπου 70% από έτος σε έτος τον Σεπτέμβριο, ενώ οι τιμές της ζάχαρης στην Πολωνία έχουν εκτιναχθεί κατά 50%, με ορισμένα καταστήματα να λιγοστεύουν τις προμήθειες το καλοκαίρι εν αναμονή εντονότερης αύξησης των τιμών.

Τα συνδίκια διαπραγματεύονται

Θα παραμείνει σε υψηλά επίπεδα για πολύ μεγαλύτερο διάστημα σε σύγκριση με τη Δυτική.

μεγαλύτερες αυξήσεις μισθών για να διατηρήσουν την αγοραστική δύναμη των εργαζομένων, ενώ παράλληλα οι εταιρείες αυξάνουν τις τιμές για να προστατεύσουν τα περιθώρια κέρδους. Κατά συνέπεια, αυξάνονται οι κίνδυνοι μια επικείμενη οικονομική επιβράδυνση να μην περιορίσει τον πληθωρισμό στον βαθμό που ελπίζουν οι διοικητές των κεντρικών τραπεζών. «Όσο περισσότερο ο πληθωρισμός και οι μισθολογικές πιέσεις παραμένουν ισχυρές, τόσο μεγαλύτερος είναι και ο κίνδυνος να απαιτούνται υψηλότερα επιτόκια και απότομες αυξήσεις της ανεργίας για να αποδυναμωθεί η ζήτηση και να αποκατασταθεί η σταθερότητα των τιμών», δήλωσε ο οικονομολόγος της Capital Economics Emerging Europe, Νικόλας Φαρ. Η α-

ξιοπιστία των κεντρικών τραπεζών της περιοχής δοκιμάστηκε τον περασμένο μήνα, όταν μια βουτιά στο φιορίνι ανάγκασε την εθνική τράπεζα της Ουγγαρίας σε έκτακτη αύξηση των επιτοκίων μόλις λίγες εβδομάδες μετά την προσπάθειά της να τερματίσει τις αυξήσεις επιτοκίων, με τον πληθωρισμό να εξακολουθεί την ανούσια πορεία.

Κατά μεγάλη πλειοψηφία τα μέλη της κεντρικής τράπεζας της Πολωνίας προτείνουν και αυτά ένα τέλος στις αυξήσεις επιτοκίων, διότι η ανάπτυξη αναμένεται να επιβραδυνθεί έντονα το 2023. Εντούτοις, η διατήρηση του πληθωρισμού υπό έλεγχο μπορεί να είναι δύσκολη, επειδή η κυβέρνηση θέλει να δαπανήσει ενόψει εθνικών εκλογών. Οι προσδοκίες για τον πληθωρισμό αποσυνδέονται από τους στόχους της κεντρικής τράπεζας, δήλωσε ο επικεφαλής οικονομολόγος της UniCredit Κεντρικής - Ανατολικής Ευρώπης, Νταν Μπατσόκα. Μια έρευνα της πολωνικής στατιστικής υπηρεσίας κατέδειξε ότι πάνω από το 70% των καταναλωτών ανέμενε ο πληθωρισμός να κυμανθεί με τον ίδιο ρυθμό ή ακόμη υψηλότερο τους επόμενους 12 μήνες.

Στα 3,4 εκατ. οι αεροπορικές θέσεις τον χειμώνα

Πιο ψηλά και από το '19 η διαθεσιμότητα από Νοέμβριο μέχρι Μάρτιο του 2023, αυξάνεται το αποτύπωμα του χειμερινού τουρισμού

της ΜΑΡΙΑΣ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ

Οι ανακοινώσεις της Ryanair το πρωί και της Wizz Air το απόγευμα της Δευτέρας για αύξηση στόλου στα κυπριακά αεροδρόμια και προσθήκη νέων δρομολογίων, έφεραν σαφώς ικανοποίηση τόσο στην Hermes Airports όσο και στην τουριστικά βιομηχανία γενικότερα, αφού συνδέεται με την προοπτική καλύτερων αφίξεων στον τουρισμό. Συγκεκριμένα, η Ryanair αυξάνει τη διαθεσιμότητα θέσεων κατά 15% στην Κύπρο για το καλοκαίρι του 2023, ενώ επιπλέον 800 χιλιάδες επιβατικές θέσεις από Λάρνακα θα προσφέρει η Wizz Air. Καθοριστικός σε αυτή την εξέλιξη, φαίνεται να ήταν ο ρόλος του σχεδίου κινήτρων για τις αεροπορικές εταιρείες για τη χρονική περίοδο 2023-2027 (το οποίο πέρασε από το Υπουργικό Συμβούλιο τέλος Οκτωβρίου, με συγχρηματοδότηση ύψους €165,6 εκ. από το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων και την εταιρεία Hermes Airports Ltd). Από πλευράς Hermes Airports εκτιμάται ότι μετά την Ryanair και την Wizz Air, θα υπάρξει ανταπό-

Μεγαλύτερες είναι οι αυξήσεις θέσεων φέτος για την φετινή χειμερινή περίοδο σε Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Τελ Αβίβ, Λονδίνο, Μάντσεστερ, Βηρυτό, Βιέννη και Βουκουρέστι.

Το Νοέμβριο κάθε βδομάδα εκτελούνται κατά μέσο όρο 448 πτήσεις. Ο αριθμός πτήσεων αυξάνεται τον Μάρτη με 463 πτήσεις την βδομάδα.

κριση και κινήσεις και από άλλες αεροπορικές εταιρείες, αν και δεν αναμένεται ότι το 2023 θα δούμε περισσότερες αεροπορικές να ανοίγουν βάση στην Κύπρο. Αυτό που αναμένεται είναι η ανάπτυξη των πτητικών προγραμμάτων των αεροπορικών εταιρειών από και προς τα κυπριακά αεροδρόμια. Τα δεδομένα που αφορούν την ενίσχυση πτήσεων πάντως δείχνουν ότι οι διαθέσιμες επιβατικές θέσεις θα είναι αυξημένες. Τα στοιχεία από την Hermes Airports κάνουν λόγο για 3,4 εκατ. επιβατικές θέσεις (εισερχόμενες και εξερχόμενες) για την περίοδο Νοεμβρίου 2022-Μαρτίου 2023. Συγκρίνοντας τους αριθμούς με την αντίστοιχη περίοδο 2019-2020 προκύπτει αύξηση 12% περισσότερες 400 χιλιάδες αεροπορικές θέσεις φέτος, ενώ στο 37% είναι η αύξηση σε σχέση με το 2021-2022- 700 χιλιάδες αεροπορικές θέσεις περισσότερες φέτος.

Παραδοσιακοί οι προορισμοί

Για τη φετινή χειμερινή περίοδο αναμένεται ότι θα διεκπεραιωθούν 85

δρομολόγια από 26 αερογραμμές. Εκτιμάται, ότι φέτος η συνεισφορά του χειμερινού τουρισμού ως προς τις συνολικές αφίξεις, θα είναι βελτιωμένη σε σχέση με το 2019. Συγκεκριμένα, η φετινή χειμερινή περίοδος αναμένεται ότι θα φτάσει το 25% της συνολικής αεροπορικής κίνησης του 2023, σε σχέση με το 2019, που το σκορ της χειμερινής αεροπορικής κίνησης ήταν στο 22%. Οι μεγαλύτερες αυξήσεις θέσεων σε σύγκριση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο καταγράφονται σε παραδοσιακούς προορισμούς όπως την Αθήνα, την Θεσσαλονίκη, το Τελ Αβίβ, το Λονδίνο, το Μάντσεστερ, τη Βηρυτό, τη Βιέννη και το Βουκουρέστι. Επίσης φέτος έχουν εισαχθεί δρομολόγια τα οποία δεν εξυπηρετούντο κατά τη χειμερινή περίοδο πέρσι και πριν την πανδημία, όπως είναι το Λάρνακα-Γερεβάν (Αρμενία), Λάρνακα-Ρώμη, Λάρνακα-Γκτανσκ (Πολωνία), Λάρνακα-Αμβούργο, Πάφος-Ρώμη και Πάφος-Μπολόνια (Ιταλία). Κατά μέσο όρο, ο εβδομαδιαίος αριθμός πτήσεων και για τα δύο κυπριακά αεροδρόμια ανέρχεται

σε 448 το Νοέμβριο, 421 τον Δεκέμβριο, μικρή μείωση παρατηρείται τον Ιανουάριο με 398 πτήσεις, 415 πτήσεις την εβδομάδα θα εκτελούνται τον Φεβρουάριο και αισθητή αύξηση καταγράφεται το Μάρτιο με 463 πτήσεις.

Ryanair και Wizz Air

Σε διάστημα μόλις μερικών ωρών, ανακοινώθηκαν τα πλάνα των δύο αερογραμμών που αφορούν στην ενίσχυση της βάσης τους στην Κύπρο αλλά και των νέων δρομολογίων για την καλοκαιρινή περίοδο. Συγκεκριμένα, η Ryanair επενδύει άλλα 100 εκατ. δολάρια, προσθέτοντας ένα επιπλέον αεροσκάφος στην Πάφο, ανεβάζοντας τον συνολικό στόλο της στην Πάφο σε 4 αεροσκάφη, συμπεριλαμβανομένων 2 ολοκαινούργιων περιβαλλοντικά αποδοτικών αεροσκαφών Boeing 737 8-200 "Gamechanger", που μειώνουν τις εκπομπές καυσίμων και CO2 κατά 16% και τον θόρυβο έως και 40%, ενώ μεταφέρουν 4% περισσότερους επιβάτες. Επιπλέον, ετοιμάζεται να ξεκινήσει το

Οκτώ νέα δρομολόγια αναμένονται την καλοκαιρινή περίοδο βάσει των ανακοινώσεων της Ryanair και της Wizz Air.

μεγαλύτερο καλοκαιρινό πρόγραμμα στην Κύπρο για το καλοκαίρι του '23, με πάνω από 260 εβδομαδιαίες πτήσεις, 15% περισσότερες από το καλοκαίρι του 22 και 70% περισσότερες από το καλοκαίρι του 19. Οι εβδομαδιαίες πτήσεις αφορούν 41 δρομολόγια, συμπεριλαμβανομένων 5 νέων θερινών δρομολογίων από Πάφο προς Αθήνα, Μπορντό, Νάπολη, Πόζναν και Τουλούζ. Προσθέτει επίσης περισσότερες πτήσεις σε 7 άλλα δρομολόγια προς Αυστρία, Ελλάδα, Ισραήλ, Λιθουανία και Πολωνία. Συνολικά πρόκειται για αύξηση της διαθεσιμότητας θέσεων κατά 15%. Πρόκειται για κίνηση η οποία, όπως ανέφερε στην διάσκεψη Τύπου της Δευτέρας ο

Εμπορικός Διευθυντής της Ryanair, Τζέισον ΜακΓκίνες, υποστηρίζει ότι από το νέο πρόγραμμα κινήτρων της Hermes, με την υποστήριξη της κυπριακής κυβέρνησης.

Με δύο αεροσκάφη Airbus A321neo, ενισχύει τη βάση της στο αεροδρόμιο Λάρνακας η Wizz Air στη Λάρνακα ανεβάζοντας τον συνολικό αριθμό αεροσκαφών σε τέσσερα αεροσκάφη. Ταυτόχρονα, αυξάνονται και τα δρομολόγια που γίνονται συνολικά 32. Πρόκειται για μια κίνηση που ανεβάζει τον αριθμό των δρομολογίων από τη βάση σε 32, συμπεριλαμβανομένων της έναρξης τριών νέων δρομολογίων από τη Λάρνακα.

Συγκεκριμένα, από τον Απρίλη 2023 ξεκινά νέο δρομολόγιο Λάρνακα-Ριάντ, ενώ από τον Ιούλη αρχίζουν τα επίσης νέα δρομολόγια Λάρνακα - Τζέντα και Λάρνακα-Νταμάμ. Επιπλέον, αυξάνεται η συχνότητα των πτήσεων της από τη βάση προς Αθήνα, Λονδίνο, Λούτον, Πράγα, Τελ Αβίβ, Θεσσαλονίκη και Γερεβάν.

Καλή χρονιά το 2023

Μιλώντας στο πλαίσιο της διάσκεψης Τύπου της Ryanair ο υφυπουργός Τουρισμού Σάββας Περδίδος, επανέλαβε ότι οι αφίξεις από τις αγορές της ΕΕ έχουν αυξηθεί κατά 23% σε σχέση με το 2019, ενώ εξέφρασε την ικανοποίησή του για την ενίσχυση της συνδεσιμότητας με τις συγκεκριμένες αγορές, κάτι που εξυπηρετεί και τους στόχους της Εθνικής Στρατηγικής Τουρισμού. Σχολιάζοντας τις προοπτικές της επόμενης χρονιάς δεδομένης της ύφεσης σε πολλές χώρες της ΕΕ, ο αρμόδιος Υφυπουργός εξέφρασε συγκαταλεγμένη αισιοδοξία, αναφέροντας ότι το 2023 θα κινήσει τουλάχιστον στα σημερινά δεδομένα. Επικαλεστική πρόσφατες έρευνες, σύμφωνα με τις οποίες τα ταξίδια αναψυχής, είναι ένα από τα τελευταία ξεδά τα οποία «κόβουν» οι καταναλωτές. Μάλιστα τα τελευταία μηνύματα από την έκθεση World Travel Market του Λονδίνου είναι ικανοποιητικά, εφόσον δεν προκύπτουν μειώσεις των προγραμμάτων των οργανωμένων ταξιδιών για την επόμενη χρονιά. Ψηλά παραμένουν και οι αναζητήσεις για την Κύπρο στο διαδίκτυο. Από τον Ιανουάριο μέχρι σήμερα η Κύπρος παρουσιάζει αύξηση 20%, ενώ τον Οκτώβριο οι αναζητήσεις παρουσιάζουν αύξηση 40% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2019. Όπως ανέφερε και σε δηλώσεις του στο κρατικό ραδιοφωνικό υ-ποσημείο Μεταφορών Γιάννης Καρούσος, η ενίσχυση της παροχής των εταιρειών Wizz Air και Ryanair στην Κύπρο με νέα δρομολόγια και αεροσκάφη, αυξάνει τις διαθέσιμες επιβατικές θέσεις κατά 1,3 εκατ., ενώ εξέφρασε την πεποίθησή ότι το 2023 θα είναι σε τουριστικό επίπεδο μια πολύ καλή χρονιά.

Αποστάσεις ΗΠΑ και Ρωσίας από Ερντογάν

Αποδοκιμάζουν τις χειμερινές τουρκικές επιχειρήσεις εναντίον των Κούρδων σε Συρία και Ιράκ και ζητούν αυτοσυγκράτηση

Σε μια σπάνια, αυτή την εποχή, περίπτωση σύγκλισης τους στη διεθνή σκηνή, ΗΠΑ και Ρωσία αποδοκίμασαν τους τουρκικούς βομβαρδισμούς στη Συρία και στο Ιράκ εναντίον κούρδικων οργανώσεων και κάλεσαν την Αγκυρα να επιδείξει αυτοσυγκράτηση. Ωστόσο, οι συστάσεις των δύο μεγάλων δυνάμεων δεν φάνηκε να πτοούν τον Ταγίπ Ερντογάν, ο οποίος εμφανίστηκε αποφασισμένος για μια νέα εισβολή κερασιών δυνάμεων στη βόρεια Συρία τα προσεχόντα χρόνια. «Εδώ και λίγες ημέρες σφυροκοπούμε τους τρομοκράτες με αεροπλάνα, drones και πυροβολικό. Θεού θέλοντος, θα τους ξεριζώσουμε ολοσχερώς με στρατιώτες και tanks το συντομότερο δυνατόν», δήλωσε ο Τούρκος πρόεδρος στη διάρκεια ομιλίας του με την ευκαιρία της ε-

Ζώνες ελέγχου

οδηγήσει σε σοβαρή αποσταθεροποίηση». Πάντως, το πρακτορείο Reuters ανέφερε ότι για πρώτη φορά τουρκικά F-16 βομβάρδισαν κούρδικούς στόχους περνώντας από κομμάτια του συριακού εναέριου χώρου που ελέγχονται από τους Αμερικανούς και τους Ρώσους, γεγονός που υπονοεί ανοχή από Ουάσιγκτον και Μόσχα. Την ίδια αίσθηση ώθησε χθες ο εκπρόσωπος του Λευκού Οίκου Τζον Κίρμπι όταν δήλωσε ότι «η Τουρκία συνεχίζει να αντιμετωπίζει τρομοκρατικές απειλές στα νότια σύνορά της και έχει δικαίωμα να αμυνθεί». Στη διάρκεια της χθεσινής ημέρας, το τουρκικό πυροβολικό έπληξε κούρδικες βάσεις και άλλους στόχους γύρω από τις πόλεις Ταλ Ριφάτ και Κομπάνι. Η κυβέρνηση Ερντογάν εξαπέλυσε την επίθεση «Γαμήθ Εϊφος» την Κυριακή, σε αντίποινα για την τρομοκρατική επίθεση της 13ης Νοεμβρίου στην Κωνσταντινούπολη, που σκότωσε 29 ανθρώπων, ρίχνοντας την ευθύνη στο PKK, παρότι το τελευταίο την αποποιήθηκε. Οι Κούρδοι ανταπέδωσαν τα πυρά και σκότωσαν ένα παιδί και μία δασκάλα στην παραμεθόρια τουρκική κομμόπολη Καρκαμίς.

Διεθνές πεδίο βολής

Όπως σημειώνει η εφημερίδα Guardian, ο ξεχασμένος, λόγω Ουκρανικού, πόλεμος στη Συρία απειλεί πάντα να αποσταθεροποιηθεί την ευρύτερη περιοχή, καθώς η χώρα μετατρέπεται σε πεδίο βολής ξένων δυνάμεων. Το περασμένο Σάββατο το Ισραήλ βομβάρδισε περιοχές γύρω από τη Λαττάκεια, τη Χομς και τη Χαμά, έχοντας στο στόχαστρό του φιλοϊσραηλινές δυνάμεις που πολεμούν στο πλευρό του Σύρου προέδρου Μπασάρ αλ Ασαντ. Ακολούθησε, την Κυριακή, το πρώτο κύμα βομβαρδισμών της τουρκικής αεροπορίας, στο πλαίσιο της υπό εξέλιξη επίθεσης «Γαμήθ Εϊφος». Λίγο αργότερα ήρθε η σειρά της Ρωσίας. Κάποια από τα λιγότερα ρωσικά αεροπλάνα που έχουν απομείνει στη Συρία απογειώθηκαν το βράδυ της Κυριακής και το πρωί της Δευτέρας για να πλήξουν θέσεις των ισραηλινών ανταρτών, που αντιστάθηκαν στο καθεστώς Ασαντ υποστηριζόμενο από την Τουρκία, στη βορειοδυτική επαρχία Ιντλίμπ.

Εισβολή στη βόρεια Συρία με στρατό και tanks προαναγγέλλει ο Τούρκος πρόεδρος.

γκαινίσιας μεγάλων έργων στη βορειοανατολική επαρχία Αρτβίν. Σε μια έμμεση αιχμή προς τις ΗΠΑ προσέθεσε: «Γνωρίζουμε ποιοί είναι εκείνοι που πατρονάρουν τους τρομοκράτες. Η υπομονή μας δεν οφείλεται σε αδυναμία ή ανικανότητα».

Στο ίδιο μήκος κύματος κινήθηκε ο Τούρκος υπουργός Αμυνας Χουλουσί Ακάρ. «Λέμε σε όλους τους εταίρους μας και ιδιαίτερα στις ΗΠΑ, σε όλα τα επίπεδα, ότι η ΥΠΓ είναι το ίδιο πράγμα με το PKK και επιμένουμε στην αξίωσή μας να σταματήσουν κάθε είδους υποστήριξη στους τρομοκράτες», δήλωσε ο Τούρκος αξιωματούχος.

Οι ΗΠΑ θεωρούν το αποσχιστικό κόμμα των Κούρδων της Τουρκίας PKK τρομοκρατική οργάνωση, αλλά συνεργάζονται με τη συρροή πολιτικοφιλικά ΥΠΓ στον αγώνα εναντίον του Ισλαμικού Κράτους. Χθες, το Γαλλικό Πρακτορείο ανέφερε ότι τουρκικό drone έπληξε κοινή βάση των Αμερικανών και των Κούρδων στη συριακή επαρχία Χασάκε, με αποτέλεσμα να σκοτωθούν δύο Κούρδοι μαχητές. Νωρίτερα, ο εκπρόσωπος Τύπου του

Στέτι Ντιπάρτμεντ Νεντ Πράις είχε καλέσει την Τουρκία να προχωρήσει σε «αποκλιμάκωση στη Συρία για να προστατευθούν οι άμαχοι» και να υποστηριχθεί ο κοινός στόχος να πτνηθεί το Ισλαμικό Κράτος. «Συνεχίζουμε να είμαστε αντίθετοι σε οποιαδήποτε μη συντονισμένη στρατιωτική δράση στο Ιράκ,

που παραβιάζει την κυριαρχία της χώρας», προσέθεσε ο Αμερικανός αξιωματούχος. Από την πλευρά του ο εκπρόσωπος του Κρεμλίνου Ντιμίτρι Πεσκοφ δήλωσε ότι η Ρωσία «κατανοεί τις ανησυχίες της Τουρκίας για την ασφάλειά της», αλλά ταυτόχρονα την καλεί «να αποφύγει οποιαδήποτε πρωτοβουλία θα μπορούσε να

Κόντρα Σουλεϊμάν Σοϊλού - Νάνσι Φέξερ

Σε δημόσια αντιπαράθεση εξελίχθηκε η κοινή συνέντευξη Τύπου της Νάνσι Φέξερ με τον Σουλεϊμάν Σοϊλού στην Αγκυρα. Η Γερμανίδα υπ. Εσωτερικών επισκεπτόταν την Τουρκία για να συζητήσει θέματα μετανάστευσης και αντιμετώπισης της τρομοκρατίας, αλλά οι τουρκικές επιδρομές σε Συρία και Ιράκ έριξαν τη σκιά τους. «Χαιρετίζουμε τις προσπάθειες της Τουρκίας στον αγώνα κατά της τρομοκρατίας, με μεγάλη κατανόηση. Ωστόσο πρέπει να υπάρχει αναλογικότητα και προστασία των αμάχων», δήλωσε η Φέξερ, προκαλώντας οξύτατη απάντηση από

τον Σοϊλού. «Σήμερα κρδύουμε ένα παιδί και έναν δάσκαλο. Στην οδό Ιστικλάλ δολοφονήθηκαν αβάνοι. Εκεί δεν υπήρξε καμία αναλογικότητα. Ξεσκόπώθηκε όλος ο κόσμος μόνο όταν έπεσαν δύο βόμβες στην Πολωνία», δήλωσε ο Σοϊλού, τονίζοντας ότι η Τουρκία δεν θα επιτρέψει να δημιουργηθεί τρομοκρατικό (κούρδικό) κράτος στα σύνορά της». Ανταπαντώντας η Φέξερ εξέφρασε την αλληλεγγύη της στα θύματα τρομοκρατικών επιθέσεων, προσθέτοντας ότι «οι απαντήσεις πρέπει να είναι σύμφωνες με το δικαίωμα των εθνών».

ΑΡΘΡΟ

του ΓΙΑΝΝΗ ΓΕΩΡΓΙΟΥΛΑ

Δεοντολογία Βουλευτών

Τι είναι η δεοντολογία; Δεοντολογία είναι το σύστημα ηθικής για το οποίο πηλικές είναι οι πράξεις αυτές σύμφωνα με το καθήκον και ανεξάρτητα από το ποιες μπορεί να είναι οι συνέπειες. Πολύ απλά, η δεοντολογία έχει να κάνει με την ηθική και γι' αυτό υπάρχει κώδικας δεοντολογίας για διάφορα λειτουργήματα και επαγγέλματα όπου οριοθετεί ποιες πράξεις είναι αποδεκτές και ορθές και ποιες είναι αναρμόστες και λανθασμένες. Έτσι λοιπόν και για τους βουλευτές έχει θεσπιστεί ένας κώδικας δεοντολογίας για να συμβάλει στην ενίσχυση της εμπιστοσύνης των πολιτών στο θεσμικό της βουλής. Στην Ελλάδα συμπεριλαμβάνει άρθρα που ασχολούνται με τα δώρα και τυχόν ωφελήματα που μπορεί να έχουν οι βουλευτές, με την σύγκρουση συμφερόντων, με τη χρήση εμπιστευτικών πληροφοριών και εγγράφων για ιδίον όφελος, όπως και έχει κάποιες γενικές αρχές. Εκτός του ότι οι βουλευτές πρέπει να ασκούν τα καθήκοντά τους με αμεροληψία και αλλολεσβαρισμό και να υπηρετούν το δημόσιο συμφέρον προβαίνοντας σε συνετή διαχείριση των μέσων που τους παρέχει η βουλή για να κάνουν το καθήκον τους, πρέπει επίσης να τηρούν τις αρχές προάσπισης του κύρους της βουλής και να συμβάλλουν στην αποτροπή εκδηλώσεων μίσους κατά προσώπων για διάφορους λόγους, συμπεριλαμβανομένων των πολιτικών πεποιθήσεων. Για όλα τα παραπάνω υπάρχουν πειθαρχικές κυρώσεις οι οποίες θα πρέπει κάποια στιγμή να αρχίσουν να επιβάλλονται. Για παράδειγμα όταν πρόκειται περί επίδειξης συμπεριφοράς κατά παράβαση των γενικών αρχών του κανονισμού της βουλής μπορεί να υπάρξει μορφή για αντικπινοβουλευτική συμπεριφορά. Το παραπάνω είναι ένα πολύ σημαντικό εργαλείο που μπορεί να αποτρέψει τους νταήδες της βουλής να απειλούν τους απλούς πολίτες στα κοινωνικά δίκτυα, θεωρώντας οι ίδιοι ότι η «μαγκιά» τους είναι υπεράνω κανόνων. Ε, λοιπόν δεν είναι! Γι' αυτό λοιπόν η βουλή έχει μεγάλη ευθύνη να διαφυλάξει το κύρος της με τα εργαλεία τα οποία ήδη κατέχει. Αν θέλουμε οι νέοι να εμπιστευτούν τους θεσμούς, να προσέρονται να ψηφίζουν για το μέλλον τους αλλά και να μπορεί το πολιτικό σύστημα να ασκεί αμεροληπτικά το έργο του πρέπει να διαφωλαχτεί η βουλή και το κύρος της από τους σαλτιμπάγκους της πολιτικής.

Ο κ. Γιάννης Γεωργιάρας είναι σύμβουλος Στρατηγικής και Επιχειρήσεων.

MAN

ΜΑΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ

«Ο ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟΣ ΜΟΥ ΦΟΒΟΣ
ΕΙΝΑΙ ΝΑ ΜΗΝ ΠΡΟΚΥΨΕΙ
ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΣ, Ο ΟΠΟΙΟΣ ΘΑ
ΜΟΥ ΣΤΕΡΗΣΕΙ ΤΗ ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΜΟΥ»

ΚΥΡΙΑΚΗ
27/11
ΜΕ ΤΗΝ

 Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
THE HYPHOS

Δεν υπάρχουν διαμερίσματα προς ενοικίαση στο Δουβλίνο

Πολυεθνικές χτίζουν κατοικίες για να στεγάσουν το προσωπικό τους

Είναι μία από τις ευρωπαϊκές μητροπόλεις που διεκδίκησαν και ως ένα βαθμό κατόρθωσαν να προσελκύσουν μια μερίδα από όσες τράπεζες και όσα τραπεζικά στελέχη εγκατέλειψαν το Λονδίνο μετά το δημοψήφισμα του Brexit τον Ιούνιο του 2016. Ετσι το Δουβλίνο κατακλύθηκε από στελέχη τραπεζών και επιχειρήσεων που άρχισαν να αναζητούν διαμερίσματα και κατοικίες για να εγκατασταθούν και πολλά από αυτά αντιμετώπισαν το οξύτατο πρόβλημα στέγασης της ιρλανδικής πρωτεύουσας. Και το πρόβλημα είναι πως στο Δουβλίνο βρίσκονται παράλληλα και τα κεντρικά γραφεία του Twitter για την Ευρώπη. Κι ενώ οι μεγάλες τράπεζες και οι επιχειρήσεις προσπαθούν να αντιμετωπίσουν με ίδια μέσα την έλλειψη στέγης για τα στελέχη τους, ο Ελον Μασκ ζητάει τώρα από το προσωπικό του μέσου κοινωνικής δικτύωσης να επιστρέψει στα γραφεία του στο Δουβλίνο. Αν όμως επιστρέψουν, οι υπάλληλοι του Twitter δεν θα έχουν πού να μείνουν. Μπορεί βέβαια μετά τις τελευταίες εξελίξεις το προσωπικό να έχει μειωθεί κατά το ένα τρίτο, αλλά η εύρεση στέγης στο Δουβλίνο παραμένει προβληματική, καθώς στην πόλη δεν χτίζονται νέες κατοικίες.

Σε όλη την Ιρλανδία μόλις 1.200 κατοικίες είναι διαθέσιμες προς ενοικίαση.

Το Δουβλίνο γνώρισε πρωτοφανή άνθηση τα τελευταία χρόνια γιατί έσπευσε να δημιουργήσει ευνοϊκές συνθήκες προσέλκυσης μεγάλων επιχειρήσεων ώστε να εγκαταστήσουν εκεί τα γραφεία τους. Τώρα, όμως, η ιρλανδική πρωτεύουσα των 1,3 εκατ. κατοίκων κινδυνεύει να χάσει το δέλεαρ που προσέφερε παλιότερα, αν δεν μπορεί πλέον να προσφέρει στέγη σε όσες επιχειρήσεις θέλουν να επαναφέρουν τους υπαλλήλους τους στους χώρους των γραφείων τους. Όπως τονίζει ο Στίβεν Κινσέλα, καθηγητής Οικονομικών στο Πανεπιστήμιο του Λίμπερικ, «ακόμη κι όταν διαθέτει κανείς τα χρήματα για να νοικιάσει ένα ακριβό διαμέρισμα, δεν μπορεί να νοικιάσει γιατί δεν βρίσκεται». Για να εξασφαλίσει στέγη στα στελέχη της η Goldman Sachs, που μετέφερε στο Δουβλίνο τις μονάδες διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων μετά το Brexit, έχει δρομολογήσει την ανέγερση σχεδόν

Το Δουβλίνο ανέκαθεν αντιμετώπιζε οξύ στεγαστικό πρόβλημα. Ομως μετά το Brexit η κατάσταση επιδεινώθηκε, καθώς η ιρλανδική πρωτεύουσα κατακλύθηκε από στελέχη τραπεζών και επιχειρήσεων που άρχισαν να αναζητούν διαμερίσματα και κατοικίες για να εγκατασταθούν.

1.000 διαμερισμάτων αξίας 400 εκατ. ευρώ στο πάρκινγκ ενός εμπορικού κέντρου στο βορειοδυτικό Δουβλίνο. Παράλληλα ο επενδυτικός βραχίονας του ομίλου Ikea έχει, επίσης, δεσμεύσει 100 εκατ. ευρώ για να χρηματοδοτήσει την ανάπτυξη τουλάχιστον 250 κατοικιών. Το πρόβλημα παραμένει οξύτατο και όχι μόνον στο Δουβλίνο, αλλά σε όλη την επικράτεια της Ιρλανδίας. Σύμφωνα με την ιστοσελίδα daft.ie, μέχρι την περασμένη εβδομάδα σε ολόκληρη την επικράτεια της Ιρλανδίας υπάρχουν διαθέσιμες μόλις και μετά βίας 1.200 κατοικίες προς ενοικίαση. Την 1η Αυγούστου ο αντίστοιχος αριθμός μόλις και υπερέβαινε τις 700 και αντιπροσώπευε το 1/5 του μέσου όρου δια-

θέσιμων κατοικιών που είχε καταγραφεί στο χρονικό διάστημα από το 2015 έως το 2019. Οι τιμές έφτασαν προσφάτως στα υψηλά επίπεδα στο οποία είχαν εκτοξευθεί το 2007 λίγο πριν από την οικονομική κρίση, που έφερε την Ιρλανδία στα όρια της πτώχευσης. Η μεγάλη ζήτηση και η τόσο περιορισμένη προσφορά έχει οδηγήσει σε άνοδο τα ενοίκια, με ένα μέσο ενοίκιο να έχει αυξηθεί κατά 12,6% στα 1.618 ευρώ το β' τρίμηνο του έτους σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του περασμένου έτους. Πρόκειται για τη μεγαλύτερη επίσημη αύξηση που έχει καταγραφεί τουλάχιστον από το 2005. Η κρίση στέγασης δεν είναι κάτι καινούργιο για το Δουβλίνο, αλλά

αυτή η τελευταία είναι εντελώς διαφορετική από εκείνη που αντιμετώπισε η ιρλανδική πρωτεύουσα όταν έσκασε η φούσκα του λεγόμενου Κέλτικου Τίγρη το 2008. Το πρόβλημα τότε ήταν η υπερβολική προσφορά και τα μη βιώσιμα επίπεδα πιστώσεων. Αυτή τη φορά το πρόβλημα είναι ότι δεν υπάρχουν αρκετές κατοικίες ώστε να καλυφθεί η ζήτηση. Ο πληθυσμός της Ιρλανδίας αυξάνεται και ο πόλεμος στην Ουκρανία έχει οδηγήσει σε άνοδο τις τιμές των κατασκευαστικών υλικών και για τον λόγο αυτό μειώνεται το ενδιαφέρον των μεγάλων γαιοκτημόνων και των εργολάβων, που δεν βρίσκουν πλέον προσοδοφόρα την ανέγερση κατοικιών. Σύμφωνα με στοιχεία της BNP Paribas

Construction PMI, στη διάρκεια των τελευταίων πέντε μηνών η οικοδομική δραστηριότητα μειώθηκε τους τέσσερις. Είναι ενδεικτικό της κλίμακας του προβλήματος ότι μια πολυκατοικία που έχτισε το Δουβλίνο η εταιρεία REIT Plc νοικιάστηκε και κατοικήθηκε πλήρως μέσα στην πρώτη εβδομάδα από την ολοκλήρωση των οικοδομικών εργασιών. Και ο νεοεκλεγείς πρωθυπουργός, Λέο Βαράντκαρ, υποσχέθηκε να επισπεύσει τις κινήσεις που χρειάζονται για «την ανέγερση περισσότερων κατοικιών και διαμερισμάτων, ώστε να μπορούν περισσότεροι άνθρωποι να εγκατασταθούν και να ζουν στους κατάλληλους χώρους και με προστό τιμήμα».

BLOOMBERG

Μεγάλη πτώση των τιμών κατοικιών κατά 14% μέσα στο 2022 στη Σουηδία

Σήμα κινδύνου για τις αγορές στέγης άλλων ανεπτυγμένων οικονομιών εκπέμπει η Σουηδία, όπου οι τιμές υποχωρούν συνεχώς και η πτώση τους επιταχύνθηκε τον Οκτώβριο. Η σκανδιναβική χώρα γνωρίζει τη χειρότερη κρίση της αγοράς στέγης που έχει καταγραφεί εδώ και τρεις δεκαετίες, και ενδοχομένως να προσιωπίζεται δυσάρεστες εξελίξεις για άλλες χώρες. Σύμφωνα με την εταιρεία Valueguard που συγκεντρώνει στοιχεία για την αγορά ακινήτων, καθοριστικός παράγοντας που ευθύνεται για την επιβράδυνση στην παγκόσμια αγορά ακινήτων είναι ο υψηλός πληθωρισμός και οι επιθετικές αυξήσεις επιτοκίων, τις οποίες αναπόφευκτα αποφασίζουν οι κεντρικές τράπεζες προκειμένου να ανακόψουν την περαιτέρω επιτάχυνσή του. Οι τιμές υποχωρούν επί επιτά συναπτούς μήνες, καθώς τα νοικοκυριά αντιμετωπίζουν μια συνεχή άνοδο στο κόστος διαβίωσης.

Σύμφωνα, πάντα, με τη Valueguard, στη Σουηδία καταγράφεται πτώση των τιμών των κατοικιών κατά 14% σε σύγκριση με τα υψηλά επίπεδα στα οποία είχαν εκτοξευθεί στις αρχές του έτους. Η ραγδαία αυτή πτώση αποτελεί σπάνιο φαινόμενο στη Σουηδία, μια χώρα που έως τώρα έχει δεχθεί μόνο ήπιες και βραχύβιες διορθώσεις στην αγορά, ενώ πολλοί νέοι άνθρωποι—επίδοχοι αγοραστές ακινήτων—δεν έχουν γνωρίσει ποτέ μια πτώση στην αγορά στέγης. Στο μεταξύ, σε άλλες χώρες παρατηρούνται σταδιακή αποκλιμάκωση των τιμών των κατοικιών και ελαφρά επιβράδυνση στην αγορά στέγης με μείωση του αριθμού των πωλήσεων. Στις περισσότερες χώρες, πάντως, δεν έχουν ακόμη καταγραφεί μειώσεις στις τιμές των κατοικιών. Ο Καναδάς είναι μία από τις λίγες χώρες στις οποίες έχουν ήδη μειωθεί οι τιμές των κατοικιών και συγκεκριμένα κατά 10% σε σύγκριση

Η ραγδαία πτώση τιμών στην αγορά στέγης αποτελεί σπάνιο φαινόμενο στη Σουηδία, μια χώρα που έως τώρα έχει δεχθεί μόνο ήπιες και βραχύβιες διορθώσεις στην αγορά, ενώ πολλοί νέοι Σουηδοί δεν έχουν γνωρίσει ποτέ πτώση στην αγορά ακινήτων.

με τα επίπεδα-ρεκόρ που είχαν σημειώσει παλαιότερα. Αναμένεται, άλλωστε, πως σύντομα θα καταγραφούν μειώσεις τιμών της τάξης του 20% σε χώρες όπως

η ΗΠΑ, η Βρετανία και η Νέα Ζηλανδία. Σύμφωνα, πάντως, με τον Μάρκου Σβάνγκερ, διευθύνοντα σύμβουλο στην εργολαβική εταιρεία

Lansforsakringar, «πολλά σπίτια πωλούνται γύρω στα επίπεδα της τιμής που ζητήθηκε και σπανίως προηγείται επιθετικό παζάρι». Ο ίδιος προσθέτει πως η αγορά στη Σουηδία δεν περιμένει κάποια σημαντική ανάκαμψη των τιμών τουλάχιστον μέχρι την επόμενη άνοιξη. Οι μεγαλύτερες μειώσεις στις τιμές παρατηρούνται στις μονοκατοικίες και τις μεζονέτες, που πλήττονται περισσότερο εξαιτίας της εκτόξευσης του κόστους της ηλεκτρικής ενέργειας. Σύμφωνα μάλιστα με σχετική έκθεση που δημοσίευσε την περασμένη εβδομάδα η οργάνωση εργολαβικών εταιρειών Maklarstatistik, η πτώση των τιμών είναι μεγαλύτερη στις νότιες περιοχές της χώρας που πάσχουν από έλλειμμα ενέργειας, σε αντίθεση με τις βόρειες περιοχές που έχουν το προνόμιο να έχουν άφθονη υδροηλεκτρική ενέργεια. Οι περισσότεροι παρατηρητές της αγοράς προσεφθούν πως οι τιμές θα

εξακολουθήσουν να υποχωρούν και σταδιακά μέχρι τις αρχές του επόμενου έτους θα έχει χαθεί όση άνοδος καταγράφη στις τιμές των κατοικιών στη διάρκεια της πανδημίας. Και βέβαια όλα αυτά προοιωνίζονται αύξηση των μη εξυπηρετούμενων στεγαστικών δανείων. Η κεντρική τράπεζα της χώρας προβλέπει πως συνολικά η πτώση των τιμών των κατοικιών θα φθάσει στο 18%. Σε συνδυασμό με την άνοδο των επιτοκίων και επομένως την αύξηση των δόσεων των στεγαστικών δανείων, το αποτέλεσμα θα είναι να υποστούν κάποιες εργολαβικών εταιρειών Maklarstatistik, η πτώση των τιμών είναι μεγαλύτερη στις νότιες περιοχές της χώρας που πάσχουν από έλλειμμα ενέργειας, σε αντίθεση με τις βόρειες περιοχές που έχουν το προνόμιο να έχουν άφθονη υδροηλεκτρική ενέργεια. Οι περισσότεροι παρατηρητές της αγοράς προσεφθούν πως οι τιμές θα

BLOOMBERG

Fitch: Ταυτόχρονη ύφεση σε ΗΠΑ, Ευρωζώνη

Της ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ

Οι παγκόσμιες πιστωτικές συνθήκες θα επιδεινωθούν το 2023 λόγω της ύφεσης σε ΗΠΑ και Ευρωζώνη, ενώ το κόστος δανεισμού αναμένεται να αυξηθεί περαιτέρω λόγω υψηλότερων επιτοκίων, εκτιμά ο οίκος αξιολόγησης Fitch Ratings. Και όλα αυτά τη στιγμή που οι γεωπολιτικές εντάσεις θα παραμείνουν αυξημένες, με τον πόλεμο Ουκρανίας - Ρωσίας να συνεχίζεται, ενώ σημαντική ανησυχία για την οικονομία αποτελεί και η ένταση στις σχέσεις Κίνας - ΗΠΑ, καθώς αποτελούν κύριους εμπορικούς εταίρους για τις περισσότερες χώρες.

Ειδικότερα, η Fitch προβλέπει παράλληλη ύφεση σε ΗΠΑ και Ευρωζώνη, που

Ο πληθωρισμός, παρά την υποχώρηση που αναμένεται, θα διατηρηθεί σε υψηλά επίπεδα το 2023.

θα είναι μόλις η τέταρτη φορά από το 1980 που οι δύο μεγαλύτερες οικονομίες του κόσμου συρρικνώνονται ταυτόχρονα. Αυτές οι υφέσεις θα επιβραδύνουν τις προοπτικές ανάπτυξης σε άλλες οικονομίες, ενώ η ανάκαμψη της Κίνας δεν θα βοηθήσει πολύ, καθώς θα είναι μέτρια. Κατά τον οίκο, πάντως, η ύφεση στις ΗΠΑ θα είναι ήπια, ενώ στην Ευρωζώνη θα ξεκινήσει νωρίτερα—από τα τέλη του 2022—

και θα είναι πιο σοβαρή. Η κορύφωση του πληθωρισμού θα σημειωθεί φέτος, κατά τον οίκο, αλλά αν και θα μειωθεί το 2023, θα παραμείνει σε υψηλά επίπεδα, κάτι που σημαίνει ότι θα έχει σημαντικό δημοσιονομικό αντίκτυπο. Τα δημοσιονομικά οφέλη από τον υψηλότερο πληθωρισμό ήταν εμφανή το 2022 με υπεραπόδοση εσόδων για πολλά κράτη και χαμηλότερους από τους αναμενόμενους δείκτες δημοσίου χρέους/ΑΕΠ. Δεν είναι σαφές εάν τα οφέλη αυτά θα συνεχιστούν το επόμενο έτος, ωστόσο το βέβαιο είναι πως τα δημοσιονομικά ισοζύγια θα επηρεαστούν από τις περαιτέρω δαπάνες που αναμένονται από τις κυβερνήσεις για την προστασία των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων από τις υψηλότερες τιμές ε-

νέργειας και τροφίμων. Τέλος, όπως προειδοποιεί ο οίκος, η ασθενέστερη παγκόσμια ανάπτυξη το 2023 θα συνοδεύεται από υψηλότερο κόστος δανεισμού, λόγω των αυξήσεων των επιτοκίων διεθνώς. Εκτός από την αύξηση των επιτοκίων οι κεντρικές τράπεζες αποσύρουν τη στήριξη που έδιναν, με την ποσοτική σύσφιγξη να γίνεται εμφανής το νέο έτος. Αυτό θα έχει άμεσο επιπλέον αντίκτυπο στο κόστος δανεισμού των χωρών, καθώς οι αγορές πρέπει να απορροφήσουν περισσότερο χρέος. Συνεπώς, η δημοσιονομική πειθαρχία των κρατών θα τεθεί στην κρίση των αγορών, τονίζει η Fitch, με αποτέλεσμα το 2023 να δούμε πολύ συχνότερα, σε σχέση με τα τελευταία χρόνια, άλματα στο κόστος δανεισμού αρκετών χωρών.

Η δημοσιονομική πειθαρχία των κρατών το επόμενο έτος θα τεθεί στην κρίση των αγορών, τονίζει η Fitch.

Μοναδικό οικοσύστημα υπηρεσιών αποκλειστικά για e-shops!

Για περισσότερες πληροφορίες σαρώστε τον κωδικό QR.

G.A.P. VASSILOPOULOS GROUP

25/11/2022-08/01/2023
ΣΤΗΝ ΠΛΑΤΕΙΑ ΕΥΡΩΠΗΣ ΓΙΝΕΤΑΙ ΚΑΤΙ ΜΑΓΙΚΟ

ΕΙΣΟΔΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗ

ΜΕΓΑΛΟΙ ΧΟΡΗΓΟΙ

ΧΟΡΗΓΟΙ

ΧΟΡΗΓΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Οι τράπεζες της Ευρωζώνης θα επιστρέψουν 300 δισ. στην ΕΚΤ

Πρόκειται για δάνεια που χορήγησε στο πλαίσιο αντιμετώπισης της πανδημίας

Σε μία ακόμη κίνηση για τη μείωση της ρευστότητας για να ανακαταστεί τον πληθωρισμό προχωράει η ΕΚΤ. Συγκεκριμένα οι τράπεζες της Ευρωζώνης θα επιστρέψουν στην ΕΚΤ 296,3 δισ. ευρώ ως αποπληρωμή των δανείων που τους χορήγησε με ευνοϊκούς όρους για να στηρίξουν νοικοκυριά και επιχειρήσεις εν μέσω της ύφεσης της πανδημίας. Την επιστροφή ενθάρρυνε η τράπεζα προσφέροντάς τους και πάλι ευνοϊκούς όρους αποπληρωμής. Όπως αναφέρουν διεθνή ΜΜΕ, η τράπεζα θα παρακολουθήσει προσεκτικά την αντίδραση της αγοράς στη μείωση της ρευστότητας για να εκτιμήσει πόσο γρήγορα μπορεί να προχωρήσει με πωλήσεις ομολόγων στη συρρίκνωση του χαρτοφυλακίου της ύψους 3,3 τρισ. ευρώ.

Η αποπληρωμή των δανείων εντός της εβδομάδας, μέχρι τις 23 Νοεμβρίου συγκεκριμένα, αντιπροσωπεύει μόλις το 15% του συνολικού ποσού των δανείων που οφείλουν οι τράπεζες στην ΕΚΤ. Αναλυτές της αγοράς που συμμετείχαν σε δημοσκόπηση του Bloomberg προέβλεπαν πως οι τράπεζες της Ευρωζώνης θα έσπευδαν να επιστρέψουν 600 δισ. ευρώ, ενώ κάποιοι εκτιμούσαν πως το ποσό μπορεί να έφτανε στο 1,5 τρισ. ευρώ και πιθανώς το ύψος των αποπληρωμών να απογοητεύσει την ΕΚΤ.

Η κίνηση εντάσσεται στο σχέδιο για τη μείωση της ρευστότητας προκειμένου να ανακαταστεί ο πληθωρισμός.

Κι αυτό γιατί τα στελέχη της τράπεζας είχαν εκφράσει φόβους πως τα δάνεια που είχε χορηγήσει στις ευρωπαϊκές τράπεζες με ευνοϊκούς όρους θα μπορούσαν να υπονομεύσουν τις προσπάθειές της να ανακόψει την άνοδο του πληθωρισμού, δεδομένου ότι έχουν αλλάξει άρδην οι συνθήκες από την εποχή που τα χορήγησε.

Είναι σαφές ότι εντείνεται ο προβληματισμός της τράπεζας για την πορεία του πληθωρισμού, που βρίσκεται σε ένα εφιαλτικό για τα δεδομένα της Ευρωζώνης 10,6%. Έτσι, παρά τα όσα έχουν ειπωθεί τις τελευταίες ημέρες από στελέχη της ΕΚΤ, που έχουν αφήσει ανοικτό το ενδεχόμενο ηπιότερων αυξήσεων των επιτοκίων, η πρόεδρος της τράπεζας, Κριστίν Λαγκάρντ, φάνηκε να θεωρεί αναγκαία μια ακόμη επιθετική αύξηση των επιτοκίων. Σε ομιλία της στη Φρανκφούρτη η πρόεδρος της ΕΚΤ τόνισε

εντείνεται ο προβληματισμός της ΕΚΤ για την πορεία του πληθωρισμού, που ξεπερνάει το 10,6% στην Ευρωζώνη. Έτσι, παρά τα όσα έχουν ειπωθεί τις τελευταίες ημέρες από στελέχη της ΕΚΤ, που έχουν αφήσει ανοικτό το ενδεχόμενο ηπιότερων αυξήσεων των επιτοκίων, η πρόεδρος της Τράπεζας Κριστίν Λαγκάρντ φάνηκε να θεωρεί αναγκαία μια ακόμη επιθετική αύξηση των επιτοκίων.

πως ενδέχεται να είναι αναγκαία μια αύξηση των επιτοκίων σε επίπεδα απαγορευτικά για την οικονομική ανάπτυξη, καθώς ο πληθωρισμός έχει εκτοξευθεί σε ύψη πενταπλάσια του επίσημου στόχου. Για μια ακόμη φορά δεν απέφυγε να αναγνωρίσει πως έχει αυξηθεί ο «κίνδυνος της ύφεσης» και να καταστήσει σαφές πως μια επιβράδυνση δεν αρκεί για να αποκλιμακωθούν οι τιμές.

Εκοντας ήδη το μύησι της πλέον επιθετική στροφή της ιστορίας της σε περιοριστική νομισματική πολιτική, η ΕΚΤ αναμένεται πως στη συνεδρίασή της τον επόμενο μήνα θα αυξήσει τα επιτόκια του ευρώ τουλάχιστον κατά 50 μονάδες βάσης ώστε να φθάσουν το 2%. «Σκοπεύουμε να αυξήσουμε τα ε-

πιτόκια περαιτέρω και να τα φθάσουμε σε επίπεδα που θα ανακόψουν τον πληθωρισμό και θα τον επαναφέρουν στον μεσοπρόθεσμο στόχο μας εγκαίρως», τόνισε η κ. Λαγκάρντ καθιστώντας σαφείς τις προθέσεις της τράπεζας.

Τις τελευταίες ημέρες, πάντως, φημιόταν πως στους κόλπους της ΕΚΤ εξαφανιζόταν η προθυμία των στελεχών για μια ακόμη αύξηση 75 μ.β. Ερμηνεύοντας τη στάση των στελεχών της ΕΚΤ, παράγοντες της αγοράς τόνιζαν πως στη συνεδρίαση του Δεκεμβρίου είναι πιθανότερη μια αύξηση κατά μόνον 50 μ.β. και ορισμένοι δεν απέκλειαν μια ηπιότερη κίνηση, μόλις κατά 25 μ.β. Όλα αυτά βέβαια υπό την προϋπόθεση ότι δεν θα υπάρξει κάποιος αιφνιδιασμός στο μέτωπο του πληθωρισμού και με

δεδομένο τον εντεινόμενο φόβο της ύφεσης που απειλεί την Ευρωζώνη και θεωρείται βέβαιη για πολλές από τις οικονομίες της.

Ο διοικητής της Τράπεζας της Γαλλίας, Βιλερουά ντε Γκαλό, έχει προβλέψει από τις αρχές της εβδομάδας ότι η ΕΚΤ θα επιλέξει να αυξήσει τα επιτόκια στο επίπεδο των «κανονικών επιτοκίων», δηλαδή περίπου 2%, που υποδηλώνει μια αύξηση κατά 50 μ.β. Είναι, άλλωστε, σημαντικό ότι ενώ επικρατεί στην αγορά η προσδοκία πως η επόμενη κίνηση θα είναι μια αύξηση κατά 50 μ.β., τα γνωστά «γεράκια» της τράπεζας δεν έχουν προσαρμόσει να διαφεύσουν τις εντυπώσεις, αλλά αντιθέτως τηρούν πολύ διακριτική, έως σιωπηρή, στάση τελευταία.

Ο διοικητής της Τράπεζας της Αυσ-

τρίας, Ρόμπερτ Χόλτζμαν, που είναι γνωστός υποστηρικτής της επιθετικά περιοριστικής νομισματικής πολιτικής, δεν έχει επιδώσει να εκφραστεί δημοσίως τελευταία και να αναφερθεί στην κλίμακα της επόμενης αύξησης. Ομοίως και ο Γερμανός ομολόγος του, Τζόακιμ Νάγκελ, ίσως το σκληρότερο «γεράκι» στην ΕΚΤ.

Επίσης οι ομολόγοι τους της Εσθονίας και της Λετονίας, δηλαδή των χωρών της Βαλτικής που έχουν πληγεί από μεγάλη αύξηση του πληθωρισμού, της τάξης έως και του 30%, έχουν μιλήσει για 50 μ.β. και για 75 μ.β. αντίστοιχως ως πιθανότερες κινήσεις της τράπεζας. Ε-κουν αποφύγει, οστόσο, να εκφράσουν οι ίδιοι την προτίμησή τους.

REUTERS, BLOOMBERG

Πιέσεις στα ομόλογα της περιφέρειας, με διεύρυνση των spreads, βλέπει η Citi

της ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ

Διεύρυνση των spreads της περιφέρειας της Ευρωζώνης αναμένει η Citigroup το 2023, καθώς η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ξεκινάει την ποσοτική σύσφιξη (QT), με την ευελιξία των επανεπενδύσεων του PEPP να είναι εξαιρετικά περιορισμένη, οδηγώντας σε ρεκόρ εκδόσεων νέων ομολόγων από τις χώρες της περιοχής.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τους υπολογισμούς της Citi, η ακαθάριστη προσφορά ομολόγων στην Ευρωζώνη (νέες εκδόσεις συν λήξεις) θα διαμορφωθεί στα 1,164 τρισ. ευρώ το 2023, από 1,104 τρισ. το 2022 αντιστρέφοντας την πτωτική τάση μετά την πανδημία, με την καθαρή προσφορά να διαμορφώνεται στα 267-426 δισ. ευρώ από 96 δισ. ευρώ φέτος, αγγιζοντας ιστορικά υψηλά. Εάν η ενεργειακή κρίση και η αποδυνάμωση της ανάπτυξης «απατήσουν» περαιτέρω μέτρα στήριξης από τις κυβερνήσεις,

το ποσό αυτό αναμένεται να κινηθεί ακόμη υψηλότερα. Σε αυτό το πλαίσιο η Citi εκτιμά πως το ελληνικό Δημόσιο θα εκδώσει ομόλογα ύψους 7 δισ. ευρώ το επόμενο έτος, λίγο χαμηλότερα από τα φετινά επίπεδα, σε αντίθεση με τη γενικότερη αύξηση που θα σημειώσει η εκδοτική δραστηριότητα των υπολοίπων χωρών της Ευρωζώνης λόγω των αναγκών που δημιουργεί η απόσυρση της στήριξης της ΕΚΤ, δηλαδή η εφαρμογή του QT, με την Ελλάδα να μην επιπρεάζεται άμεσα καθώς δεν συμμετέχει στο πρόγραμμα APP λόγω έλλειψης της επενδυτικής βαθμίδας.

Ωστόσο, τα ελληνικά spreads αναμένεται να διευρυνθούν ως αποτέλεσμα του γενικότερα πιο πειστικού κλίματος που θα κυριαρχήσει στην αγορά ομολόγων το 2023.

Σύμφωνα με τις νέες προβλέψεις της Citi, το spread του ελληνικού 10ετούς, από τις 224 μονάδες βάσης σήμερα θα αυξηθεί στις 260 μ.β. έως τα τέλη του

Εκτιμάται πως η ΕΚΤ θα διαθέσει 43 δισ. ευρώ στην περιφέρεια το 2023 μέσω της ευελιξίας των επανεπενδύσεων των ομολόγων που λήγουν.

2022 (όταν η ΕΚΤ δώσει τις λεπτομέρειες για την εφαρμογή του QT), στις 285 μ.β. στο α' και το β' τρίμηνο του 2023 και

στις 300 μ.β. στο γ' και το δ' τρίμηνο του επόμενου έτους και σε παρόμοια επίπεδα με τα ιταλικά spreads. Κατά

την αμερικανική τράπεζα, η Ελλάδα αναμένεται και τη νέα χρονιά, όπως το συνθήσει τα τελευταία έτη, να ακολουθήσει εμπροσθοβαρή δανειακή στρατηγική, με το περίπου 40% των εκδόσεων ομολόγων να γίνεται στο α' τρίμηνο, δηλαδή περίπου 2,8 δισ. ευρώ.

Γενικότερα, η εκκίνηση του QT η οποία κατά τη Citi τοποθετείται τον Φεβρουάριο ή τον Απρίλιο, θα ωθήσει και άλλες χώρες να μπουν στη λογική των εμπροσθοβαρών εκδόσεων έτσι ώστε να «προλάβουν» τις πιέσεις που θα ασκηθούν στα κόστη δανεισμού από την ποσοτική σύσφιξη. Πάντως, το QT αναμένεται αρχικά να είναι παθητικό, δηλαδή η ΕΚΤ δεν θα προχωρήσει στην άμεση πώληση των ομολόγων που έχει αγοράσει υπό το APP, αλλά δεν θα επανεπενδύει, όπως κάνει αυτή τη στιγμή, τα κεφάλαια από τις λήξεις των ομολόγων που κατέχει, μειώνοντας έτσι τον ισολογισμό της.

Οι θέσεις της ΕΚΤ στο PEPP θα συ-

νεχίσουν πάντως να επανεπενδύονται και η ευελιξία τους θα αποτελέσει ένα «δίκτυ ασφαλείας» για την αγορά της περιφέρειας. Σε αυτό το πλαίσιο η Citi εκτιμά πως τα ελληνικά ομόλογα θα αποτελέσουν τους μεγαλύτερους ωφελημένους ως ποσοστό του ΑΕΠ. Η ΕΚΤ υπολογίζεται να αυξήσει, μέσω της ευελιξίας του PEPP, τις θέσεις της στα ελληνικά ομόλογα κατά 1% του ελληνικού ΑΕΠ, ενώ θα ακολουθήσουν τα ιταλικά ομόλογα (αγορές στο 0,9% του ΑΕΠ), τα ισπανικά (0,8%) και τα πορτογαλικά (0,4%). Αυτές οι τέσσερις χώρες θα είναι κατά τη Citi και οι μόνοι αποδέκτες των κεφαλαίων των λήξεων άλλων ομολόγων, με τις Γερμανία, Γαλλία, Ολλανδία, Βέλγιο, Αυστρία και Φινλανδία να αποτελούν τις χώρες-δωρητές. Συνολικά εκτιμάται πως η ΕΚΤ θα διαθέσει 43 δισ. ευρώ στην περιφέρεια το 2023 μέσω της ευελιξίας των επανεπενδύσεων των ομολόγων που λήγουν, ένα αρκετά περιορισμένο επίπεδο στήριξης.

Αυξήσεις μισθών 8,5% συμφώνησε το IG Metall

Υστερα από ημέρες διαπραγματεύσεων, το μεγαλύτερο εργατικό συνδικάτο της Γερμανίας συμφώνησε με τους εργοδότες αυξήσεις μισθών που συνολικά θα φθάσουν στο 8,5% για το επόμενο και το μεθεπόμενο έτος. Πρόκειται για το συνδικάτο των εργαζομένων στον κλάδο του μετάλλου, την πανίσχυρη IG Metall, που αντιπροσωπεύει 3,9 εκατομμύρια εργαζόμενους στον κλάδο και πέτυχε αυξήσεις μισθών 5,2% για το επόμενο έτος και 3,3% για το 2024. Εξασφάλισε, όμως, επίσης και ένα μόνον ύψους 3.000 ευρώ που θα δοθεί στους εργαζόμενους του κλάδου για να εξορροπηθούν την πραγματική μείωση που επιφέρει στους μισθούς ο υψηλός πληθωρισμός. Ανάμεσά τους ο Κάρολντ Μπρτζέσκι, οικονομολόγος της ING στη Φρανκφούρτη, που δήλωσε πως «η συμ-

Επιπλέον το γερμανικό συνδικάτο μετάλλου εξασφάλισε μόνον 3.000 ευρώ για τους εργαζομένους προκειμένου να αντιμετωπισθεί η ακρίβεια.

σώτερα χρήματα στην τσέπη τους». Δεν συμμερίζονται, πάντως, όλοι την άποψή του, καθώς πολλοί αναλυτές εκτιμούν ότι οι αυξήσεις αυτές δεν επαρκούν για να εξορροπηθούν την πραγματική μείωση που επιφέρει στους μισθούς ο υψηλός πληθωρισμός. Ανάμεσά τους ο Κάρολντ Μπρτζέσκι, οικονομολόγος της ING στη Φρανκφούρτη, που δήλωσε πως «η συμ-

φωνία δεν επαρκεί για να αναπληρώσει την αγοραστική δύναμη που χάνουν οι εργαζόμενοι, αλλά τουλάχιστον αμβλύνει τη ζημιά». Ο ίδιος προσθέτει, άλλωστε, πως «για την ΕΚΤ αυτό σημαίνει πως οι λεγόμενες δευτερογενείς πληθωριστικές πιέσεις παραμένουν περιορισμένες σε χαμηλά επίπεδα, αλλά την ίδια στιγμή ο πληθωρισμός μπορεί να διαρκέσει πολύ περισσότερο απ' όσο εκτιμούν σήμερα οι αγορές». Είχαν προηγηθεί κινητοποιήσεις των εργαζομένων στον τομέα του μετάλλου στις οποίες είχαν συμμετάσχει 900.000 εργάτες, με αποτέλεσμα να πληγεί η παραγωγή στη βιομηχανία παραγωγής εξαρτημάτων αυτοκινήτων Robert Bosch GmbH.

Όπως επισημαίνουν αναλυτές, η διαπραγμάτευση και η συμφωνία σκιαγρα-

φούν τη σημερινή κατάσταση στην οποία ο πληθωρισμός διαβρώνει την αγοραστική δύναμη των νοικοκυριών, οι εργαζόμενοι διεκδικούν επιθετικά αυξήσεις στους μισθούς τους και οι εργοδότες αρνούνται να τις δώσουν επικαλούμενοι το αυξημένο λειτουργικό κόστος λόγω ενεργειακής κρίσης και πληθωρισμού. Εν προκειμένω, πάντως, οι αυξήσεις που συμφωνήθηκαν είναι μικρότερες από το αρχικό αίτημα του συνδικάτου για ετήσια αύξηση 8%. Είναι, όμως, μεγαλύτερες από την αρχική πρόταση των εργοδοτών, οι οποίοι προσέφεραν μόνο ένα επίδομα ύψους 3.000 ευρώ σε βάθος 30 μηνών. Εκτιμάται πως η συμφωνία θα επηρεάσει και αντίστοιχες διαπραγματεύσεις που βρίσκονται αυτή τη στιγμή σε εξέλιξη ανάμεσα σε γερμανικά εργατικά συνδικάτα και επιχειρήσεις.

Το IG Metall αντιπροσωπεύει 3,9 εκατομμύρια εργαζομένους και πέτυχε αυξήσεις μισθών 5,2% για το επόμενο έτος και 3,3% για το 2024.

Net Zero 2030

Στόχος μας το μηδενικό ισοζύγιο εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.

ΑΝΑΛΥΣΗ

«Σφαγή» στη Σίλικον Βάλει

Του ΜΠΕΝ ΓΟΥΙΝΚ / REUTERS BREAKINGVIEWS

Οι απολύσεις στον κλάδο της υψηλής τεχνολογίας και συγκεκριμένα στους ομίλους Twitter, Amazon.com και Meta, μεταξύ πολλών άλλων, σηματοδοτούν και τις πρώτες μεγάλης έκτασης περιεκτικές εργατικές δυναμικές από τις αρχές του 2020. Κι ενώ επί σειράν ετών ο δείκτης της ανεργίας στις Ηνωμένες Πολιτείες σημειώνει πτώση, ενδεχομένως η κατάσταση στη Σίλικον Βάλει να προοιωνίζεται την απαρχή ενός μέλλοντος δυστοπικού για τους εργαζομένους.

Πάντως, υπάρχει και η πιθανότητα αυτό που συμβαίνει στον κόσμο της υψηλής τεχνολογίας να μη μεταδοθεί στην υπόλοιπη οικονομία. Μετά το κτύπημα της πανδημίας το 2020, χρειάστηκαν τέσσερις μήνες για να επανέλθει η απασχόληση στα προ πανδημίας επίπεδα. Σε μια συνολικότερη θεώρηση, η απασχόληση στη χώρα δεν έδειξε ανάκαμψη επί 29 μήνες. Συν τοις άλλοις, η Σίλικον Βάλει προηγείται των άλλων στην καμπύλη απολύσεων. Η αύξηση των επιδοτήσεων καθιστά το χρέος ακριβότερο, γεγονός το οποίο υποχρεώνει τις επιχειρήσεις να ελαττώσουν τις δαπάνες τους για μελλοντικά έργα. Κι αυτό αποδεικνύεται ιδιαίτερα επαχθές για τις εταιρείες υψηλής τεχνολογίας, οι οποίες βασίζονται σε μεγάλο βαθμό στην καινοτομία για την πρόωθηση της ανάπτυξης. Ο Ελον Μασκ μείωσε στο μισό τον αριθμό προσωπικού του Twitter τον Νοέμβριο για να περιορίσει το κόστος. Εκτός η απασχόληση μειώθηκε περαιτέρω, διότι οι απογοητευμένοι εργαζόμενοι παραιτούνται μαζικά.

Κατά τα άλλα, οι εταιρείες εν γένει εξακολουθούν να κάνουν προσλήψεις. Υπήρχαν περίπου δύο θέσεις εργασίας για κάθε διαθέσιμο εργαζόμενο τον Σεπτέμβριο.

Οι θέσεις εργασίας για το προσωπικό στον κλάδο της εστίασης έδειξαν στις 10 Νοεμβρίου αύξηση

κατά 38% εν συγκρίσει με τα προ κρίσης επίπεδα, σύμφωνα με το Indeed.

Στη φιλοξενία και στον τουρισμό οι προσφερόμενες θέσεις είναι κατά 15% αυξημένες. Τίθεται το ερώτημα: Είναι πιθανόν τα προβλήματα της Σίλικον Βάλει να εξαπλωθούν; Αυτό εξαρτάται από την Ομοσπονδιακή Τράπεζα των ΗΠΑ, η οποία έχει εντολή να μειώσει τον πληθωρισμό από το ετήσιο ποσοστό του 6,3%, εξαιρουμένων των τιμών των τροφίμων και της ενέργειας, στον στόχο της για 2%.

Οι αξιωματούχοι της προειδοποίησαν τον Σεπτέμβριο ότι η εκστρατεία για τον στόχο αυτό ενδέχεται να προ-ξενήσει απολύσεις, καθώς και να επιβραδύνει τις προσλήψεις. Ειδικότερα και σύμφωνα με τις προβλέψεις της Ομοσπονδιακής Τράπεζας των ΗΠΑ, η ανεργία εκτιμάται πως θα φθάσει το 4,4% το 2024, όπερ σημαίνει πως σχεδόν 1,2 εκατομμύρια περισσότεροι άνθρωποι δεν θα έχουν δουλειά. Πάντως, ο δείκτης του πληθωρισμού δείχνει πως μάλλον είχε εκτιναχθεί στο ανώτατο σημείο του τον Ιούνιο. Ο αξιωματούχος της Ομοσπονδιακής Τράπεζας των ΗΠΑ, Κρίστοφερ Γουόλερ, επισήμανε στα μέσα της περασμένης εβδομάδας ότι ένα τέτοιο αντίστροφήσιμα θα μπορούσε να αποφευχθεί. Αυτό δημιουργεί την ελπίδα ότι εκείνο που επικριείται δεν είναι καν μια ύφεση, αλλά μια διορθωτική κίνηση προσαρμογής, ειδικά στον κλάδο της υψηλής τεχνολογίας. Κάτι τέτοιο δεν ακούγεται ως λόγος παρηγορίας για τους εργαζομένους, οι οποίοι υποχρεώνονται να επιστρέψουν στις εταιρείες τους τις ειδικές κάρτες εισόδου στα γραφεία τους.

Εντούτοις, δεν παύει να αποκαλύπτει ότι η τρόπος τινά συγκρατημένη «σφαγή» θέσεων εργασίας στους ομίλους της Σίλικον Βάλει είναι όντως τόσο κακή όσο φαίνεται.

Εντείνεται ο παγκόσμιος ανταγωνισμός για το LNG

Η πίεση μεγαλώνει, καθώς η Ευρώπη θέλει να απεξαρτηθεί από το ρωσικό αέριο

Θηριώδης αναμένεται να γίνει τα επόμενα χρόνια ο παγκόσμιος ανταγωνισμός για το υδροποιημένο φυσικό αέριο (LNG), καθώς έχουν ήδη κλείσει όλα τα συμβόλαια για παράδοση του καυσίμου μέχρι το 2026.

Πρόκειται για τα σημαντικότερα συμβόλαια, καθώς είναι αυτά που συνάπτουν χώρες και επιχειρήσεις με τους μεγάλους παραγωγούς του καυσίμου και τα οποία προσφέρουν σταθερές τιμές, ενώ διασφαλίζουν την προσφορά για αρκετά χρόνια. Εν ολίγοις, οι μόνες διαθέσιμες ποσότητες του καυσίμου είναι αυτές που διατίθενται στην ανοικτή διεθνή αγορά (spot) όπου ο ανταγωνισμός είναι επιθετικός και οι προμηθευτές επιλέγουν τον αγοραστή που είναι διατεθειμένος να καταβάλει το υψηλότερο τίμημα.

Δεν είναι αρκετό

Η εικόνα αναδύεται έπειτα από σχετική έρευνα που διεξήγαγε η ιαπωνική υπουργείο Εμπορίου και η οποία δόθηκε χθες στη δημοσιότητα.

Εχουν ήδη κλείσει όλα τα συμβόλαια για παράδοση του καυσίμου μέχρι το 2026. Οι μόνες διαθέσιμες ποσότητες είναι αυτές που διατίθενται στην ανοικτή διεθνή αγορά (spot).

Όπως διαπιστώνει η έρευνα, οι χώρες ανά τον κόσμο διαγωνίζονται για να διασφαλίσουν τις αναγκαίες προμήθειες για τη λειτουργία των βιομηχανιών τους και τη θέρμανση των νοικοκυριών από τους σημαντικότερους εξαγωγείς, όπως το Κατάρ και οι ΗΠΑ. Και βέβαια την πίεση αυξάνουν οι ευρωπαϊκές χώρες, καθώς έχουν αποδυθεί σε έναν αγώνα

Αν διακοπεί ολοκληρωτικά η προσφορά ρωσικού αερίου που μεταφέρεται μέσω αγωγών στην Ευρώπη, τότε αναμένεται πως σε παγκόσμιο επίπεδο θα καταγραφεί έλλειμμα 7,6 εκατ. τόνων LNG μέχρι τον Ιανουάριο του 2025.

δρόμου για να προλάβουν να αντικαταστήσουν το ρωσικό φυσικό αέριο με LNG.

Στην πράξη όλα αυτά σημαίνουν πως όσες χώρες χρειάζονται LNG δεν έχουν άλλη επιλογή από το να στραφούν στην παγκόσμια ελεύθερη αγορά στην οποία οι τιμές είναι σχεδόν τριπλάσιες από εκείνες των μακροπρόθεσμων συμβο-

λαίων. Σύμφωνα μάλιστα με τη Διεθνή Ένωση Εισαγωγών Υδροποιημένου Φυσικού Αερίου, το περασμένο έτος περίπου το 30% των παραδόσεων LNG έγινε μέσω της διεθνούς αγοράς.

Όπως, όμως, επισημαίνει το ιαπωνικό υπουργείο Εμπορίου, δεν υπάρχουν στο μεταξύ δυνατότητες για αύξηση της προσφοράς, καθώς ο κλάδος υστερεί

σημαντικά σε επενδύσεις. Αυτό σημαίνει ότι η προσφορά θα είναι ανεπαρκής για αρκετά χρόνια. Αν, άλλωστε, διακοπεί ολοκληρωτικά η προσφορά ρωσικού αερίου που μεταφέρεται μέσω αγωγών στην Ευρώπη, τότε αναμένεται πως σε παγκόσμιο επίπεδο θα καταγραφεί έλλειμμα 7,6 εκατομμυρίων τόνων LNG μέχρι τον Ιανουάριο του 2025.

Γεμίζουν με ντίζελ

Προς το παρόν, οι Ευρωπαίοι διαπραγματευτές σπεύδουν να γεμίσουν τις δεξαμενές της Ευρώπης με ρωσικό ντίζελ προτού τεθεί σε ισχύ η σχετική απαγόρευση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Στο διάστημα από την 1η μέχρι τις 12 Νοεμβρίου τα φορτία ρωσικού ντίζελ που έχουν προορισμό το δικτυο λιμένων και αποθηκευτικών χώρων σε Αμστερνταμ, Ρότερνταμ, Αμβέρσα έφθασαν τα 215.000 βαρέλια την ημέρα, σημειώνοντας αύξηση 126% σε σύγκριση με τον Οκτώβριο.

Σύμφωνα με στοιχεία της εταιρείας δεδομένων Refinitiv, συνολικά οι εισαγωγές της Ευρώπης σε ντίζελ από τη Ρωσία αυξήθηκαν τον Νοέμβριο κατά 44%, ενώ είχε προηγηθεί αύξηση τους 39% τον Οκτώβριο.

Κι ενώ η Ευρώπη έχει κατορθώσει να μειώσει σημαντικά την εξάρτησή της από το ρωσικό ντίζελ και να την περιορίσει σαφώς κάτω του 50% μετά τη ρωσική εισβολή στην Ουκρανία, η Μόσχα παραμένει ακόμη ο υπ' αριθμόν ένα προμηθευτής της Γηραιάς Ηπείρου.

Αναφερόμενος στις προσπάθειες αυτές της Ευρώπης, ο Γιουτζίν Λίντελ, αναλυτής της FGE, τονίζει πως «η Ε.Ε. θα πρέπει να εξασφαλίσει περίπου 500.000 με 600.000 βαρέλια ντίζελ την ημέρα για να υποκαταστήσει το καύσιμο από τη Ρωσία και οι προμήθειες αυτές θα προέλθουν από τις ΗΠΑ αλλά και από περιοχές ανατολικά του Σουέζ, όπως η Μέση Ανατολή και η Ινδία».

BLOOMBERG, REUTERS

ταξίδια

Οι καρποί της
φθωποπωλής γης

ΟΡΕΙΝΗ ΑΧΑΪΑ
ΠΗΛΙΟ
ΠΑΡΝΩΝΑΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ

27/11

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

THE KATHMERIN

ΟΙΝΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ • ΛΟΝΔΙΝΟ • ΠΟΛΗ ΤΟΥ ΜΕΞΙΚΟΥ • ΝΟΤΙΑ ΚΟΡΕΑ

Σενάρια μπλακ άουτ και... capital controls στη Γερμανία

Μέτρα σε περίπτωση μαζικών αναλήψεων εξετάζει το Βερολίνο

Η Γερμανία ετοιμάζεται πυρετωδώς για να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά ενδεχόμενες γενικές διακοπές στην ηλεκτροδότηση, καθώς πλησιάζουν οι κρύοι μήνες του χειμώνα. Μεταξύ άλλων εξετάζει την προοπτική να αντιδράσει σε ένα μπλακ άουτ επιβάλλοντας capital controls, του είδους που γνώρισε προ ετών η Ελλάδα, με περιορισμούς στις αναλήψεις. Παράλληλα η κεντρική τράπεζα της Γερμανίας, η πανίσχυρη Bundesbank, συγκεντρώνει πρόσθετα κεφάλαια ύψους πολλών δισεκατομμυρίων για να μπορεί να ανταποκριθεί σε μαζικές αναλήψεις μετρητών.

Επικαλούμενο πηγές που εμπλέκονται στις σχετικές συνομιλίες και μίλησαν σε καθεστώς ανωνυμίας, το Reuters αναφέρει πως οι σχετικές προετοιμασίες έχουν επισπευσθεί τις τελευταίες εβδομάδες. Μολονότι οι γερμανικές αρχές έχουν δημοσίως υποστηρίξει τον κίνδυνο ενός μπλακ άουτ, οι προετοιμασίες προδίδουν την ανησυχία τους αλλά και τη σπουδή τους να διασφαλίσουν πως δεν θα παραλύσει η μεγαλύτερη οικονομία της Ευρώπης εξαιτίας της ενεργειακής κρίσης. Στις προετοιμασίες εμπλέκονται επίσης η ρυθμιστική αρχή του χρηματοπιστωτικού κλάδου, η BaFin, όπως και πολλές ενώσεις χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων.

Όπως αναφέρει το Reuters, οι πυρετώδεις προετοιμασίες αντανακλούν επίσης το εύρος και την πολυπλοκότητα

Οι Αρχές θέλουν να διασφαλίσουν ότι δεν θα παραλύσει η οικονομία της χώρας εξαιτίας της ενεργειακής κρίσης.

των παρενεργειών που έχει ο πόλεμος στην Ουκρανία για τη Γερμανία, καθώς η μεγαλύτερη ευρωπαϊκή οικονομία βασίστηκε επί πολλές δεκαετίες στη φθηνή ενέργεια από τη Ρωσία. Σήμερα βρίσκεται αντιμέτωπη με διψήφιο πληθωρισμό και τον εφιαλτικό κίνδυνο μιας πλήρους διακοπής στην προσφορά καυσίμων και την παροχή ενέργειας. Παράμετρος σε όλα αυτά είναι η προσήλωση που επιδεικνύουν στα μετρητά οι Γερμανοί, καθώς ως λαός τείνουν να προτιμούν αφενός την ασφάλεια και αφετέρου την ανωνυμία. Ως εκ τούτου τείνουν να χρησιμοποιούν ακόμη μετρητά πολύ περισσότερο από τους υπόλοιπους Ευρωπαίους, ενώ δεν είναι λίγοι εκείνοι που εξακολουθούν να κρατούν στο σπίτι τους μερικά γερμανικά μάρκα, 20 και πλέον χρόνια μετά την αντικατάσταση του γερμανικού νομίσματος από το ευρώ.

Ενδεικτική ήταν η αντίδρασή τους όταν στα πρώτα κύματα της πανδημίας ο φόβος τους έσπρωξε να προχωρήσουν σε αναλήψεις που υπερέβησαν κατά 20 δισ. ευρώ τα κεφάλαια τα οποία αποταμίευαν να περιορίσουν το ύψος των

Η Bundesbank (φωτ.) συγκεντρώνει πρόσθετα κεφάλαια ύψους πολλών δισεκατομμυρίων για να μπορεί να ανταποκριθεί σε μαζικές αναλήψεις μετρητών. Οι γερμανικές τράπεζες θεωρούν «απίθανο» ένα τέτοιο ενδεχόμενο, αλλά «παρμένουν σε επαφή με τα αρμόδια υπουργεία και τις αρχές» για να σχεδιάσουν από κοινού ένα σενάριο αντιμετώπισης του προβλήματος.

Επρόκειτο για ιστορικό ρεκόρ, αλλά γενικότερα η προτίμησή τους στις συναλλαγές με μετρητά είναι σαφής. Περίπου το 60% των καθημερινών συναλλαγών εξακολουθεί να γίνεται με μετρητά στη Γερμανία, σύμφωνα με στοιχεία της Bundesbank, που διαπίστωσε πως οι Γερμανοί κάνουν ο καθένας κατά μέσον όρο αναλήψεις ύψους 6.600 ευρώ ετησίως, κυρίως από τα ATM.

Το ερώτημα τώρα είναι τι θα γίνει σε περίπτωση ενός μπλακ άουτ, γι' αυτό και εξετάζονται διάφορα σενάρια και μεταξύ άλλων σκέπτονται ότι αν επιδεινωθεί η ενεργειακή κρίση και αντιμετωπιστεί ενεργειακό πρόβλημα η μεγαλύτερη ευρωπαϊκή οικονομία, θα πρέπει μάλλον να περιορίσουν το ύψος των

ποσών που θα επιτρέπεται να κάνει ανάληψη κάθε Γερμανός. Στο μεταξύ, οι ρυθμιστικές αρχές του τραπεζικού συστήματος εκφράζουν φόβους πως οι τράπεζες της χώρας δεν είναι κατάλληλα προετοιμασμένες για μεγάλες διακοπές ηλεκτροδότησης και αντιμετωπίζουν το ενδεχόμενο ως έναν νέο και απρόβλεπτο παράγοντα κινδύνου.

Σύμφωνα, άλλωστε, με την οργάνωση Deutsche Kreditwirtschaft, οι γερμανικές τράπεζες θεωρούν «απίθανο» ένα τέτοιο ενδεχόμενο, αλλά «παρμένουν σε επαφή με τα αρμόδια υπουργεία και τις αρχές» για να σχεδιάσουν από κοινού ένα σενάριο αντιμετώπισης του προβλήματος. Ανέφερε, επίσης, ότι σε περίπτωση μπλακ άουτ η χρηματοδότηση πρέπει να αντιμετωπισθεί όπως ακριβώς

οι κρίσιμες υποδομές της χώρας.

Στο μεταξύ, τα σχέδια της Bundesbank φαίνεται να προσκρούουν σε ορισμένες τεχνικές λεπτομέρειες όπως, για παράδειγμα, το πώς μπορεί να λειτουργήσει το σύστημα στο οποίο εμπλέκονται εταιρείες ασφαλείας που μεταφέρουν τα χρήματα από την κεντρική τράπεζα στα ATM και τα ταμεία των τραπεζών.

Στην κατηγορία αυτή ανήκουν εταιρείες όπως οι Brinks και Loomis, που όπως τονίζει το Reuters δεν καλύπτονται πλήρως από τη νομοθεσία η οποία προβλέπει ότι σε περίπτωση μπλακ άουτ έχουν προτεραιότητα οι τηλεπικοινωνίες σε ό,τι αφορά την πρόσβαση στα καύσιμα. Όπως επισημαίνει η ένωση αυτών των εταιρειών, η BDGW, υπάρχουν με-

γάλα κενά στη σχετική νομοθεσία. Την περασμένη εβδομάδα η εν λόγω ένωση διοργάνωσε συνάντηση με στελέχη της κεντρικής τράπεζας και βουλευτές για να θέσει το θέμα. Ο επικεφαλής της BDGW, Αντρέας Πόλικ, υπογράμμισε την ανάγκη «να υπάρξουν προληπτικά μέτρα για να αντιμετωπιστεί ένα ρεαλιστικό σενάριο μπλακ άουτ, καθώς θα ήταν αφελές να μην εξετασθεί κάτι τέτοιο αυτή τη στιγμή». Σύμφωνα, άλλωστε, με δημοσκόπηση που διεξήγαγε την περασμένη εβδομάδα η Funke Mediengruppe, πάνω από το 40% των Γερμανών εκφράζει φόβους πως θα υπάρξουν γενικευμένες διακοπές ηλεκτροδότησης μέσα στους επόμενους έξι μήνες.

REUTERS

Υψηλό μέρισμα από εταιρείες γαιάνθρακα

Ο γαιάνθρακας προσφέρει μεγάλες αποδόσεις στους επενδυτές. Τα ορυχεία του πιο ρυπογόνου ορυκτού καυσίμου έχουν γεμίσει κέρδη και προσφέρουν γενναία διώδρα μερίσματα στους επενδυτές. Την ίδια στιγμή, οι μετοχές τους σημειώνουν άνοδο καθώς η παγκόσμια ενεργειακή κρίση οδηγεί τις τιμές του καυσίμου στα ύψη.

Οι αμερικανικές εταιρείες παραγωγής γαιάνθρακα αναμένεται να προσφέρουν στους επενδυτές μερίσματα που θα είναι τα μεγαλύτερα από οποιονδήποτε άλλο κλάδο της βιομηχανίας. Το μεγαλύτερο μερίσμα αναμένεται να δώσει η Arch Resources Inc που θα φτάσει στα 10,75 δολ. ανά με-

τοχή. Πρόκειται για μια εντυπωσιακή αντιστροφή στην τύχη της βιομηχανίας αυτής, που τα τελευταία χρόνια έχει γνωρίσει κύματα πτωχεύσεων καθώς οι παραγωγοί ενέργειας εγκαταλείπουν τα ρυπογόνα ορυκτά καύσιμα.

Η ολική επαναφορά του γαιάνθρακα σχετίζεται όμως στον πόλεμο της Ρωσίας στην Ουκρανία καθώς έχει προκαλέσει μεγάλες αναταράξεις στις αγορές ενέργειας, με αποτέλεσμα να ενισχύεται η αγορά του γαιάνθρακα παρά τις πιέσεις που ασκούν περιβαλλοντολόγοι, προοδευτικοί πολιτικοί και πολλές επιχειρήσεις προκειμένου να εγκαταλειφθεί το καύσιμο για να αντιμετωπισθεί η κλιματική αλ-

Η ολική επαναφορά του ορυκτού καυσίμου μετά τον πόλεμο στην Ουκρανία φέρνει μεγάλα κέρδη σε όσους έχουν επενδύσει στον κλάδο.

λαγή. Εκ των πραγμάτων, πάντως, παραμένουν σκοτεινές οι μακροπρόθεσμες προοπτικές του εν λόγω καυσίμου γι' αυτό και τα ορυχεία που συγκεντρώνουν τώρα κέρδη ρεκόρ επιστρέφουν τα μετρητά στους μετόχους αντί να επενδύουν σε νέα σχέδια. Όπως

χαρακτηριστικά υπογραμμίζει ο Λούκας Πάιπς, αναλυτής της B Riley Securities, «το παιχνίδι με τον γαιάνθρακα τώρα λέγεται αποδόσεις κεφαλαίου».

Οι εταιρείες ορυχείων βρίσκονται σε μια περίεργη και σπάνια θέση. Η αγορά είναι σε πολύ καλή κατάσταση καθώς οι εταιρείες κοινής ωφελίας σπεύδουν να εξασφαλίσουν επάρκεια καυσίμων ώστε να εξακολουθήσουν να λειτουργούν. Ο κόσμος όμως είναι τελεσίδικα αποφασισμένος να εγκαταλείψει τα ορυκτά καύσιμα και να στραφεί σε πιο καθαρές πηγές ενέργειας. Και η ζήτηση για γαιάνθρακα αναμένεται να εξανιστεί μέσα στα επόμενα χρό-

νια. Σε ό,τι αφορά την Arch, τη δεύτερη μεγαλύτερη εταιρεία ορυχείων στις ΗΠΑ, αναμένεται πως οι αποδόσεις των μερισμάτων της θα φτάσουν στο 25% μέσα στο επόμενο έτος.

Σύμφωνα με τον Αντριου Μπλούμενφελντ, διευθυντή αναλύσεων δεδομένων στην McCloskey, εφόσον η εταιρεία έχει ρητώς υποσχεθεί να προσφέρει στους μετόχους τα μισά από τα κέρδη της, οι επενδυτές μπορούν να περιμένουν γενναίες αποδόσεις. Αλλα αμερικανικά ορυχεία, άλλωστε, έχουν υποσχεθεί το ίδιο, όπως η Alliance Resource Partners και η Ramaco Resources.

BLOOMBERG

Σε πολλά αμερικανικά ορυχεία γαιάνθρακα η νομισματική απόδοση της φρενιτή χρήσης θα κινηθεί άνω του 20%.

Ο πληθωρισμός και οι αυξήσεις των επιτοκίων πλήττουν τα εισοδήματα των νοικοκυριών, ιδιαίτερα στις χώρες του ευρωπαϊκού Νότου.

«Καμπανάκι» από ΕΚΤ για αύξηση κόκκινων δανείων

Τη μεγαλύτερη αύξηση κόκκινων δανείων ενδέχεται να αντιμετωπίσουν οι τράπεζες Ιταλίας, Πορτογαλίας, Ελλάδας και Κύπρου εξαιτίας του πληθωρισμού και της αύξησης των επιτοκίων. Στην προετοιμασία αυτή προέβη η ΕΚΤ, που σε νέα έκθεσή της επισημαίνει ότι ο πληθωρισμός και οι αυξήσεις των επιτοκίων πλήττουν τα εισοδήματα των νοικοκυριών και ιδιαίτερα στις χώρες του ευρωπαϊκού Νότου. Όπως τονίζει, στις χώρες του ευρωπαϊκού Νότου τα νοικοκυριά με χαμηλότερο εισόδημα και με υψηλό κόστος εξυπηρέτησης του χρέους τους και περιορισμένες αποταμιεύσεις, α-

ντιπροσωπεύουν μεγαλύτερο ποσοστό των δανείων.

Με τον πληθωρισμό να αυξάνεται σε διψήφιο ποσοστό, τα νοικοκυριά καταναλώνουν τις αποταμιεύσεις τους, ενώ δεν υπάρχουν περιθώρια αύξησης του εισοδήματός τους, ειδικά στα φτωχότερα κράτη που πλήττονται δυσανάλογα από την αύξηση του κόστους τροφίμων και καυσίμων. Όπως αναφέρει η τράπεζα στο πλαίσιο έκθεσής της για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα, «ο εκτιμώμενος αντίκτυπος στην ποιότητα του ενεργητικού των τραπεζών από το τέλος του 2022 είναι σημαντικός». Το πρόβλημα έγκειται σχεδόν εξ-

Μεγαλύτερος ο κίνδυνος για τις τράπεζες σε Ιταλία, Πορτογαλία, Ελλάδα και Κύπρο.

ολοκλήρου στα νοικοκυριά με χαμηλό εισόδημα, καθώς μια αύξηση κατά 10% του βασικού κόστους διαβίωσης θα οδηγούσε σε μείωση 20% της αγοραστικής τους δύναμης, σε σύγκριση με μόλις 5% μείωση στα νοικοκυριά μεσαίου εισοδήματος. Η δυσανάλογη επίδραση στα νοικοκυριά με χαμηλότερο εισόδημα θα μπορούσε,

με τη σειρά της, να περιορίσει σημαντικά την ικανότητά τους να αντέξουν τα σκ και να δημιουργήσουν μαζιλάρια ασφαλείας, αναφέρει η ΕΚΤ. Ωστόσο, το πρόβλημα δεν αναμένεται να γίνει συστηματικό, καθώς οι οικογένειες με το χαμηλότερο εισόδημα κατέχουν μόλις το 13% του τραπεζικού χρέους των νοικοκυριών στην Ευρωζώνη, με το 70% να κατέχεται από νοικοκυριά υψηλότερου εισοδήματος. Τα νοικοκυριά με χαμηλότερο εισόδημα έχουν επηρεαστεί δυσανάλογα από τις αυξανόμενες τιμές καταναλωτή και τα επιτόκια το 2022. Τα νοικοκυριά με χαμηλό εισόδημα ξεδουλεύουν πολύ μεγαλύ-

τερο μερίδιο του εισοδήματός τους σε βασικές ανάγκες, ιδίως σε ενέργεια και τρόφιμα. Δεδομένου ότι και οι δύο συνιστώσες έχουν πληγεί ιδιαίτερα σκληρά από τον πληθωρισμό το 2022, τα νοικοκυριά με χαμηλότερο εισόδημα βρίσκονται σε πιο ευάλωτη θέση, αναφέρει η ΕΚΤ. Η επίδραση της αύξησης των επιτοκίων είναι, ωστόσο, λιγότερο κρίσιμη βραχυπρόθεσμα, καθώς μεγάλο μέρος των υφιστάμενων δανείων είναι με σταθερά επιτόκια. Πάντως, θα έχουν πολύ μεγαλύτερο αντίκτυπο μεσοπρόθεσμα έως μακροπρόθεσμα με τη μορφή υψηλότερων επιτοκίων στεγαστικών δανείων.

Logicom
Partners in your success

Marketing and Channel Enablement

Supply Chain & Logistics

Vast Technology Portfolio

Scan the code to Learn More

ΑΝΑΛΥΣΗ

Η παγκόσμια οικονομία «δεν είναι τόσο άσχημα»

Του ΟΥΓΚΟ ΝΤΙΕΙΟΝ / REUTERS BREAKINGVIEWS

Όταν ο Τζον Μέιτσορ ήταν πρωθυπουργός της Βρετανίας, ζήτησε από τον Μπόρις Γέλτσιν να του πει πώς τα πάει η ρωσική οικονομία «με μια λέξη». Ο Γέλτσιν, ως τότε πρόεδρος της Ρωσίας, απάντησε «καλά». Ο Μέιτσορ στη συνέχεια του ζήτησε να το πει αναλυτικά με δύο λέξεις. «Δεν είναι καλά», συμπλήρωσε ο Γέλτσιν. Ενώ οι ηγέτες της «Ομάδας των Είκοσι» μεγάλων οικονομιών συγκεντρώνονται στην Ινδονησία αυτή την εβδομάδα, είναι μεγάλη πρόκληση να μπορέσει να δοθεί μια παρόμοια περιγραφική αξιολόγηση για την κατάσταση του κόσμου. Με μια λέξη, τα πράγματα είναι «κάκιστα», αλλά με τέσσερις «δεν είναι τόσο άσχημα». Βέβαια, υπάρχουν πολλά αρνητικά. Ένας πλανήτης που υπερθερμαίνεται, μια παγκόσμια οικονομική κρίση, η σύγκρουση στην Ουκρανία και η αρχή ενός ψυχρού πολέμου με-

Οι φιλελεύθερες δημοκρατίες υποφέρουν σε όλο τον κόσμο, αλλά η απολυταρχία δεν είναι καλύτερο σύστημα.

ταξύ Δύσης και Κίνας. Υπάρχουν όμως και θετικά. Ο Ρώσος πρόεδρος Βλαντιμίρ Πούτιν χάνει, τα αυταρχικά καθεστώτα κλονίζονται και οι εκπομπές ρύπων είναι πιθανό να κορυφωθούν νωρίτερα από ό, τι αναμενόταν.

Είναι εύκολο να βρει κανείς λόγους για δυσόμιες εκτιμήσεις αναφορικά με αυτό, που καλείται «πολυκρίση». Η εισβολή του Πούτιν στην Ουκρανία έχει δημιουργήσει κατάσταση έκτακτης ανάγκης για την ενέργεια και τα τρόφιμα, οδηγώντας σε παγκόσμια οικονομική ύφεση.

Ο πληθωρισμός εκκολάπτετο ήδη πριν από τον πόλεμο, εν μέρει επειδή η πανδημία διέκοψε τις αλυσίδες εφοδιασμού και εν μέρει επειδή οι κεντρικές τράπεζες διοχέτευαν φθηνό χρήμα στην οικονομία επί δέκα χρόνια και πλέον. Συν τοις άλλοις, υπήρχε επίσης μια μαζική συσσώρευση χρέους,

τόσο από τις κυβερνήσεις όσο και από τον ιδιωτικό τομέα στην Κίνα και στις αναπτυσσόμενες χώρες, καθώς και στις πλούσιες. Η σύγκρουση στην Ουκρανία έχει επιδεινώσει ακόμη περισσότερο τον πληθωρισμό και το χρέος. Οι κεντρικές τράπεζες αυξάνουν τα επιτόκια και οι κυβερνήσεις δεν μπορούν να δανείζονται τόσο ελεύθερα, όπως ανακάλυψε η βραχεία θητεία πρωθυπουργός της Βρετανίας Λίζ Τρας.

Οι σχέσεις μεταξύ των πλούσιων δημοκρατιών του κόσμου και της Κίνας ήταν κακές, ακόμη και πριν η Ρωσία εισβάλει στην Ουκρανία. Η Ουάσιγκτον και το Πεκίνο αρχίζουν να αποσυνδέουν τις οικονομίες τους, καθώς καμία δεν θέλει να εξαρτάται από την άλλη, εάν υπάρξει σύγκρουση.

Η σύγκρουση στην Ουκρανία και τα πρώτα στάδια ενός ψυχρού πολέμου με την Κίνα σημαίνουν ότι είναι δύσκολο να επιτευχθεί παγκόσμια συναινεση για οτιδήποτε. Ομοίως, η διάσχιση για το κλίμα που διεξάγεται αυτή τη στιγμή στην Αίγυπτο είναι απίθανο να καταλήξει σε συμφωνία στις σχετικές συννομιλίες. Στο Παρίσι το 2015 οι χώρες δεσμεύτηκαν να περιορίσουν την άνοδο της θερμοκρασίας ιδανικά 1,5 βαθμό Κελσίου πάνω από τα προβλεπόμενα επίπεδα. Όμως ο πλανήτης αυτή τη στιγμή οδεύει προς τους 2,4 με 2,8 βαθμούς, σύμφωνα με έκθεση του ΟΗΕ. Ωστόσο, υπάρχει κάποια φλόγα αναμμένη στο σκοτάδι. Η Ρωσία χάνει στην Ουκρανία και ο Κινέζος πρόεδρος Σι, ο σημαντικότερος σύμμαχος του Πούτιν, έχει αντιπαθεί στη χρήση πυρηνικών όπλων στον πόλεμο αυτό. Εν τω μεταξύ, αυτή η συγχωρία ενίσχυσε τη συμμαχία μεταξύ των Αμερικής, της Ευρώπης και των χωρών με τις ίδιες αντιλήψεις σε όλο τον κόσμο. Η «Ομάδα των Είκοσι» έχει αποδυναμωθεί, αλλά η «Ομάδα των Επτά» μεγάλων βιομηχανικών οικονομιών συνεργάζεται στενότερα. Οι σχέσεις μεταξύ των «Επτά» και της Νότιας Κορέας, της Αυστραλίας και της Ινδίας ενισχύονται επίσης. Οι φιλελεύθερες δημοκρατίες υποφέρουν σε όλο τον κόσμο, αλλά η απολυταρχία δεν είναι καλύτερο σύστημα.

Οι κεντρικές τράπεζες κατεβάζουν ταχύτητα στις αυξήσεις επιτοκίων

Ηπιότερες λόγω αποκλιμάκωσης πληθωρισμού και σημαντικής επιβράδυνσης

Οι κεντρικές τράπεζες θα αποφύγουν τις επιθετικές αυξήσεις επιτοκίων εφεξής, καθώς η ύφεση χτυπάει την πόρτα των οικονομιών τους, ενώ οι έως τώρα κινήσεις τους δείχνουν να οδηγούν ήδη σε αποκλιμάκωση των πληθωριστικών πιέσεων. Σε αυτή την εκτίμηση συγκλίνουν οι οικονομολόγοι μετά τις τελευταίες συνεδριάσεις των μεγάλων κεντρικών τραπεζών, αλλά και έπειτα από τα τελευταία στοιχεία που φέρουν τον πληθωρισμό των ΗΠΑ να αποκλιμακώνεται στο 7,7% τον Οκτώβριο από το 8,2% τον Σεπτέμβριο. Οι αγορές δίνουν έτσι μεγαλύτερες πιθανότητες η επόμενη κίνηση των ΕΚΤ, Fed και των κεντρικών τραπεζών Αγγλίας, Ελβετίας και Καναδά να είναι μια αύξηση επιτοκίων κατά 50 και όχι κατά 75 μονάδες βάσης, και για το επόμενο έτος προβλέπουν ακόμη μικρό-

ΕΚΤ και Fed αναμένεται να αυξήσουν τα επιτόκια κατά 50 και όχι κατά 75 μονάδες βάσης την επόμενη φορά. Και για το 2023 προβλέπονται ακόμη μικρότερες αυξήσεις.

τερες αυξήσεις. Προς επίρρωση των εκτιμήσεων τους, ο διοικητής της Τράπεζας της Γαλλίας και στέλεχος του Δ.Σ. της ΕΚΤ Φρανσουά Βιερσού ντε Γκαλό μιλώντας χτες στο Reuters δήλωσε πως η ΕΚΤ θα εξακολουθήσει να αυξάνει τα επιτόκια, αλλά δεν πρόκειται να γίνουν κανόνες οι επιθετικές αυξήσεις.

Όπως αναφέρει σχετικά δημοσίευμα των Financial Times, αυξάνονται διαρκώς τα στοιχεία που κατατείνουν σε επιβράδυνση της ανάπτυξης και μείωση του ΑΕΠ. Οι δείκτες υπευθύνων προμηθειών (PMI) της S&P Global καταδεικνύουν επιβράδυνση σε ΗΠΑ, Βρετανία και Ευρώπη από τον Οκτώβριο, ενώ ο παγκόσμιος δείκτης νέων παραγγελιών έχει υποχωρήσει στα χαμηλότερα επίπεδα που έχει σημειώσει από την άνοιξη του 2020, στην κορύφωση της πανδημίας. Ομοίως, οι δείκτες καταναλωτικής εμπιστοσύνης βρίσκονται σε ιστορικά χαμηλά επίπεδα σε πολλές χώρες, καθώς ο πληθωρισμός και η αύξηση του κόστους δανεισμού έχουν οδηγήσει τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις σε «πάγωμα» δαπα-

Οι απόψεις που εκφράζουν τα «γεράκια» των κεντρικών τραπεζών υπερίσχυαν το φθινόπωρο, με αποτέλεσμα σειρά αυξήσεων επιτοκίων, όμως των οποίων έχουμε να δούμε εδώ και δεκαετίες. Η ΕΚΤ προκίνησε σε δύο αυξήσεις 75 μονάδων βάσης τον Σεπτέμβριο και τον Οκτώβριο.

των. Ταυτοχρόνως, οικονομολόγοι και διεθνείς οργανισμοί αναθεωρούν επί τα χείρω τις προβλέψεις τους για την ανάπτυξη των ανεπτυγμένων οικονομιών το 2023 και προβλέπουν ύφεση για τη Γερμανία, την Ιταλία και τη Βρετανία. Ο καταγιασμός των αρνητικών στοιχείων και προβλέψεις οδηγεί τους οικονομολόγους στην εκτίμηση ότι δεν επικεντρώνονται νέες επιθετικές αυξήσεις επιτοκίων.

Μιλώντας στους Financial Times, ο Τζέιμς Πομερόι, οικονομολόγος της HSBC, αναφέρθηκε στις δηλώσεις των μεγάλων κεντρικών τραπεζών, τις οποίες ερμήνευσε ως «σαφές μήνυμα» πως «οδεύουμε προς μια περίοδο ηπιότερων αυξήσεων των επιτοκίων, ανάλογων όσων έχουμε δει σε Αυστραλία, Καναδά και Νορβηγία». Ομοίως η Τζένιφερ Μακ Κέον, επικεφαλής των οικονομολόγων της Capital Economics, εξέφρασε την εκτίμηση πως οι ιθύνοντες της νομισματικής πολιτικής θεωρούν ότι οι επιθετικές αυξήσεις επιτοκίων έχουν αρχίσει να επηρεάζουν τις τιμές καταναλωτή. Προσέθεσε μάλιστα πως «περιμένουμε ότι

οι κεντρικές τράπεζες θα επιβραδύνουν τον ρυθμό των αυξήσεων εξαιτίας ενός συνδυασμού αποδυνάμωσης των οικονομιών, αποκλιμάκωσης των πληθωριστικών πιέσεων, αλλά και του γεγονότος ότι ήδη τα επιτόκια είναι υψηλότερα από τα επίπεδα ισορροπίας, εκείνα δηλαδή που ούτε περιορίζουν την ανάπτυξη ούτε της δίνουν ώθηση». Η Capital Economics εκτιμά πως οι περισσότερες από τις τουλάχιστον 20 κεντρικές τράπεζες που παρακολουθεί θα προχωρήσουν σε αυξήσεις επιτοκίων 50 μ.β. ή ακόμη και μόνο 25 μ.β.

Όπως επισημειώνουν οι F.T., οι απόψεις που εκφράζουν τα «γεράκια» των κεντρικών τραπεζών υπερίσχυαν το φθινόπωρο, με αποτέλεσμα σειρά αυξήσεων επιτοκίων, όμως των οποίων έχουμε να δούμε εδώ και δεκαετίες. Οι 20 μεγαλύτερες κεντρικές τράπεζες έχουν αυξήσει τα επιτόκια συνολικά κατά σχεδόν 11 εκατοστιαίες μονάδες από τον Αύγουστο. Εξαιρεση αποτελεί η Τράπεζα της Ιαπωνίας που δεν έχει αυξήσει τα επιτόκια τα τελευταία 15 χρόνια και δεν

αναμένεται να τα αυξήσει στο εγγύς μέλλον, όπως και οι κεντρικές τράπεζες Ρωσίας και Τουρκίας που έχουν μειώσει το κόστος δανεισμού. Στο ίδιο χρονικό διάστημα μόνον οι αυξήσεις των ΕΚΤ, Fed, της Τράπεζας της Αγγλίας και του Καναδά έφθασαν συνολικά στις 5,5 εκατοστιαίες μονάδες και κάθε μία από αυτές τις κεντρικές τράπεζες προχώρησε σε τουλάχιστον μία αύξηση 75 μ.β. Σε ό,τι αφορά ειδικότερα τη Fed, δεν είχε αποφασίσει αύξηση 75 μ.β. μετά το 1994 και τώρα προχώρησε σε τέσσερις συναπτες αυξήσεις αυτού του μεγέθους από τον Ιούνιο. Έτσι τα επιτόκια του δολαρίου κυμαίνονται πλέον από 3,75% έως 4%. Από την πλευρά της η ΕΚΤ προκίνησε επίσης σε δύο αυξήσεις 75 μ.β. τον Σεπτέμβριο και τον Οκτώβριο, φθάνοντας το βασικό επιτόκιο καταθέσεων στο 1,5% και έχοντας καταγράψει την πιο επιθετική στροφή σε περιοριστική νομισματική πολιτική την οποία έχει τολμήσει έως τώρα στα 24 χρόνια της ιστορίας της.

FINANCIAL TIMES, REUTERS

Τα πολυτελή εστιατόρια, ιδανικό συμπλήρωμα στα Harrods

Το βρετανικό πολυκατάστημα επενδύει στην γκουρμέ κουζίνα βραβευμένων σεφ

Κατά τη διάρκεια της ιστορίας του, 170 και πλέον ετών, το Harrods πάντα έδινε μεγάλη έμφαση στο φαγητό. Μπορεί να ξεκίνησε ως ένα παντοπωλείο που πουλούσε τσάι και μπισκότα, αλλά νωρίς ασπίστηκε τη φιλοσοφία ενός πολυκαταστήματος με είδη πολυτελείας. Ωστόσο, το εμβληματικό εμπορικό σήμα, το σχεδόν ταυτόσημο με την πρωτεύουσα του Ηνωμένου Βασιλείου, μέχρι πρότινος θεωρούσε τους χώρους εστίασης σαν ένα σημείο προσωρινού ανεφοδιασμού για έναν καφέ και ένα γενναίο κομμάτι κέικ, προτού συνεχίσει ο καταναλωτής τις αγορές του. Τα πράγματα, όμως, αλλάζουν, όπως αναφέρει σχετικά σε δημοσίευσμά του το Bloomberg. Το κατάστημα επενδύει τώρα πολλά χρήματα σε εστιατόρια, που θεωρούνται προορισμοί και καλύπτουν μεγάλο εύρος επιλογών, με το σκεπτικό πως κι αυτά με τη σειρά τους θα τροφοδοτήσουν τις πωλήσεις του. Τον τελευταίο ενάμιση

Στις 28 Νοεμβρίου ανοίγει το εστιατόριο του βραβευμένου με τρία αστέρια Μισελέν σεφ Μπορν Φραντσέν.

χρόνο, το Harrods ανοίγει το εστιατόριο Harrods Social του Τζέισον Αθερτον, καθώς και ένα ζαχαροπλαστείο με περιτεχνες λικουδιές από τον διάσημο Γάλλο ζαχαροπλάστη Ανζελό Μιζά. Το 2024 το Harrods θα φιλοξενήσει έναν ακόμη αξιόλογο σεφ βραβευμένο με αστέρι Μισελέν, τον Ντέιβ Πάιντ, ιδιοκτήτη του φημισμένου εστιατορίου κρεατικών Burnt Ends της Σγκαπούρης. Θα είναι το πρώτο δικό του που θα ανοίξει σε ξένο κράτος.

«Το Harrods βλέπει τα εστιατόρια ως ένα ζωτικής σημασίας τμήμα των δραστηριοτήτων του και του μέλλοντός

του», παρατηρεί η Ασλεϊ Σάξτον, διευθύντρια εστιατορίων του καταστήματος. «Χρησιμοποιούμε τα εστιατόρια για να τροφοδοτήσουμε τη μακροπρόθεσμη επιτυχία του καταστήματος». Το πιο δημοφιλές μέρος για φαγητό στο Harrods για το άμεσο μέλλον θα είναι το Studio Frantzen, που αναμένεται να ανοίξει στις 28 Νοεμβρίου στους δύο τελευταίους ορόφους του καταστήματος. Το εστιατόριο είναι το πρώτο βρετανικό προπύργιο που κατακτά ο περίωνυμος σεφ Μπορν Φραντσέν, ένας από τους λίγους παγκοσμίως, που διατηρεί δύο εστιατόρια με τρία αστέρια Μισελέν. Το ένα είναι η ομώνυμη ναυαρχίδα του στη Στοκχόλμη και το άλλο το λεγόμενο Ζέν στη Σγκαπούρη. Το ευέρο και ευήλιο Studio Frantzen μπορεί να εξυπηρετήσει συνολικά 112 άτομα, ενώ στο κέντρο του χώρου δεσπόζει μια σειρά τραπεζιών με διαχωριστικά μεταξύ τους, που τοποθετούνται κατά μήκος του τοίχου.

Μπροστά από την ανοιχτή κουζίνα βρίσκεται μακρύς πάγκος και από την πολύ υψηλή οροφή κρέμεται σύγχρονος πολυέλαιος.

Το εστιατόριο του Λονδίνου, το οποίο θα διευθύνει ο επικεφαλής σεφ Μάρκος Ρόλεν, αντιπροσωπεύει μια προσιτή πολυτέλεια για τους θαυμαστές του Μπορν Φραντσέν. Το μενού, που έχει επηρεαστεί από περίπου 4.200 σουηδικές κορώνες, δηλαδή 334 στερλίνες. Στο Studio Frantzen, το μενού, που έχει επηρεαστεί από περίπου 4.200 σουηδικές κορώνες, δηλαδή 334 στερλίνες. Στο Studio Frantzen, το μενού, που έχει επηρεαστεί από περίπου 4.200 σουηδικές κορώνες, δηλαδή 334 στερλίνες. Στο Studio Frantzen, το μενού, που έχει επηρεαστεί από περίπου 4.200 σουηδικές κορώνες, δηλαδή 334 στερλίνες.

«Το Harrods βλέπει τα εστιατόρια ως ένα ζωτικής σημασίας τμήμα των δραστηριοτήτων του και του μέλλοντός του», παρατηρεί η Ασλεϊ Σάξτον, διευθύντρια εστιατορίων του.

“Ευχαριστούμε

για την εμπιστοσύνη σας για πάνω από 25 χρόνια.

Ευγενική υπενθύμιση όπως τερματίσετε την μεταξύ μας τραπεζική σχέση.”

Μετά λύπης & χαιρετισμών,
RCB Bank

bet
on alfa

ΣΕΒΑΣΜΟΣ ΣΤΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ.

ΠΑΙΖΟΥΜΕ ΜΕ ΑΣΦΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΣΤΟ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ

[BETONALFA.COM.CY](https://betonalfa.com.cy)

ΕΘΝΙΚΗ
ΑΡΧΗ
ΣΤΟΙΧΗΜΑΤΩΝ

 Safer
Gambling

**ΣΚΕΨΟΥ ΤΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ.
ΠΑΙΞΕ ΜΕ ΑΣΦΑΛΕΙΑ.**

Στα 3,37 δισ. ο τζίρος βραχυχρόνιων μισθώσεων

Ερχεται νομοθετική παρέμβαση από την κυβέρνηση, με επιβολή περιορισμών στα ακίνητα που διατίθενται για μικρής διάρκειας ενοικίαση

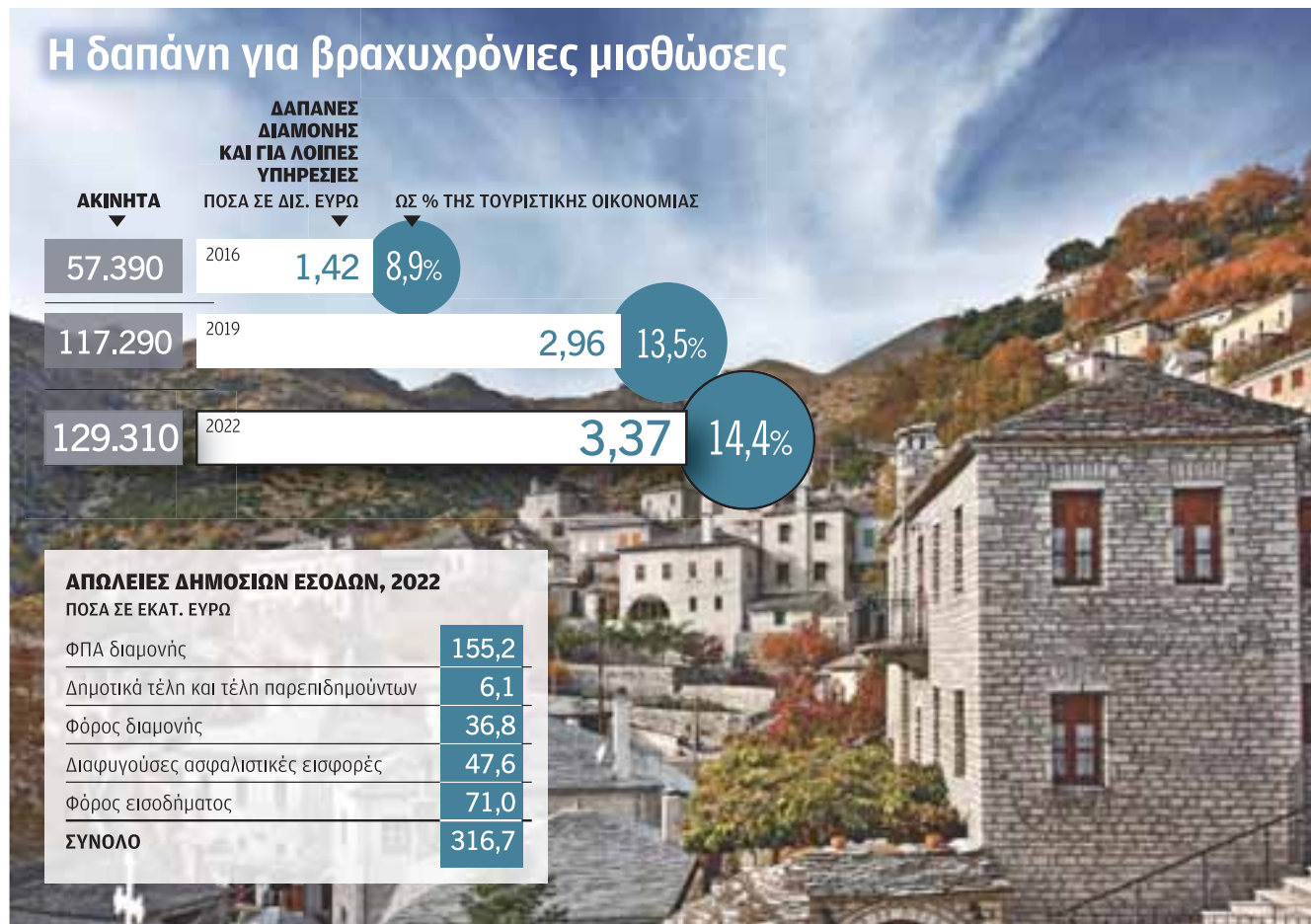
Του ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟΥ

Σε νομοθετική παρέμβαση, που θα επιχειρήσει να βάλει τάξη στην αγορά των βραχυπρόθεσμων μισθώσεων, η οποία έχει αναπτυχθεί εν πολλοίς ανεξέλεγκτα σε διαστάσεις που προσεγγίζουν το 15% της συνολικής οικονομικής δραστηριότητας του τουρισμού, αναμένεται να προβεί άμεσα η κυβέρνηση. Η άμεση ρύθμιση και οριοθέτηση της εν λόγω αγοράς, που είναι γνωστή και ως «οικονομία διαμοιρασμού» και ο κύκλος εργασιών της υπολογίζεται πλέον σε 3,371 δισεκατομμύρια ευρώ, κρίνεται απαραίτητη διότι, όπως και σε άλλες χώρες στο εξωτερικό, η καλπάζουσα ανάπτυξη της έχει αρχίσει να έχει πλήθος επιπτώσεων. Μεταξύ αυτών, αλλοιώνει τη φαινογνωμία των προορισμών, αποψιλώνει τη λειτουργία των τοπικών κοινωνιών και γειτονιών, απειλεί την κοινωνική οργάνωση, αποστερώντας κρίσιμες λειτουργίες της, όπως η εκπαίδευση, η στέγαση φοιτητών και δημοσίων λειτουργιών, αλλά και εργαζομένων από τα απαραίτητα καταλύματα, προκαλεί θάψιμο ανταγωνισμό στη συστηματική αγορά των ξενοδοχείων και παράγει έσοδα που διαφεύγουν από τη φορολογητέα ύλη.

Ο ρόλος των δήμων

Σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», η προεδρία της κυβέρνησης σε συνεργασία τόσο με τα υπουργεία Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Τουρισμού, όσο και με τον Σύνδεσμο Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων και άλλους αντιπροσωπευτικούς φορείς του τουρισμού, κινείται προς δύο κατευθύνσεις:

Πρώτον, το υπουργείο Περιβάλλοντος ετοιμάζει νομοθετική ρύθμιση, η οποία θα δίνει την αρμοδιότητα προσδιορισμού των κανονιστικών παραμέτρων της λειτουργίας της αγοράς βραχυχρόνιων μισθώσεων στους δήμους. Οι δήμοι κατόπιν τεκμηριωμένων από μελέτες στοιχείων, οι οποίες θα συναξιολογούν παραμέτρους όπως η φέρουσα ικανότητα των περιοχών ευθύνης τους, οι ανάγκες στέγασης των δημοσίων λειτουργιών –όπως δάσκαλοι και ιατροί-, των εργαζομένων στον τουρισμό και

άλλες δραστηριότητες των εν λόγω περιοχών, η επάρκεια των υποδομών, αλλά και η διατήρηση του ιδιαίτερου χαρακτήρα των επιμέρους γειτονιών τους, θα μπορούν να θέτουν όρια στον αριθμό των ακινήτων που θα μπορούν να διατίθενται ανά πάσα στιγμή μέσω ηλεκτρονικών πλατφορμών προς βραχυχρόνια μίσθωση.

Δεύτερον, όπως αποκάλυψε και ο υπουργός Τουρισμού Βασίλης Κικίλιας, η κυβέρνηση θα προχωρήσει παράλληλα με νομοθετική παρέμβαση του υπουργείου Οικονομικών και στη διαφοροποίηση της φορολογικής αντιμετώπισης των φυσικών και νομικών προσώπων που δραστηριοποιούνται στην αγορά αυτή, ανάλογα με το αν αποτελούν μικροϊδιοκτήτες με ένα-δύο ακίνητα ή ε-

παγγελματίες που διαθέτουν προς βραχυχρόνιες μισθώσεις έναν σημαντικό αριθμό ακινήτων. «Οι βραχυχρόνιες μισθώσεις είναι μέρος του τουριστικού μας προϊόντος.

Για την εύρυθμη λειτουργία του υγιούς ανταγωνισμού, αλλά και για την εύρυθμη λειτουργία των αστικών μας κέντρων, η κυβέρνηση επεξεργάζεται ένα πλαίσιο για την αγορά των βραχυχρόνιων μισθώσεων. Το πλαίσιο αυτό θα διαχωρίζει αυτούς οι οποίοι εκμισθώνουν μαζικά ακίνητα έναντι της πλειονότητας που εκμισθώνουν ένα ή δύο ακίνητα», αναφέρει χαρακτηριστικά ο υπουργός Τουρισμού.

Εν τω μεταξύ, παρουσιάστηκε από το Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο Ελλάδος μελέτη της Grant Thornton με τίτλο

«Βραχυχρόνιες μισθώσεις: επιπτώσεις στις πόλεις και στους πολίτες», στην οποία καταγράφεται τόσο το μέγεθος της αγοράς των βραχυχρόνιων μισθώσεων όσο και το αρνητικό αποτύπωμά της από την ανεξέλεγκτη γιγάντιση της δραστηριότητας.

Συνάγεται επίσης από τα στοιχεία ότι η τουριστική δαπάνη της οικονομίας διαμοιρασμού μεγεθύνεται με μέσο ρυθμό 15% ετησίως. Κάτι το οποίο κρίνεται αναμενόμενο, καθώς η μέση τιμή βραχυχρόνιων μισθώσεων είναι κατά 5 φορές μεγαλύτερη από αυτή που σημειώνεται σε επίπεδο μακροχρόνιας μίσθωσης, δημιουργώντας ισχυρά κίνητρα στους ιδιοκτήτες να διαθέσουν τα ακίνητά τους στη βραχυχρόνια αγορά.

Επιπτώσεις στο ελληνικό τουριστικό προϊόν

«Το προσφερόμενο τουριστικό προϊόν της οικονομίας του διαμοιρασμού προκαλεί ζητήματα σε κοινωνικοοικονομικό επίπεδο», επισφραγίζει η μελέτη της Grant Thornton για τον κλάδο, που έγινε για λογαριασμό του ΣΕΕ. Μεταξύ αυτών είναι η υποβάθμιση της ποιότητας ζωής, οι κίνδυνοι για την υγεία και η εν γένει επιβάρυνση των πόλεων και της ασφάλειας των υποδομών. Ειδικότερα, διαπιστώνεται ότι λόγω και της ανεπαρκούς τεχνολογίας των ιδιοκτητών ακινήτων βραχυχρόνιας μίσθωσης προκαλούνται προβλήματα πχ ομώνωσης και όχλησης για τους άλλους ενοίκους, ανακύπτουν ζητήματα ορθής συντήρησης και ανακαίνισης εγκαταστάσεων και ασυνέπεια μεταξύ προβαλλόμενου και πραγματικά προσφερόμενου επιπέδου υπηρεσιών. Αυτά με τη σειρά τους οδηγούν, σύμφωνα με την Grant Thornton, σε «κίνδυνο υποβάθμισης της ποιότητας του ελληνικού τουριστικού προϊόντος και αρνητικής επίδρασης στην προβολή του σε διεθνές επίπεδο».

Μιλώντας στο πλαίσιο της παρουσίασης της μελέτης, ο δήμαρχος Αθηναίων, Κώστας Μπακογιάννης, ανέφερε ότι πρέπει «να συμφωνήσουμε σε τρία πράγματα. Πρώτον, απαιτείται ρυθμιστικό πλαίσιο, θα πρέπει να υπάρξουν κανόνες. Δεύτερον, το ρυθμιστικό αυτό πλαίσιο θα πρέπει να είναι αρμοδιότητα και ευθύνη της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Θα ήταν πολύ εύκολο πολιτικά να «σπρώξουμε» το ζήτημα στην εκάστοτε κυβέρνηση. Όμως, δεν είναι σύμπτωση ότι στις περισσότερες μεγάλες πόλεις του πλανήτη την ευθύνη και την αρμοδιότητα έχει ο δήμος. Τρίτον, να φύγουμε από τη λογική των οριζόντιων λύσεων και πολιτικών.

Αντί να δουλεύουμε από πάνω προς τα κάτω, να δουλέψουμε από κάτω προς τα πάνω, δηλαδή γειτονιά - γει-

τονιά». Άλλα ζητήματα που εντοπίζει η Grant Thornton αφορούν το επίπεδο καθαριότητας των ακινήτων και τη λειτουργία των εγκαταστάσεων του ακινήτου, θέματα δημόσιας ασφάλειας αλλά και προσωπικής ασφάλειας και ακεραιότητας, επιβάρυνση στη διαχείριση των απορριμμάτων στα αστικά κέντρα και στην κατανάλωση ενέργειας.

Πρωτίστως, δε, η μελέτη επιβεβαιώνει την απειλή «αλλοίωσης των αστικών χαρακτηριστικών, της τοπικής φαινογνωσίας και της πολιτιστικής ταυτότητας των προορισμών» όπως και την περαιτέρω επιβάρυνση του ισοζυγίου «μεταξύ τουριστικού και οικιστικού περιβάλλοντος». Σύμφωνα με τον πρόεδρο του ΣΕΕ, Αλέξανδρο Βασιλικό, «το φαινόμενο γιγαντώθηκε μέσα σε μια γκρίζα ζώνη, χωρίς κανόνες, χωρίς ελέγχους, χωρίς πιστοποίησης, με "μαύρη" εργασία και πρακτικές παραοικονομίας. Ετσι ανέβηκαν στα ύψη τα ενοίκια για τις οικογένειες, γιατροί φεύγουν από τα νησιά γιατί δεν βρίσκουν σπίτι, καθηγητές και δάσκαλοι κοιμούνται σε αυτοκίνητα. Ολόκληρες περιοχές χάνουν τη φαινογνωμία και τον χαρακτήρα τους. Εχουμε καθυστερήσει πάρα πολύ στην αντιμετώπιση του φαινομένου». Στο πλαίσιο της παρουσίασης της μελέτης μίλησαν και οι αρμόδιοι επικεφαλής φορέων διαχείρισης προορισμών του Πόρτο και του Παρισιού, οι οποίοι μεταξύ άλλων σημείωσαν πως έχουν τεθεί όρια στον αριθμό των καταλυμάτων που μπορούν να διατίθενται μέσω βραχυχρόνιων μισθώσεων και διενεργούνται αυστηρά έλεγχοι για αδήλωτα ακίνητα, ενώ παράλληλα χορηγούνται ακόμη και επιδοτήσεις σε ιδιοκτήτες προκειμένου να μεταφέρουν τα ακίνητά τους από την αγορά των βραχυχρόνιων σε αυτή των μακροχρόνιων μισθώσεων.

ΚΡΙΣΤΟΦΕΡ Μ. ΓΟΥΝΤΧΑΟΥΖ

ΤΟ ΜΗΛΟΝ ΤΗΣ ΕΡΙΔΟΣ

ΕΛΛΑΔΑ: Η ΤΑΡΑΓΜΕΝΗ ΔΕΚΑΕΤΙΑ (1940-1949)

ΤΟΜΟΣ Β΄

ΚΥΡΙΑΚΗ

27/11

Ο Κρις Γουντχάουζ, πρώην διοικητής της Συμμαχικής Στρατιωτικής Αποστολής στους Έλληνες αντάρτες, καταθέτει την προσωπική του μαρτυρία για την περίοδο 1940-1949, μία από τις πλέον ταραγμένες δεκαετίες της σύγχρονης ελληνικής ιστορίας.

Η ακρίβεια αποτελεί κίνητρο για αγορές στην Black Friday

Τζίρο άνω των 120 εκατ. ευρώ αναμένουν οι έμποροι την Παρασκευή

Της ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΜΑΝΙΦΑΒΑ

Στον πληθωρισμό ως κίνητρο για περισσότερες αγορές και κυρίως για μείζονες αγορές ποντάει ο εμπορικός κόσμος, εκτιμώντας ότι αρκετοί καταναλωτές θα επιλέξουν τις προσφορές που γίνονται αυτές τις ημέρες στο πλαίσιο της Black Friday, υπό τον φόβο ότι αργότερα οι τιμές θα είναι αρκετά υψηλότερες. Σύμφωνα με έρευνα που πραγματοποίησε ο Σύνδεσμος Επιχειρήσεων και Λιανικής Πώλησης Ελλάδος (ΣΕΛΠΕ), φέτος εκτιμάται ότι η καταναλωτική δαπάνη για αγορές κατά την Black Friday θα διαμορφωθεί σε επίπεδα άνω των 120 εκατ. ευρώ, ποσό που στην πραγματικότητα είναι τουλάχιστον 50% υψηλότερο από μια «κανονική» Παρασκευή του Νοεμβρίου. Καθοριστικό ρόλο, βεβαίως, για τις επιδόσεις της Black Friday θα διαδραματίσει η συμπεριφορά των ιδίων των επιχειρήσεων, κατά πόσον δηλαδή θα κάνουν «γενναίες» και κυρίως πραγματικές προσφορές.

Οι αρκετά υψηλές προσδοκίες του εμπορικού κόσμου για τον τζίρο της

Καθοριστικό ρόλο για τις επιδόσεις της Black Friday θα διαδραματίσει το αν οι επιχειρήσεις θα κάνουν «γενναίες» και κυρίως πραγματικές προσφορές.

Black Friday και μάλιστα εν μέσω πληθωριστικής κρίσης αποδίδονται σε τρεις ακόμη παράγοντες: πρώτον, στο γεγονός ότι φέτος για πρώτη φορά από το 2019 δεν υπάρχει κανένας περιορισμός για την πρόσβαση σε φυσικά καταστήματα, δεύτερον, στο ότι το λεγόμενο «δυναμικό κοινό» θα αξιοποιήσει σε σημαντικό βαθμό την Black Friday και τρίτον, ότι τα εμπορικά καταστήματα θα είναι ανοικτά και την Κυριακή 27 Νοεμβρίου. Έτσι, λοιπόν, αν και σύμφωνα με την

έρευνα του ΣΕΛΠΕ μόλις το 20% του γενικού πληθυσμού δηλώνει ότι θα δαπανήσει χρήματα για αγορές στο πλαίσιο της Black Friday, τα αντίστοιχα ποσοστά στις ηλικίες 18-44 ετών είναι πολύ υψηλότερα, κάτι που ενδιαφέρει ιδιαίτερα τις εμπορικές επιχειρήσεις, μια και πρόκειται για τους καταναλωτές εκείνους που δαπανούν τα περισσότερα χρήματα για ψώνια. Συγκεκριμένα, στην ομάδα 25-35 ετών το ποσοστό όσων δηλώνουν ότι θα αξιοποιήσουν την Black Friday για αγορές φτάνει το 32%, σχεδόν διπλάσιον των 18-24 ετών το αντίστοιχο ποσοστό είναι 29% και στην ομάδα 36-44 ετών 22%. Υψηλό επίσης είναι το ποσοστό, 28%, αυτών που δηλώνουν ότι θα

ψωνίσουν κατά την Black Friday και πρόκειται για καταναλωτές που κάνουν συνήθως ηλεκτρονικές αγορές.

Όσον αφορά το ύψος της εκτιμώμενης δαπάνης για αγορές την περίοδο του Black Friday, για όσους επιλέξουν φυσικά να ψωνίσουν, αυτή μεσοσταθμικά εκτιμάται σε 146 ευρώ κατά κεφαλήν. Το 79% εκτιμά ότι δεν θα δαπανήσει τίποτα, το 8% μέχρι 50 ευρώ, το 6% έως 100 ευρώ, το 4% από 101 έως 200 ευρώ, το 2% από 200 έως 500 ευρώ και το 1% πάνω από 500 ευρώ.

Το γεγονός δε ότι τα καταστήματα θα είναι ανοικτά την ερχόμενη Κυριακή 27 Νοεμβρίου, επιμεινόντας στην πραγματικότητα για δύο -α-

κόμη δηλαδή και για τις επιχειρήσεις εκείνες που δεν έχουν ξεκινήσει ήδη τις προσφορές - την Black Friday για το Σαββατοκύριακο μετά την Παρασκευή 25 Νοεμβρίου, αναμένεται να αντισταθμίσει σημαντικό μέρος των απωλειών που υφίσταται το λιανεμπόριο από τις αρχές του χρόνου και που για τους κλάδους, πλην τροφίμων, μεταφράζεται σε μείωση του όγκου πωλήσεων της τάξης του 7%-8% σε σύγκριση με το αντίστοιχο διάστημα του 2019.

Τέλος, ένα σημαντικό μερίδιο των αγορών που θα γίνουν την Black Friday καταλαμβάνουν αυτές εν όψει Χριστουγέννων (την απάντηση αυτή έδωσε σχεδόν ένας στους τρεις από αυτούς που θα ψωνίσουν).

Αύξηση τζίρου 12% για τα ηλεκτρονικά φαρμακεία στο 9μηνο

Οι μεγάλες εκπτώσεις σε σύγκριση με τα φυσικά καταστήματα και το γεγονός ότι πολλές εταιρείες καλλυντικών επιλέγουν αποκλειστικά το κανάλι του φαρμακείου για τη διανομή και την εμπορία των προϊόντων τους βρίσκονται πίσω από τη συνεχιζόμενη υψηλή ανάπτυξη των ηλεκτρονικών φαρμακείων. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Conwert Group, οι πωλήσεις του εν λόγω κλάδου ενισχύθηκαν κατά 18% το τρίτο τρίμηνο του 2022 σε σύγκριση με το αντίστοιχο διάστημα του 2021, ενώ μέσα στο εννεάμηνο Ιανουαρίου - Σεπτεμβρίου 2022 ο συνολικός τζίρος των ηλεκτρονικών φαρμακείων, συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ, υπολογίζεται σε 201 εκατ. ευρώ, ενισχυμένος κατά 12% σε σύγκριση με το αντίστοιχο διάστημα του 2021.

Τη μεγαλύτερη αύξηση πωλήσεων, 44%, κατέγραψε η κατηγορία των προϊόντων υγείας, στην οποία εντάσσονται και οι προστατευτικές μάσκες, ακολουθούν τα βρεφικά και παιδικά είδη με 28%, τα συμπληρώματα διατροφής και οι βιταμίνες με αύξηση πωλήσεων 11%, τα προϊόντα ομορφιάς και προσωπικής φροντίδας με πωλήσεις αυξημένες κατά 7% και τα διάφορα άλλα προϊόντα με 5%. Η κατηγορία των προϊόντων ομορφιάς και προσωπικής φροντίδας συνεχίζει να κατέχει την πρωτιά, με το 46% των συνολικών πωλήσεων του κλάδου να προέρχεται από εκείνη, με τα προϊόντα περιποίησης προσώπου να κυριαρχούν. Αντιθέτως, αν και η κατηγορία των προϊόντων υγείας συνεχίζει να γνωρίζει

τη μεγαλύτερη ανάπτυξη, έχει μερίδιο μόλις 12% στο σύνολο των πωλήσεων του κλάδου. Καθοριστικό ρόλο στο μικρό μερίδιο, πάντως, έχει το γεγονός ότι οι τιμές στις μάσκες αλλά και τα τεστ για τον κορωνοϊό έχουν υποχωρήσει σημαντικά σε σύγκριση με πέρυσι, κατά 66% και 63% αντιστοίχως.

Το μέσο αγοραστικό καλάθι στο εννεάμηνο του 2022 είχε αξία 43,70 ευρώ έναντι 44,90 ευρώ του εννεάμηνο του 2021. Από την άλλη, περιέχει φέτος περισσότερα τεμάχια -4,9 έναντι 4,6 πέρυσι- με σχεδόν

Οι χαμηλότερες τιμές έναντι των φυσικών καταστημάτων προσελκύουν ολόένα και περισσότερους καταναλωτές.

δύο από αυτά να είναι προϊόντα περιποίησης και προσωπικής φροντίδας. Σε αντίθεση, λοιπόν, με ό,τι συμβαίνει σε άλλους κλάδους του λιανεμπορίου, π.χ. στους σούπερ μάρκετ, ο πληθωρισμός δεν φαίνεται να έχει επηρεάσει το κανάλι του ηλεκτρονικού φαρμακείου. Αξίζει, μάλιστα, να σημειωθεί ότι ο μέσος όρος των εκπτώσεων που βρίσκουν οι καταναλωτές στο «ψηφιακό ράφι» των φαρμακείων κυμαίνεται στο 39%, αυξημένη μάλιστα κατά μία μονάδα συγκριτικά με το προηγούμενο έτος.

Ρεκόρ πτήσεων αναμένεται να καταγραφεί φέτος στην Ελλάδα

Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΔΕΛΕΒΕΓΚΟΥ

Το σενάριο της επιμείνωσης της τουριστικής σεζόν φαίνεται να επιβεβαιώνονται τα στοιχεία του ευρωπαϊκού οργανισμού για την ασφάλεια της αεροναυτιλίας (Eurocontrol) όσον αφορά την πιπτική δραστηριότητα στην Ελλάδα κατά την τρέχουσα εβδομάδα μέχρι και την 1η Ιανουαρίου 2023. Βάσει του προγραμματισμού των αεροσκαφών και των κρονοθυρίδων που δεσμεύουν οι αεροπορικές, στην Ελλάδα κατά τις επόμενες έξι εβδομάδες η αεροπορική δραστηριότητα θα καταγράψει ρεκόρ. Κι αυτό επειδή αναμένεται να ξεπεράσει τα επίπεδα του 2019, συνεχίζοντας την τάση που παρουσιάζεται σταθερά τους τελευταίους μήνες.

Κι ενώ η ψαλίδα, σε σχέση με το διάστημα πριν από την πανδημία, φαίνεται να έχει κλείσει ως προς την αεροπορική δραστηριότητα, η προσοχή είναι στραμμένη σε δύο σημεία. Κατά πόσον, δηλαδή, θα τονώσουν τα έσοδα και τη λειτουργική κερδοφορία των αεροπορικών εταιρειών οι πολύ καλύτερες, σε σχέση με το 2019, επιδόσεις της πιπτικής δραστηριότητας. Όπως και εάν «οι υψηλές πτήσεις» θα συνεχιστούν το πρώτο τρίμηνο του 2023, το οποίο είναι διαχρονικά αδύναμο.

Σε κάθε περίπτωση, η ανάκαμψη της αεροπορικής δραστηριότητας είναι πανευρωπαϊκή. Σύμφωνα με τα στοιχεία του Eurocontrol, από χτες 21 Νοεμβρίου μέχρι και την 1η Ιανουαρίου, ο προσδοκώμενος ρυθμός ανάκαμψης τοποθετείται σε 88%-89% της αεροπορικής κίνησης του 2019. Σε απόλυτους αριθμούς αναμένονται περίπου 26.000 πτήσεις τις Παρασκευές μέχρι τη μέση Δεκεμβρίου και περίπου 27.000 την ίδια ημέρα κατά το δεύτερο

ήμισυ του τελευταίου μήνα της χρονιάς. Από τις 19 έως τις 25 Δεκεμβρίου και την τελευταία εβδομάδα (26 Δεκ. - 1 Ιαν.) του χρόνου, ο πανευρωπαϊκός ρυθμός ανάκαμψης της αεροπορικής δραστηριότητας αναμένεται να είναι ο μεγαλύτερος σε σχέση με το σύνολο του εξεταζόμενου χρονικού διαστήματος των έξι εβδομάδων που τοποθετείται σε ποσοστό 101,8% και 95,1% αντιστοίχως. Οι πολύ καλές αυτές επιδόσεις αποδίδονται, σύμφωνα με την έκθεση του Eurocontrol στο γεγονός ότι τα Χριστούγεννα και η Πρωτοχρονιά πέφτουν φέτος Κυριακή, ενώ το 2019 η αντίστοιχη μέρα ήταν η Τετάρτη. Σύμφωνα

Τι δείχνουν τα στοιχεία του Eurocontrol για τις επόμενες έξι εβδομάδες.

με παράγοντες της αγοράς, η ανάκαμψη της πιπτικής δραστηριότητας δεν συνεπάγεται αναγκαστικά τη γαλήνη του χάρματος για τους βασικούς παίκτες των αερομεταφορών -δηλαδή τα αεροδρόμια και τους αερομεταφορείς- των οικονομικών μεγεθών της φετινής χρονιάς συγκριτικά με αυτά του 2019. Το πρώτο, εξάλλου, τρίμηνο του 2022 υπήρξε αναμεικτό, ενώ στα μεγάλα αεροδρόμια της χώρας, όπως το «Μακεδονία», ο αριθμός των πτήσεων τον Οκτώβριο έναντι του ίδιου μήνα του 2019 υπήρξε χαμηλότερος κατά περίπου 13%. Στον διεθνή αερολιμένα Αθηνών ο αριθμός των πτήσεων από τον Ιανουάριο έως τον Οκτώβριο υπήρξε χαμηλότερος κατά 6,2% (περίπου 185.000 πτήσεις) έναντι του αντίστοιχου διαστήματος του 2019.

Υψηλότερα του 2019 τα κέρδη εννεαμήνου για την Aegean

Ανίλθαν σε 93 εκατ. ευρώ - Αύξηση επιβατών κατά 89%, στα 9,4 εκατ. άτομα

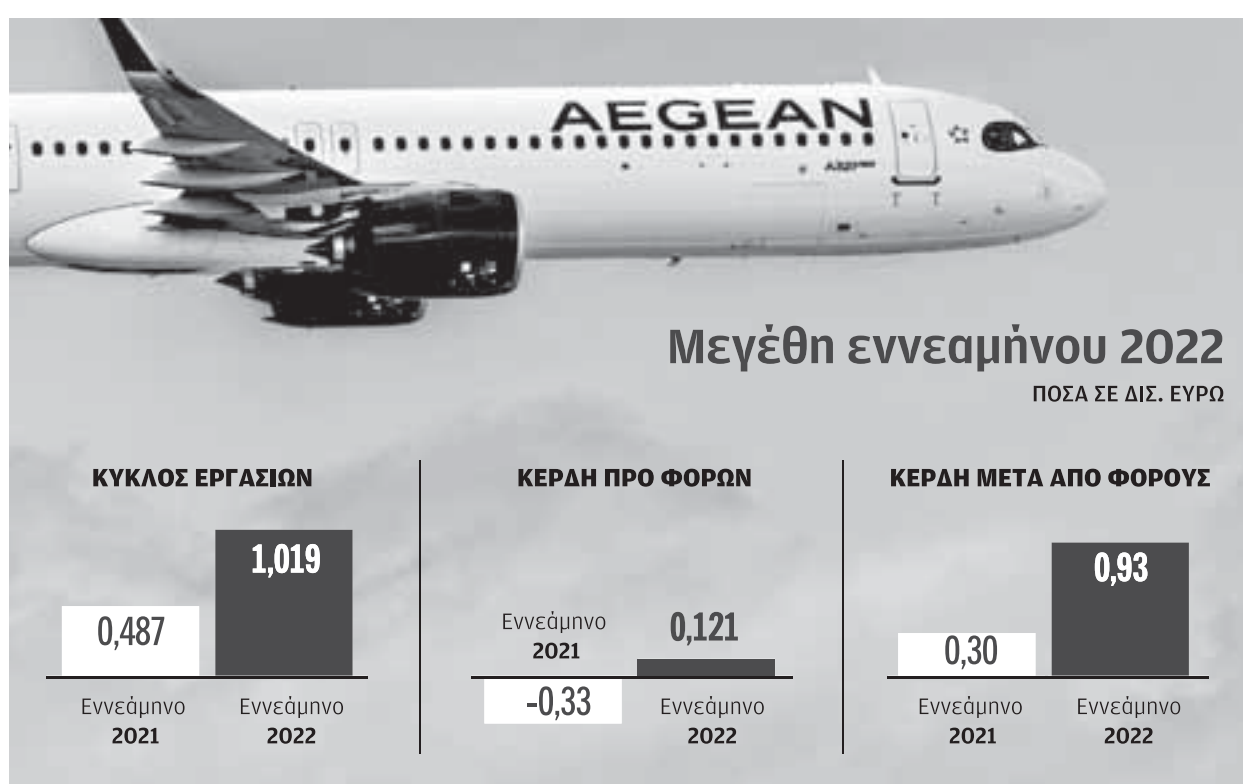
Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΔΕΛΕΒΕΓΚΟΥ

Με σημαντική άνοδο κύκλου εργασιών και καθαρής κερδοφορίας ολοκλήρωσε το εννεάμηνο του 2022 η Aegean. Ο αεροπορικός όμιλος ενίσχυσε, σε επίπεδο βάσης, κατά το διάστημα Ιανουαρίου - Σεπτεμβρίου τα έσοδα σε ποσοστό 109% -άνω του 1 δισ. ευρώ-, με την επιβατική κίνηση να αυξάνεται κατά 89%, σε 9,4 εκατομμύρια άτομα. Κατά το ίδιο χρονικό διάστημα τα κέρδη μετά από φόρους ανήλθαν σε 93,2 εκατ. ευρώ, από (οργανικές) ζημιές της τάξης των 27 εκατ. ευρώ, ενώ το σύνολο των κερδών του εννεαμήνου είναι αυξημένο έναντι του προ κρίσης εννεαμήνου 2019. Κι αυτό λόγω της

Ο τζίρος του εννεαμήνου ξεπέρασε το 1 δισ., με τα έσοδα να αυξάνονται κατά 109% σε σύγκριση με το αντίστοιχο διάστημα του 2021.

επίδρασης του τρίτου τριμήνου, οπότε καταγράφηκε σημαντική ανάκαμψη της επιβατικής κίνησης, σε συνέχεια της επαναφοράς της ζήτησης και σε συνδυασμό με τη διεύρυνση του δικτύου και την αύξηση του στόλου της Aegean, που παρέλαβε νέα αεροσκάφη. Η κερδοφορία υποστηρίχθηκε σημαντικά και από τις προηγούμενες ποσοτήτων καυσίμου και δολαρίου, που περιόρισαν τον βαθμό επιβάρυνσης των αποτελεσμάτων από την εκτίναξη του κόστους τους.

Σε οριζόντια τρίτου τριμήνου, ο ενοποιημένος κύκλος εργασιών αυξήθηκε κατά 71%, σε 571,4 εκατ. ευρώ, με την αντίστοιχη άνοδο, σε συγκριτική βάση, για τα κέρδη προ φόρων να τοποθετείται σε 158%, σε περίπου

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

152 εκατ. ευρώ. Τα κέρδη μετά από φόρους του τρίτου τριμήνου διαμορφώθηκαν σε περίπου 121 εκατ. ευρώ έναντι 107 εκατ. ευρώ (+13%). Όπως ανακοίνωσε η εισηγμένη, η επίδοση του τρίτου τριμήνου τόσο σε κύκλο εργασιών όσο και σε κερδοφορία είναι υψηλότερη από τα αντίστοιχα επίπεδα προ κρίσης, με την προσφερόμενη χωρητικότητα να βρίσκεται σε οριακά χαμηλότερα επίπεδα. Κατά το ίδιο χρονικό διάστημα, η αεροπορική μέτρησε κατά 41% περισσότερους επιβάτες (4,6 εκατ.) έναντι του αντίστοιχου διαστήματος του 2021, ενώ ο συντελεστής πληρότητας διαμορφώθηκε σε 83,9% από 70,3% το τρίτο τρίμηνο του 2021.

Επίσης, το τρίτο φετινό τρίμηνο,

έναντι του αντίστοιχου διαστήματος του 2019, οι χιλιομετρικές θέσεις (ο συνολικός αριθμός των διαθεσίμων θέσεων μιας προγραμματισμένης πτήσης επί τον αριθμό των χιλιόμετρων αυτής) της Aegean αυξήθηκαν κατά 97%.

Τα ταμειακά διαθέσιμα, ισοδύναμα και λοιπές χρηματοοικονομικές επενδύσεις διαμορφώθηκαν σε 619 εκατ. ευρώ στα τέλη Σεπτεμβρίου.

«Είμαστε υπερήφανοι που ανταποκριθήκαμε με επιτυχία στις προκλήσεις που κληθήκαμε να αντιμετωπίσουμε, παρουσιάζοντας φέτος ισχυρή κερδοφορία και ένα από τα καλύτερα αποτελέσματα του κλάδου μας, ύστερα από δύο εξαιρετικά δύσκολα χρόνια. Η αποτελεσματική δια-

χείριση του δικτύου, των ναύλων και του κόστους και φυσικά η προσιτότητα των ανθρώπων μας να εξυπηρετήσουν με τον καλύτερο τρόπο τους επιβάτες μας συνέβαλαν σε αυτό το αποτέλεσμα. Έχουμε τη βεβαιότητα ότι η περαιτέρω ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας μας από τις επενδύσεις μας στην αναβάθμιση του στόλου και των υπηρεσιών μας, θα μας επιτρέψει να συνεχίσουμε να δημιουργούμε αξία για τους μετόχους και τη χώρα μας, αλλά και ευκαιρίες εξέλιξης για τους ανθρώπους μας, παρά τις προκλήσεις του γεωπολιτικού και οικονομικού περιβάλλοντος που είναι και πάλι έντονες γύρω μας», σημείωσε ο διευθύνων σύμβουλος της Aegean, Δημήτρης Γεργιάννης.

Οι πολύ καλές επιδόσεις αποδίδονται, σύμφωνα με την έκθεση του Eurocontrol, στο γεγονός ότι τα Χριστούγεννα και η Πρωτοχρονιά πέφτουν φέτος Κυριακή, ενώ το 2019 η αντίστοιχη μέρα ήταν η Τετάρτη.

Κίνητρα για την ενίσχυση της πλήρους απασχόλησης

Τι προβλέπει το ασφαλιστικό ν/σ για εισφορές, χρέη και παραγραφή οφειλών

Της ΡΟΥΛΑΣ ΣΑΛΟΥΡΟΥ

Περιορισμένο κατά 270 εκατ. ευρώ διατηρείται και το 2023 το μη μισθολογικό κόστος, με το ασφαλιστικό νομοσχέδιο που κατατέθηκε στη Βουλή να προβλέπει ότι η μείωση των εισφορών κατά 3 ποσοστιαίες μονάδες, που εφαρμόστηκε για πρώτη φορά το 2021, προκειμένου να αντιμετωπιστούν τότε οι συνέπειες της πανδημίας, μονιμοποιείται από την 1η Ιανουαρίου του επόμενου έτους. Παράλληλα, προβλέπονται κίνητρα για τη στήριξη της πλήρους απασχόλησης έναντι της μερικής, με μείωση των εισφορών εργοδότη και εργαζομένου κατά 40%. Στο ίδιο νομοσχέδιο περιλαμβάνεται σειρά από ευνοϊκές ρυθμίσεις για εκατοντάδες χιλιάδες ασφαλισμένους, που αφορούν είτε τις εισφορές, όπως για παράδειγμα την κατάργηση της ειδικής εισφοράς 1% για πάνω από

θεσπίζεται πρόγραμμα επιδότησης ασφαλιστικών εισφορών σε επιχειρήσεις, οι οποίες από την 1η Ιανουαρίου έως την 31η Δεκεμβρίου 2023 μετατρέπουν συμβάσεις με μερική απασχόληση σε συμβάσεις πλήρους απασχόλησης. Οι εισφορές εργαζομένου και εργοδότη επιδοτούνται κατά 40% για ένα χρόνο.

Αυξάνονται από 12 σε 24 οι μηνιαίες δόσεις των υπό ρύθμιση ασφαλιστικών οφειλών.

600.000 δημοσίου υπαλλήλους, είτε τις οφειλές που έχουν δημιουργηθεί εξαιτίας της μη έγκαιρης καταβολής των εισφορών, όπως η αύξηση των δόσεων της πάγιας ρύθμισης σε έως 24.

Αναλυτικά, κι ενώ τα τελευταία χρόνια οι ασφαλιστικές εισφορές έχουν μειωθεί κατά 4,4 ποσοστιαίες μονάδες, στο νομοσχέδιο προβλέπεται ότι η μείωση των 3 μονάδων του 2021 μονιμοποιείται.

Την ίδια στιγμή, καταργείται η ειδική εισφορά 1% για τους ασφαλισμένους του πρώην Ταμείου Πρόνοιας των Δημοσίων Υπαλλήλων (ΤΠΔΥ) καθώς και για τις λοιπές κατηγορίες ασφαλισμένων που δεν είναι ασφαλισμένοι στο ΤΠΔΥ. Με τη διάταξη αυτή δεν επηρεάζονται τα σχετικά εφάπαξ, ενώ αυξάνονται κατά 1% οι καθαρές αποδοχές των δη-

μοσίων υπαλλήλων.

Με άλλη διάταξη, αυξάνονται από 12 σε 24 οι μηνιαίες δόσεις των υπό ρύθμιση ασφαλιστικών οφειλών, με ελάχιστο μηνιαίο ποσό τα 50 ευρώ. Η ποινική δίωξη των οφειλετών ρυθμισμένων ασφαλιστικών οφειλών παύει ως προς όσον αφορά το δόστημα εξυπηρέτησης η ρύθμιση, ενώ μέχρι τώρα αναστέλλεται.

Παραγραφή στη 10ετία

Επίσης, μειώνεται σε 10 χρόνια (από 20 σήμερα) ο χρόνος που έχει στη διάθεσή του ο e-ΕΦΚΑ προκειμένου να βεβαιώσει απαιτήσεις από ασφαλιστικές εισφορές που δεν καταβλήθηκαν. Εάν η απαίτηση του ΕΦΚΑ δεν βεβαιωθεί ή η βεβαιωμένη απαίτηση δεν κοινοποιηθεί στον ασφαλισμένο μέσα σε

αυτό το διάστημα, τότε οι οφειλές παραγράφονται. Μάλιστα, οι οφειλές που δημιουργούνται από το 2026 και μετά θα παραγράφονται στα 5 χρόνια, ώστε οι χρόνοι παραγραφής των ασφαλιστικών οφειλών να προσεγγίζουν αυτές των φορολογικών. Προσοχή όμως: Η παραγραφή θα διακόπτεται όταν ο ΕΦΚΑ (ή το ΚΕΑΟ) ειδοποιήσει με οποιοδήποτε τρόπο τον ασφαλισμένο για την οφειλή: με δικαστικό εμπλεκτή/κλητήρα, επιστολή, ηλεκτρονική ειδοποίηση ή λάβει μέτρο διοικητικής εκτέλεσης για την εισπραξη της (κοινοποίηση ατομικής βεβαίωσης, κατάσχεση, πλειστηριασμός κ.λπ.).

Παράλληλα, προβλέπεται ότι για οφειλές εργοδότη της περιόδου 2006-2011, που έχουν βάσει της νέας διάταξης παραγραφεί, οι εργαζόμενοι δεν χάνουν

τα ασφαλιστικά δικαιώματά τους.

Με άλλη διάταξη, θεσπίζεται πρόγραμμα επιδότησης ασφαλιστικών εισφορών σε επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα, οι οποίες από την 1η Ιανουαρίου έως την 31η Δεκεμβρίου 2023 μετατρέπουν συμβάσεις μισθωτών εργαζομένων με μερική απασχόληση σε συμβάσεις εργασίας πλήρους απασχόλησης. Το πρόγραμμα αφορά επιχειρήσεις που στις 9 Σεπτεμβρίου 2022 απασχολούσαν εργαζομένους με σύμβαση μερικής απασχόλησης σε ποσοστό άνω του 50%. Οι ασφαλιστικές εισφορές εργαζομένου και εργοδότη επιδοτούνται κατά 40% από τον κρατικό προϋπολογισμό για τον εργαζόμενο του οποίου η σύμβαση μετατράπηκε από μερικής απασχόλησης σε πλήρους, για ένα χρόνο αρχής γενομένης από την πρώτη ημέρα της μετατροπής. Ως ημέρα μετατροπής των συμβάσεων λογίζεται η ημερομηνία υποβολής της σχετικής δήλωσης στο σύστημα «Εργάνη». Προϋπόθεση για την επιδότηση είναι η σύμβαση εργασίας να έχει διάρκεια τουλάχιστον ενός έτους και να μην καταγγελθεί από τον εργοδότη πριν από την πάροδο έτους από τη μετατροπή. Κατά τη διάρκεια του ίδιου χρονικού διαστήματος, δεν επιτρέπεται η μεταβολή των όρων των από μετατροπή συμβάσεων, εκτός εάν γίνουν ευνοϊκότεροι για τους εργαζομένους. Η διάταξη ορίζει ρητά πως η ωφελούμενη επιχείρηση πρέπει να είναι κατά την έναρξη στο πρόγραμμα και καθ' όλη τη διάρκεια του φορολογικά και ασφαλιστικά ενήμερη ή να έχει ρυθμίσει τυχόν οφειλές της προς Δημόσιο και ΕΦΚΑ και η ρύθμιση να τηρείται και να διατηρήσει κατά μέσο όρο τον ίδιο αριθμό εργαζομένων για την περίοδο της επιδότησης. Μάλιστα, ξεκαθαρίζεται ότι σε περίπτωση που από τις διασταυρώσεις προκύψει ότι η επιχείρηση δεν πληροί τις προϋποθέσεις, χάνει την επιδότηση και της καταλογίζονται, με απόφαση του διοικητή του ΕΦΚΑ, οι ασφαλιστικές εισφορές που καλύφθηκαν από τον κρατικό προϋπολογισμό προσαυξημένες κατά 100%.

Εκτινάχθηκαν φέτος οι εξαγωγές καλλυντικών

Της ΔΕΣΠΟΙΝΑΣ ΚΟΝΤΗ

Το φρόγμα των 500 εκατ. ευρώ θα μπορούσαν να σπάσουν οι ελληνικές εξαγωγές καλλυντικών έως το τέλος του έτους, με τις αγορές της Κύπρου, της Βρετανίας αλλά και της Γαλλίας να αποτελούν σημαντικούς προορισμούς για την υποδοχή περισσότερων προϊόντων ομορφιάς με ελληνική υπογραφή την επόμενη πενταετία. Σύμφωνα με προσωρινά στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, τα οποία επεξεργάστηκε ο οργανισμός Enterprise Greece για λογαριασμό του Πανελληνίου Συνδέσμου Βιομηχάνων και Αντιπροσώπων Αρωμάτων και Καλλυντικών, οι εξαγωγές καλλυντικών το εννεάμηνο (Ιανουαρίου - Σεπτεμβρίου 2022) ανήλθαν σε αξία στα 493,2 εκατ. ευρώ από 389,6 εκατ. ευρώ το αντίστοιχο περυσινό διάστημα, σημειώνοντας αύξηση 27% κατά τη φετινή χρονιά. Την «κούρσα» των εξαγωγών, όπως φαίνεται από τα στοιχεία, οδηγούν τα προϊόντα αρωματοποιίας και τα καλλυντικά παρασκευάσματα (αρώματα και κολόνιες, προϊόντα μακιγιάζ ή ομορφιάς, προϊόντα μαλλιών και καλλωπισμού), με το σύνολο των εξαγωγών της συγκεκριμένης κατηγορίας να διαμορφώνεται στα 278,7 εκατ. ευρώ, σημειώνοντας αύξηση σχεδόν 20% σε σύγκριση με το 9μηνο του 2021. Ακολουθεί η κατηγορία των σαπουνιών και των προϊόντων καθαρισμού, με τις εξαγωγές να φθάνουν τα 202 εκατ. ευρώ (+40,83%), ενώ μειώμενες εμφανίζονται οι εξαγωγές σε αρωματικές ύλες και αιθέρια έλαια (-9,45%), με αυτές να διαμορφώνονται στα 12,5 εκατ. ευρώ από 13,8 εκατ. ευρώ το εννεάμηνο του 2021. Σημειώνεται πως, σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, το 9μηνο (Ιαν. - Σεπτ.) το σύνολο των ελληνικών εξαγωγών διαμορφώθηκε στα 40,5 δισ. ευρώ, σημειώνοντας αύξηση 41,1%. Βέβαια, παρά το γεγονός ότι οι εξαγωγές βρίσκονται σε επίπεδα νέου ιστορικού υψηλού, δεν μπορούν σε καμία περίπτωση να υπερκαλύψουν τις εισαγωγές, με αποτέλεσμα το εμπορικό έλλειμμα την περίοδο αυτή να σημειώνει αύξηση 62,3% στα 27,3 δισ. ευρώ. Στο μεταξύ, η αύξηση της αξίας του συνόλου των ελληνικών εξαγωγών οφείλεται τόσο στη χωρίς περιορισμούς

Σημαντικότερες αγορές για τα ελληνικά προϊόντα ομορφιάς είναι της Κύπρου, της Βρετανίας, της Γαλλίας και της Ιταλίας.

ρουσιάζει ο ΠΣΒΑΚ, οι αγορές της Κύπρου, της Βρετανίας, της Γαλλίας αλλά και της Ιταλίας είναι αυτές που θα μπορούσαν να συμβάλουν περισσότερο στην αύξηση των εξαγωγών μέσα στα επόμενα χρόνια. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του, οι εξαγωγές της Ελλάδας θα μπορούσαν να αγγίζουν τα 571 εκατ. δολ. σε οριζόντια πενταετία μέσα από την ενίσχυση των εξαγωγών στις παραπάνω αγορές. Σήμερα, οι εξαγωγές προϊόντων ομορφιάς και αρωμάτων στην Κύπρο ανέρχονται στα 49 εκατ. δολ., με περιθώριο αύξησης τους στα 52 εκατ. δολ., ενώ οι εξαγωγές προς την αγορά της Ιταλίας μπορούν μέσα στο επόμενο διάστημα να διπλασιαστούν, αγγίζοντας τα 30 εκατ. δολάρια.

ΘΕΑΤΡΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΚΥΠΡΟΥ

19

Όποιος ελέγχει το παρελθόν ελέγχει το μέλλον.
Όποιος ελέγχει το παρόν ελέγχει το παρελθόν.

84

του ΤΖΟΡΤΖ ΟΡΓΟΥΕΛ
σε διασκευή των Ρόμπερτ Άικ και Ντάνκαν Μακμίλαν

ΘΕΑΤΡΟ ΘΟΚ ΝΕΑ ΣΚΗΝΗ
από **07.10.2022**
Κάθε Τετάρτη, Παρασκευή, Σάββατο στις 20:30 και Κυριακή στις 18:00

ΠΕΡΙΟΔΕΙΑ:

ΛΕΜΕΣΟΣ ΘΕΑΤΡΟ ΡΙΑΛΤΟ 2 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ, 20:30	ΠΑΦΟΣ ΜΑΡΚΙΔΕΙΟ ΘΕΑΤΡΟ 16 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ, 20:30	ΛΑΡΝΑΚΑ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ «Γ. ΛΥΚΟΥΡΓΟΣ» 23 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ, 20:30

77 77 27 17 THOC.ORG.CY

ΧΟΡΗΓΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΕΚΘΕΣΗ

Κύπρος Πάντοτινή

Γεώργιος Πολ. Γεωργίου

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΚΘΕΣΗΣ
23.11 2022_26.02 2023

Έργα που θυμίζουν, απηχούν και προσδιορίζουν αυτό που λέγεται Κύπρος: ο τόπος, ο κόσμος, το είναι της.

leventisgallery.org

Ανοσοσταύτου Γ. Λεβέντη 5
1097 Λεμεσός, Κύπρος, Τ. +357 22668838

Χορηγός Επικοινωνίας: Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, AECEAN, ΜΕ ΤΗ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑ

Εδρα διεθνούς οργανωμένου εγκλήματος η Κωνσταντινούπολη

Η έλλειψη δημοκρατίας και η διαφθορά στην Τουρκία επιτρέπουν ελευθερία δράσης σε κακοποιούς

Σε έδρα του διεθνούς οργανωμένου εγκλήματος έχει εξελιχθεί η Τουρκία και ιδιαίτερα η Κωνσταντινούπολη, σύμφωνα με Τούρκους αξιωματούχους, αναφέρει δημοσίευμα της Deutsche Welle.

Η αυξημένη εγκληματικότητα στην Τουρκία δεν είναι κάτι πρωτόγνωρο. Το πρόβλημα άλλωστε κατέδειξε και ο Κεμάλ Κιλιτσντάρογλου, ηγέτης του αντιπολιτευόμενου Ρεπουμπλικανικού Δημο-

Η κατάσταση θα μπορούσε να βελτιωθεί αν κρατικές υπηρεσίες παρακολουθούσαν όσους θεωρούνται ύποπτοι για διασύνδεση με οργανώσεις της μαφίας και εφαρμόζονταν προληπτικά μέτρα.

κρατικού Κόμματος, επ' ευκαιρία της σύλληψης στην Πόλη του Σέρβου «βαρώνου των ναρκωτικών» Ζέλικο Μπόγιανιτς. Ο Τούρκος πολιτικός είχε αναφέρει σε ανάρτησή του στο Twitter: «Όλα τα αποβράσματα συγκεντρώνονται στη χώρα μας», καλώντας τα παραβατικά στοιχεία να εγκαταλείψουν την Τουρκία προτού «συνθλιθούν» από την τουρκική Δικαιοσύνη.

Πολλές «εξέχουσες προσωπικότητες» του διεθνούς εγκλήματος δραστηριοποιούνται στην Κωνσταντινούπολη. Μεταξύ αυτών, ο Ιρανός έμπορος ναρκωτικών Νατζί Σαρίφι Ζιντάσι, ο οποίος συνελήφθη στην Πόλη το 2007 με δεκάδες κιλά ναρκωτικών. Το 2010 αφέθηκε ελεύθερος και κα-

Ο πρώην αρχηγός της αστυνομίας, Χανεφί Αβτζί, εκτιμά ότι η λύση στο πρόβλημα συγκέντρωσης ατόμων της διεθνούς μαφίας δεν μπορεί να βρεθεί εύκολα, ιδιαίτερα αν δεν αυστηροποιηθούν τα κριτήρια και οι έλεγχοι εισόδου στην Τουρκία και χορήγησης άδειας παραμονής.

τέθεσε ως «προστατευόμενος μάρτυρας» σε μια από τις σημαντικότερες πολιτικές δίκες στην τουρκική ιστορία, στην υπόθεση «Εργκένεκον», το πολυσυζητημένο «μυστικό σχέδιο» για την ανατροπή της κυβέρνησης του Κόμματος Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης, του Ταγίπ Ερντογάν. Το 2018 συνελήφθη εκ νέου για δολοφονία. Αφέθηκε ξανά ελεύθερος χάρη σε κενά του καταγορητηρίου. Εκτοτε καταζητείται. Επίσης έχουν αυξηθεί τα τελευταία χρόνια και τα συμβάντα «εξακαθαρίσματος λογαριασμών» μεταξύ νονών της νύχτας στους δρόμους της.

Γιατί το οργανωμένο έγκλημα επιλέγει την Πόλη; Ο πρώην αρχηγός της αστυνομίας, Χανεφί Αβτζί, το αποδίδει στο μέγεθος της αλλά και στη διαρκή ροή τουριστών καθώς και μεταναστών από τη Συρία, το Αφγανιστάν και το Ιράν. Αυτό δίνει την ευκαιρία στα κακοποιά στοιχεία να φθάσουν να κινούνται με σχετική ελευθερία, αόρατοι μέσα στο πλήθος.

Ο πρώην αναπληρωτής γραμματέας των τουρκικών μυστικών υπηρεσιών, Τσεβάτ Ενές, μιλώντας στην DW αναφέρει επίσης ότι το οργανωμένο έγκλημα, κυρίως συμ-

μορίες από τα Βαλκάνια και τα πρώην κράτη της ΕΣΣΔ, εκμεταλλεύεται και την πολιτική κατάσταση της χώρας, δηλαδή την απουσία κράτους δικαίου και φυσικά την εκτεταμένη διαφθορά του κρατικού μηχανισμού που επιτρέπει τις συναλλαγές με κρατικούς παράγοντες. Την αιτιωσύνη, άλλωστε, προκρίνει ως παράγοντα αύξησης της δραστηριότητας του οργανωμένου εγκλήματος και ο δημοσιογράφος Τιμούρ Σοϊκάν, επισημαινώντας ότι πρόκειται για μια συνθήκη που σίγουρα επηρεάζει τις συμμορίες στην επιλογή της Τουρκίας ως έ-

δος των δραστηριοτήτων τους. Μάλιστα ο αρχηγός Σεντάτ Πεκέρ, παλιότερα ένθερμος υποστηρικτής του Κόμματος Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης, του προέδρου Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν, είχε αναρτήσει βίντεο που αποδεικνύουν τις συναλλαγές των συμμοριών με κυβερνητικά στελέχη. Η έλλειψη δημοκρατίας, που επιτρέπει στους κακοποιούς να μη λογοδοτούν ενώπιον των δικαστηρίων, βοηθά το οργανωμένο έγκλημα να κάνει ό,τι θέλει, λειτουργώντας τελικά ως κράτος εν κράτει.

Προτάσεις

Ο πρώην αρχηγός της αστυνομίας, Χανεφί Αβτζί, εκτιμά ότι η λύση του προβλήματος δεν μπορεί να βρεθεί εύκολα, ιδιαίτερα αν δεν αυστηροποιηθούν τα κριτήρια και οι έλεγχοι εισόδου στη χώρα και χορήγησης άδειας παραμονής.

Ο ίδιος πιστεύει ότι η κατάσταση μπορεί να βελτιωθεί εφόσον λάβουν ενεργό ρόλο οι κρατικές υπηρεσίες, παρακολουθώντας όσους θεωρούνται ύποπτοι για διασύνδεση με οργανώσεις της μαφίας και εφαρμόζοντας κάποια προληπτικά μέτρα για τον περιορισμό της δράσης τους. Ωστόσο, όπως θεωρούνται ύποπτοι για διασύνδεση με οργανώσεις της μαφίας και εφαρμόζοντας κάποια προληπτικά μέτρα για τον περιορισμό της δράσης τους. Ωστόσο, όπως θεωρούνται ύποπτοι για διασύνδεση με οργανώσεις της μαφίας και εφαρμόζοντας κάποια προληπτικά μέτρα για τον περιορισμό της δράσης τους.

«Οι μυστικές υπηρεσίες λειτουργούν σε συνεννόηση με την κυβέρνηση. Θα έπρεπε όμως να επικεντρωθούν μόνο στην ασφάλεια της χώρας», καταλήγει ο Αβτζί, σύμφωνα με το δημοσίευμα της Deutsche Welle.

Αλτσχάιμερ: νέα εποχή στη διάγνωση και τη θεραπεία

Τα διαγνωστικά τεστ για το Αλτσχάιμερ, το «χρυσό δισκοπότερο» της ιατρικής και ερευνητικής κοινότητας επί χρόνια, βρίσκονται πλέον στην αγορά. Πρόκειται για ένα ισχυρό όπλο στην ιατρική φαρμάκων, που ενδέχεται να μεταβάλει ριζικά τη διάγνωση της εκφυλιστικής νόσου του εγκεφάλου και να συμβάλει, τελικά, στην αντιμετώπισή της.

Τα τεστ ανιχνεύουν στο αίμα πολύ μικρά τμήματα του βήτα αμυλοειδούς, της πρωτεϊνικής υπογραφής της νόσου, υποδεικνύοντας την παρουσία του και στον εγκέφαλο. Επί του παρόντος, βέβαια, χρησιμοποιούνται κυρίως στο πλαίσιο κλινικών μελετών.

Οι ιατροί μπορούν να τα συνταγογραφήσουν, όμως σε πολλές περιπτώσεις το θεωρούν περιττό αφού η νόσος παραμένει, μέχρι στιγμής, άνευ θεραπείας. Πολλοί νευρολόγοι πιστεύουν ότι αυτό θα αλλάξει στο εγγύς μέλλον όταν η πρόσβαση στην εξέταση αυξηθεί και επιτρέψει τη σαφή διάγνωση μιας ασθένειας με εξαιρετικά μεγάλη διαγνωστική δυσχέρεια.

Ταυτόχρονα, τα τεστ θα επιτρέψουν στους ειδικούς να καθορίσουν με επιστημονικά και αντικειμενικά κριτήρια ποιος ασθενής πρέπει να λάβει τις νέες θεραπείες, όταν και εφόσον εγκριθούν από τους ρυθμιστικούς φορείς. Σήμερα κυκλοφορούν στην αγορά τρία τεστ για τη διάγνωση του Αλτσχάιμερ, που παρασκευάζονται από τις C2N Diagnostics, Quest Diagnostics και Quantex.

Η εμφάνιση των τεστ συνέπεσε με την αξιολόγηση ενός πολλά υποσχεμένου

σκευάσματος που παρασκευάζεται από την αμερικανική Biogen και την ιαπωνική Eisai από τον Οργανισμό Τροφίμων και Φαρμάκων (FDA), το οποίο σύμφωνα με τα στοιχεία που δημοσιοποιήθηκαν επιβραδύνει την έκπτωση των διανοητικών ικανοτήτων στους πάσχοντες. Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης θα ανακοινωθούν στις αρχές του 2023.

Νέα φάρμακα

Η σχετική αποτελεσματικότητα του σκευάσματος των Biogen και Eisai αναπτέρωσε τις ελπίδες για την παρασκευή και άλλων φαρ-

Τεστ ανιχνεύουν στο αίμα πολύ μικρά τμήματα του βήτα αμυλοειδούς, της πρωτεϊνικής υπογραφής της νόσου, υποδεικνύοντας την παρουσία του και στον εγκέφαλο.

μάκων που θα μπορούν με ασφάλεια να αφαιρούν τις πλάκες βήτα αμυλοειδούς από τον εγκέφαλο των αρρώστων.

Παρότι τα αναπάντητα ερωτήματα για το Αλτσχάιμερ παραμένουν πολλά, είναι βέβαιο ότι η ύπαρξη αξιόπιστων και κυρίως έγκαιρων διαγνώσεων και αργότερα μιας αποτελεσματικής θεραπευτικής αγωγής είναι λόγος ελπίδας για εκατομμύρια ανθρώπους και τις οικογένειές τους που ταλαιπωρούνται από τη νόσο.

ΣΑΒΒΑΤΟ 3.12.2022

ΑΘΛΗΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΣΠΥΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ ΛΕΜΕΣΟΣ ΩΡΑ 10:00 Π.Μ.

ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

ΠΑΡΑΟΛΥΜΠΙΑΚΟ ΠΑΝΟΡΑΜΑ 2022

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ - ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΝ

ΦΙΛΑΡΜΟΝΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΜΕΣΑ ΓΕΙΤΟΝΙΑΣ

ΠΑΙΔΙΚΗ ΧΟΡΩΔΙΑ «ΔΙΑΣΤΑΣΗ»

ΚΑΙ ΟΙ ΕΦΗΒΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΧΟΡΕΥΤΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ ΛΕΜΕΣΟΥ «ΔΙΟΝΥΣΟΣ»

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ ΛΕΜΕΣΟΥ

Υπό την αιγίδα του Υπουργού Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας κ. Πρόδρομου Προδρόμου

ΚΟΡΝΕΤΟΙ

TOYOTA

ΚΟΡΝΕΤΟΙ

ΚΑΝΑΛΙ

Ε3

ΣΠΟΡ FM

ΤΟΣΟΒΟΛΙΑ • ΣΤΙΒΟΣ • ΜΠΑΣΚΕΤ • ΠΟΔΗΛΑΣΙΑ • ΣΙΣΤΕΡΙΑ • ΑΡΧΗ ΒΑΡΩΝ • ΚΟΥΛΜΒΗΣΗ • ΕΚΘΡΟΒΩΝΗ

7TH INNOVATION & ENTREPRENEURSHIP FORUM (IEF2022)

“THE CURIOUS ENTREPRENEUR”

30 | 11 | 2022 at 09:30

Research Results Exhibition

The PwC Distinguished Lecture

“The power of purposeful curiosity: How asking the right questions will change your life”

With Costas Andriopoulos, Professor of Innovation and Entrepreneurship, Bayes Business School, University of London

Panel Discussion:

“Fostering the journey from research to entrepreneurship: Present debates and future directions for the Cyprus ecosystem”

Coordination: Philippos Soseilos - CEO & Chairman, PwC Cyprus

Panelists:

Maria Terzi Co-founder & CEO, Malloc Inc

Olympia Pachoumi, Innovation Hub Manager at KIOS CoE

Professor Costas Andriopoulos

Professor Marios Dikaiakos, Chairman C4E Council

The Cyprus Entrepreneurship Competition 2022 Finalists & Award Ceremony

VENUE

Anastasio Leventis Council & Senate Building - University of Cyprus

www.c4e.org.cy/ief2022

Media Sponsor

KATHIMERINI

C4E CENTRE FOR ENTREPRENEURSHIP

pwc

ΑΝΑΛΥΣΗ / EUROBANK

Ενδείξεις αποκλιμάκωσης του πληθωρισμού στις ΗΠΑ

Ενισχύοντας την αισιοδοξία των επενδυτών ότι ενδεχομένως η κορύφωση του πληθωρισμού στις ΗΠΑ έχει παρέλθει και η Fed θα συνεχίσει τη σύσφιξη της νομισματικής πολιτικής με ρυθμό αύξησης των επιτοκίων μικρότερο των 75 μ.β. που αποφάσισε στις τελευταίες τέσσερις συνεδριάσεις, τα στοιχεία για τις τιμές παραγωγού στη βιομηχανία, που δημοσιεύθηκαν λίγες ημέρες μετά τη θετική έκπληξη που προκάλεσαν τα στοιχεία πληθωρισμού, αποδείχθηκαν επίσης ασθενέστερα από τα αναμενόμενα. Ο γενικός δείκτης τιμών αυξήθηκε τον Οκτώβριο 0,2% σε μηνιαία βάση έναντι μέσης εκτίμησης 0,4%, με τον ετήσιο ρυθμό μεταβολής του δείκτη να υποχωρεί από 8,4% τον Σεπτέμβριο στο 8%, το χαμηλότερο επίπεδο από τον Ιούλιο του 2021.

Σημάδια επιβράδυνσης κατέγραψε και ο δομικός δείκτης παραμένοντας αμετάβλητος σε μηνιαία βάση, ενώ η αγορά ανέμενε αύξηση 0,3%, με τον ετήσιο ρυθμό μεταβολής να υποχωρεί στο 6,7% από 7,1%, αντικατοπτρίζοντας σχετική υποχώρηση των διαπραχών στην παγκόσμια εφοδιαστική αλυσίδα και χαμηλότερη ζήτηση λόγω υψηλότερου επιτοκίου δανεισμού.

Αν και η Fed αναμένεται να μετριάσει το μέγεθος της αύξησης των επιτοκίων σε 50 μ.β. στην επόμενη συνεδρίαση στις 13-14 Δεκεμβρίου, ο κύκλος επιτοκιακών αυξήσεων ενδέχεται να έχει μεγαλύτερη διάρκεια και το θεματικό επίπεδο για το βασικό παρεμβατικό επιτόκιο να είναι υ-

ψηλότερο από το αναμενόμενο. Αναμφισβήτητα, η δυναμική της αμερικανικής οικονομίας παραμένει σχετικά ισχυρή παρά τη συνολική αύξηση των επιτοκίων κατά 375 μ.β. από τον Μάρτιο, ενώ η αγορά εργασίας συνεχίζει να παρουσιάζει σημάδια στενότητας. Παράλληλα, καθώς ο πληθωρισμός παραμένει σημαντικά υψηλότερος από τον στόχο της ομοσπονδιακής τράπεζας, οι ανησυχίες για δευτερογενείς επιπτώσεις διατηρούνται έντονες, με τις πρόσφατες σχετικές έρευνες της NY Fed και του University of Michigan να δείχνουν νέα ενίσχυση των πληθωριστικών προσδοκιών.

Η προοπτική τερματικού παρεμβατικού επιτοκίου υψηλότερου από το αναμενόμενο ενισχύθηκε την εβδομάδα που διανύσαμε από δηλώσεις του επικεφαλής της Fed St. Louis James Bullard, σύμφωνα με τις οποίες η ομοσπονδιακή τράπεζα θα πρέπει να αυξήσει περαιτέρω τα επιτόκια σε αρκετά «περιοριστικά» επίπεδα, τουλάχιστον στην περιοχή 5%-5,25%.

Ως αποτέλεσμα των ανωτέρω, τα προθεσμιακά συμβόλαια τιμολογούν ξανά για πρώτη φορά μετά τη δημοσίευση των στοιχείων πληθωρισμού την προηγούμενη εβδομάδα τερματικό επίπεδο για fed funds rate πάνω από το 5% το 2023, ενώ η εκτιμώμενη μείωση των επιτοκίων το δεύτερο εξάμηνο του έτους περιορίζεται σε περίπου 40 μ.β.

* Τομέας Οικονομικής Ανάλυσης & Ερευνας Διεθνών Κεφαλαγορών της Eurobank.

Οι ελληνικές τράπεζες επενδύουν στις εταιρείες πληροφορικής

Το 20% εκτιμάται ότι θα αγγίξει η συμμετοχή της ΕΤΕ στην Epsilon Net

Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΔΕΛΕΒΕΓΚΟΥ

Ισχυρή ένδειξη της δυναμικής που έχει αποκτήσει ο τομέας των ψηφιακών έργων αποτελεί η κυοφορούμενη είσοδος της Εθνικής Τράπεζας στο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας πληροφορικής Epsilon Net. Οι ζυμώσεις μεταξύ των δύο πλευρών βρίσκονται σε εξέλιξη εδώ και μέρες, ενώ χθες η εισηγμένη στο Χρηματιστήριο εταιρεία πληροφορικής – με ιδρυτή, πρόεδρο και διευθύνοντα σύμβουλο τον Γιάννη Μίχο – έκανε γνωστό ότι «βρίσκεται στην τελική φάση των διαπραγματεύσεων για στρατηγική συμφωνία με την Εθνική Τράπεζα».

Η ψηφιακή τραπεζική αποτελεί βασικό πυλώνα της στρατηγικής τους εδώ και δεκαετίες.

τοποθετώντας την ολοκλήρωσή τους το προσεχές διάστημα.

Σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», το μετοχικό ποσοστό της ΕΤΕ στην Epsilon Net θα μπορούσε να αγγίξει το 20%, με την εταιρεία πληροφορικής – της οποίας η μετοχή χθες κατέγραψε άνοδο 5,26%, έκλεισε στα 6 ευρώ – να διαθέτει κεφαλαιοποίηση 325,2 εκατ. ευρώ.

Σε τι αποσκοπεί όμως η απόκτηση από μια τράπεζα ενός περιουσιακού στοιχείου που δεν σχετίζεται με το βασικό αντικείμενο της δραστηριότητάς της;

Οι συνέργειες και η εξοικονόμηση κόστους, όπως εξηγούν παράγοντες της αγοράς, αποτελούν τον κύριο λόγο του προσδοκώμενου deal ανάμεσα στην Εθνική Τράπεζα και την Epsilon Net. Οι τράπεζες, άλλωστε, είναι από τις πρώτες επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα που επένδυσαν στον τεχνολογικό εκσυγχρονισμό των λειτουργιών και υπηρεσιών τους, με την ψηφιακή τραπεζική να αποτελεί βασικό πυλώνα της στρατηγικής τους εδώ και δεκαετίες. Δεν είναι τυχαίο ότι η Alpha Bank απέκτησε πριν από περισσότερα από 22 χρόνια το 5,79% της Space Hellas, ενώ το ποσοστό της αυξήθηκε το 2005 στο 18,96% ύστερα από την ολοκλήρωση της συγχώνευσης με απορρόφηση της ΔΕΛΤΑ Singular από την τράπεζα. Σή-

Οι συνέργειες και η εξοικονόμηση κόστους, όπως εξηγούν παράγοντες της αγοράς, αποτελούν τον κύριο λόγο του προσδοκώμενου deal ανάμεσα στην Εθνική Τράπεζα και στην Epsilon Net.

μερα, το ποσοστό της Alpha Bank στο μετοχικό κεφάλαιο της Space Hellas τοποθετείται στο 19,33%.

Από την εποχή της εισόδου του ATM, μέχρι την έναρξη λειτουργίας της τηλεφωνικής (phone banking) και ηλεκτρονικής τραπεζικής (e-banking) και την υλοποίηση σειράς εφαρμογών απομακρυσμένης εξυπηρέτησης, οι τράπεζες έχουν δαπανήσει σημαντικά ποσά για τον ψηφιακό μετασχηματισμό τους. Μετά και την εκδήλωση της πανδημίας, η πλήρης ψηφιοποίηση των υπηρεσιών και κυρίως η απόλυτη θωράκιση έναντι των κυβερνοεπιθέσεων προσδίδει στις τράπεζες το συγκριτικό πλεονέκτημα. Την επιτυχή υλοποίηση του εγχειρήματος

του τεχνολογικού εκσυγχρονισμού καθορίζουν, όπως εξηγούν παράγοντες της αγοράς, η ταχύτητα και η κλίμακα υλοποίησής του, όπως και η συρρίκνωση του απαιτούμενου κόστους. Ως εκ τούτου, η κυοφορούμενη συναλλαγή θα επιτρέψει την ταχύτερη ψηφιοποίηση της Εθνικής Τράπεζας, ενώ η Epsilon Net θα έχει τη δυνατότητα να προωθήσει τις υπηρεσίες και τις ψηφιακές εφαρμογές της στον τραπεζικό όμιλο και τις εταιρείες-μέλη του. Η Epsilon Net, που αναπτύσσει και διαθέτει επιχειρηματικό λογισμικό, πριν από περισσότερα από δύο χρόνια εισήχθη στην Κύρια Αγορά του Χρηματιστηρίου, έχοντας πραγματοποιήσει στο διάστημα που ακολούθησε σειρά εξα-

γορών εταιρειών, όπως η Singular Logic.

Η περαιτέρω ψηφιοποίηση της τραπεζικής, προκειμένου να αυτοματοποιηθεί μέρος εργασιών που αποτελεί αντικείμενο τραπεζικών υπαλλήλων οι οποίοι απελευθερώνονται σε πιο παραγωγικές δραστηριότητες, αποτελεί έναν από τους βασικούς στόχους του επιχειρηματικού πλάνου των τραπεζών. Ενδεικτικά, η χρήση ρομποτικής τεχνολογίας σε αυτοματοποιημένες και επαναλαμβανόμενες μηχανικές εργασίες και διαδικασίες επιτρέπει την απλοποίηση και ομογενοποίηση τους, με αποτέλεσμα να μειώνεται η γραφειοκρατία και να αυξάνεται σημαντικά ο χρόνος ολοκλήρωσης των εργασιών.

Με κέρδη έκλεισε την Τρίτη την Τρίτη το ΧΑΚ

Με κέρδη έκλεισε την Τρίτη το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου, αφού ο Γενικός Δείκτης παρουσίασε άνοδο σε ποσοστό 1,55% κλείνοντας στις 78,76 μονάδες. Παράλληλα ο Δείκτης FTSE/CySE 20, έκλεισε στις 47,28 μονάδες, σημειώνοντας άνοδο 1,61%. Ο ημερήσιος τζίρος διαμορφώθηκε στις €158.501,51.

Από τους επιμέρους χρηματιστηριακούς δείκτες, άνοδο κατά 1,83% κατέγραψε η Κύρια Αγορά, τα Ξενοδοχεία κατά 0,72%, οι Επενδυτικές Εταιρείες κατά 0,96%, και η Εναλλακτική Αγορά κατά 1,17%.

Το μεγαλύτερο επενδυτικό ενδιαφέρον προσέλκυσαν οι μετοχές της Ελληνικής Τράπεζας με €69.180,32 (άνοδος 2,94% - τιμή κλεισίματος 1,05), της Τράπεζας Κύπρου με €63.231,34 (άνοδος 1,29% - τιμή κλεισίματος €1,57), της Τοιμεντοποιίας Βασιλικού με €10.535,46 (άνοδος 3,31% - τιμή κλεισίματος €2,5), της Demetra Holdings με €4.143,26 (άνοδος 1,04% - τιμή κλεισίματος €0,388), και της Alkis H. Hadjikyriacos (Frou Frou Biscuits) Public

Ο Γενικός Δείκτης παρουσίασε άνοδο σε ποσοστό 1,55% κλείνοντας στις 78,76 μονάδες.

Ltd. με €2.145,82 (άνοδος 9,65% - τιμή κλεισίματος € 0,022).

Από τις μετοχές που έτυχαν διαπραγματεύσεων, 9 κινήθηκαν ανοδικά, 4 πτωτικά και μια παρέμεινε αμετάβλητη. Ο αριθμός των συναλλαγών ανήλθε σε 131.

Ανθεκτικότητα της οικονομίας δείχνουν οι προβλέψεις της Ε.Ε.

Ενθαρρυντικά για την ελληνική οικονομία είναι τα μηνύματα των φθινοπωρινών προβλέψεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εκτιμά η Eurobank.

Σύμφωνα με τους αναλυτές της τράπεζας, οι νεότερες εκτιμήσεις δείχνουν υπεραπόδοση της ελληνικής οικονομίας έναντι του μέσου όρου της Ευρωζώνης την τριετία 2022-2024, απότομη επιβράδυνση αλλά όχι ύφεση το 2023 (υψηλό πληθωρισμό τη διετία 2022-2023) και επιτάχυνση του πραγματικού

Θετικό το ότι η ελληνική οικονομία θα αποφυγεί την ύφεση το 2023, εκτιμούν οι αναλυτές της Eurobank.

ρυθμού μεγέθυνσης και αποκλιμάκωση του πληθωρισμού το 2024. Ωστόσο, σημειώνεται ότι οι προαναφερθείσες προβλέψεις συνοδεύονται από υψηλά ελλείμματα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών στο 7,3%, 7,4% και 6,9% του ΑΕΠ την τριετία 2022-2024. Η ετήσια αύξηση του πραγμα-

Στην περίπτωση που επαληθευθούν οι προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, το πραγματικό ΑΕΠ στην Ελλάδα το 2024 θα είναι αυξημένο κατά 9,1% σε σύγκριση με το 2021 και κατά 7,6% σε σχέση με τα προ πανδημίας επίπεδα.

τικού ΑΕΠ το 2022 αναθεωρήθηκε στο 6,0% από 4,0% στις καλοκαιρινές προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Ιούλιος 2022). Λαμβάνοντας υπ' όψιν τις θετικές ενδείξεις για ανθεκτικότητα της οικονομίας στις πληθωριστικές πιέσεις το τρίτο τρίμηνο 2022 (π.χ. κύκλος εργασιών επιχειρήσεων, δείκτης

παραγωγής μεταποίησης και απασχόληση), η εκτίμηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για ετήσιο ρυθμό μεγέθυνσης 6,0% το 2022 υιοθετείται με συρρίκνωση της εγχώριας οικονομικής δραστηριότητας σε τριμηνιαία βάση το τέταρτο τρίμηνο 2022. Παράλληλα, η πρόβλεψη της ετήσιας αύξησης

του πραγματικού ΑΕΠ το 2023 αναθεωρήθηκε επί τα χείρω στο 1,0% από 2,4%, ωστόσο η σωρευτική εκτίμηση 2022-2023 είναι υψηλότερη κατά 0,6 ποσοστιαίες μονάδες. Τέλος, για το 2024 προβλέπεται επιτάχυνση του ρυθμού μεγέθυνσης στο 2,0%, στηριζόμενη στη βελτίωση του διεθνούς

περιβάλλοντος και στην αποκλιμάκωση των πληθωριστικών πιέσεων.

Στην περίπτωση που επαληθευθούν οι προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, το πραγματικό ΑΕΠ στην Ελλάδα το 2024 θα είναι αυξημένο κατά 9,1% σε σύγκριση με το 2021 και κατά 7,6% σε σχέση με τα προ πανδημίας επίπεδα.

Η εν λόγω επίδοση κατατάσσει την ελληνική οικονομία στην τρίτη θέση ανάμεσα στις χώρες της Ευρωζώνης (πλνν της Ιρλανδίας) σε όρους προβλεπόμενης σωρευτικής μεγέθυνσης 2022-2024 (έβδομη θέση 2020-2024), υπεραποδίδοντας έναντι του μέσου όρου της Ευρωζώνης. Παρά ταύτα, το πραγματικό ΑΕΠ στην Ελλάδα το 2024 προβλέπεται να είναι κατά πολύ μικρότερο σε σύγκριση με τα προ κρίσης χρέους επίπεδα (-17,5% σε σύγκριση με το 2007).

Ο πληθωρισμός αναμένεται να διαμορφωθεί στο 10% το 2022 και στη συνέχεια να αποκλιμακωθεί στο 6% το 2023 και στο 2,4% το 2024.

Το ποσοστό ανεργίας εκτιμάται στο 12,6% για το 2022 και το 2023 (από 14,8% το 2021), ενώ για το 2024 αναμένεται ελαφρά συρρίκνωση στο 12,1%.

Deloitte

2022 Global Impact Report
Δημιουργώντας ένα καλύτερο μέλλον

globalreport.deloitte

